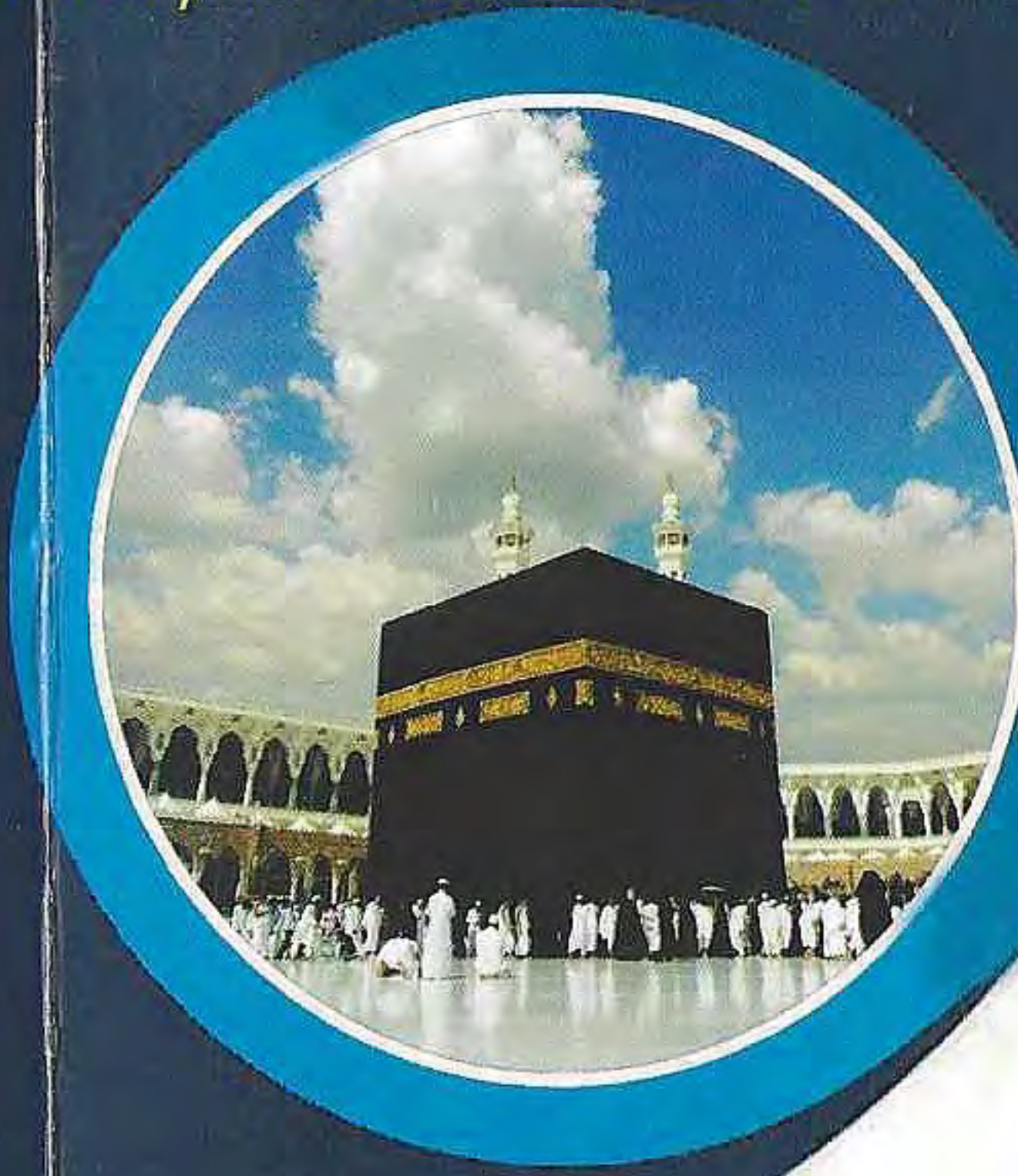

మా పబ్లికేషన్ యొక్క 53 పుస్తకాల వివరాల కొరకు పుస్తకంలోని 112 పేజీని చూడండి

HAJJ, UMRAH AUR ZIYARAAT

Kitaab-o-sunnath ki roshni mein
Telugu Tahreer Urdu Awaaz

హజ్ ఉమ్రా

తెలుగు తహ్సీల్
ఉర్దూ అవాజ్ మే

బేర్ జియారత్

కితాబ్ వ సున్నత్ కి రోష్నీ మే

Taleef : Allaamah Ashshikh Abdul
'Aziz bin abdullah bin Baz (Rah)

అల్ హాఖ్ తెలుగు పబ్లికేషన్స్

హైదరాబాద్-500 059. ☎ 040-24550007

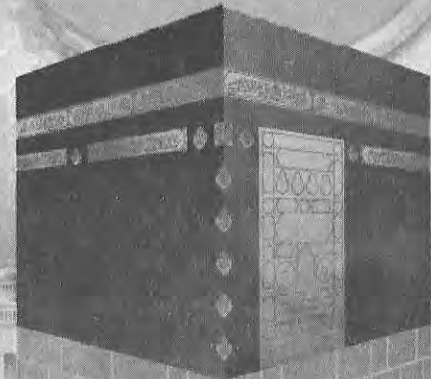
హబ్, ఉమ్రా

ఖైర్ జియారత్

కితాబ్ వ సున్నత్ కి రోష్నీ మే

తెలుగు తహ్సీన్ ఉర్దూ ఆవాజ్ మే

Taleef : Allaamah Ashshikh Abdul
'Aziz bin abdullah bin Baz (Rah)

HAJJ, UMRAH AUR ZIYARAAT
KITAAB-O-SUNNATH KI ROSHNI MEIN
Telugu Tahreer Urdu Awaaz

Taleef : Allaamah Ashshikh Abdul 'Aziz
 bin abdullah bin Baz

English Transliteration

Abu Arquam Tarique U'said

Maktaba Al-Usaid, Hyderabad

Cell: 9700187472

Telugu Transliteration

MD. Yakhoob, Cell: 9396706460

First Edition : July 2024

Copies : 2000

Price : Rs.50/-

All Rights reserved

DTP & Printing:

AL BASEER GRAPHICS

Hyderabad. Cell: 9441055065

Published by:

AL HUQ TELUGU PUBLICATIONS

Edgah Compound, Akbar Bagh,
 Saidabad, Hyderabad - 500 059.

Ph : 040 - 24550007

Website: www.alhaqsociety.org

ఫహ్రిస్త్

● అర్థ్-ఎ-ముఅల్లిఫ్	5
● పేషె లష్ట్	6
● హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కె వజూబ్ ఔర్ దలాయెల్ కా బయాన్	9
● హజ్ కే లియే జల్దీ కర్నా	10
● హజ్ జిందగీ మె ఏక్ బార్ ఫర్ట్ హాయ్	11
ఫస్త్:	
● గునాహూం ఔర్ మజాలిమ్ సె తొబహ్ కర్నే కా బయాన్	12
● హజ్ కె లియే హలాల్ కమాయి	13
● హజ్ కా మఖ్బుద్ రజాయే ఇలాహీ హూ	14
● మీఖాత్ పర్ పహుంచ్ కర్ హజ్ క్యా కరే?	18
● హాయిజా ఔర్ నిఫాస్ వాలీ ఔరతోం కా హుక్మ	18
● దాఢీ మూంఢానా హరామ్ హై	20
● మర్ద్ కా ఇప్రోమ్	20
● ఔరత్ జిస్ లిబాస్ మేం చాఢ్ ఇప్రోమ్ బాంధ్ సక్తీ హై	21
● ఇప్రోమ్ కె ఇలావా లఫ్టోం మెం నియ్యత్ తర్నా బిద్అత్ హై	22
● మీఖాత్ కా బయాన్	23
● హజ్ కె లియే మీఖాత్ సె బిలా ఇప్రోమ్ గుజర్నా హరామ్ హాయ్	23
● హజ్ కె బాద్ కస్రత్ సె ఉమ్రా కర్నా ముఫ్రూ నహీ	27
● మోసమె హజ్ కె ఇలావా జో షఖ్సీ మీఖాత్ పర్ పహుంచె ఉన్కు ఉమ్రా కె ఇప్రోమ్ కి నియ్యత్ కర్నీ చాహియే	28
● జిస్ హజ్ కె పాస్ హజ్ కె మహీనె మెం జాన్వర్ సాఫ్ హూ వో ఖిరాన్ కి ఔర్ జిన్కె పాస్ న హూ వో తమత్తు కి నియ్యత్ కరే	29
● ఉజ్జత్ కె ఖౌఫ్ సె మష్రూత్ ఇప్రోమ్ బాంధ్నా	31
● బచ్చే కా హజ్	31
● ఇప్రోమ్ కి మమ్నూ ఔర్ ముబాహ్ చీజీం కా బయాన్	33
● మక్కా మేం అనె కె బాద్ హజ్ క్యా కరే?	40
● మస్జిద్ హరామ్ మే దాఖిలా ఔర్ తవాఫ్ కా బయాన్...	40
● ఔరతోం కె లియే పర్దా ఔర్ తర్కా జీనత్ జరూరీ హాయ్	42
● తవాఫ్ వ సయీ కి కోయి మఖ్సూస్ దుఆ నహీ	43
● సయీ ఔర్ ఇస్కే ఆదాబ్ కా బయాన్	45

ఫస్:

- ఆర్వీఁ జిల్ హిజ్జా కొ మినా జానే కా బయాన్ 50
- అరఫా జానే కా బయాన్ 50
- అరఫాత్ మేఁ వఖూఫ్ ఔర్ ఉన్ కె ఆదాబ్ కా బయాన్ 51
- ఖుర్ఆన్ వ హదీస్ కి మున్తఖబ్ దుఆయే: 53
- ముజ్జలిఫా మె రాత్ గుజారినే కా బయాన్ 68
- ఔరత్ ఔర్ బచ్చీకు నిస్స పబ్ కె బాద్ మినా భేజ్ నా జాయెజ్ హాయ్ 69
- సుబహ్ రోషన్ హెతే హీ మినా జానా ఔర్ కంకరి మర్నా వగైరా 70
- ఖుర్బానీ కె అయ్యూమ్ కా బయాన్ 71
- ముతమత్తు హజీ కె లియే ఏక్ సయీ కాఫీ నహీ 73

ఫస్:

- యామున్ నహ్రాకా పహలే రమీ ఫిర్ నహ్రా ఫిర్ హుఅఫ్ ఫిర్ తవాఫ్ 76
- మినా కే లియే వాపసీ ఔర్ వహ్ తీన్ దిన్ కా ఖియామ్ 77
- కంకరి మార్నీ కె ఆదాబ్ కా బయాన్ 77
- మినా మేఁ దో దిన్ కి తాజీల్ జాయెజ్ హాయ్ లైకిన్ తీస్ దిన్ కి తాఫీర్ అప్డల్ హై 78
- బచ్చీ, బీమారో, బూఢోఁ ఔర్ హమిలా ఔరత్ కి తరఫ్ సె రమీ కరీనా జాయెజ్ హాయ్ 79
- ముతమత్తు ఔర్ ఖారిన్ పర్ ఖుర్బానీ వాజిబ్ హాయ్ 81
- ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ హలాల్ కమాయీ కా హెసానా చాహియే... 81
- జిన్ కె పాస్ జాన్వర్ నా హెసా వో తీన్ దిన్ అయ్యూమ్ హజ్ మేఁ ఔర్ సాత్ దిన్ ఫుర్ జాకర్ రోజా రఫ్ 82
- హుజ్జాజ్ పర్ అమ్మ బిల్ మారూఫ్ వాజిబ్ ఔర్ సమాజ్ బా జమాఅత్ కి పాబందీ హాయ్ 84
- హజ్ కె లియే మఆసీ సె ఇజ్జెనాబ్ జరూరీ హాయ్ 86

ఫస్:

- హాయిజా ఔర్ నిఫాస్ వాలీ ఔరత్ కె ఇలావా తవాఫ్ విదా సబ్ పర్ వాజిబ్ హాయ్ 93

ఫస్:

- మస్దిదె నబవీ కి జియారత్ కా బయాన్ 94
- ఖబ్రె నబవీ కి జియారత్ వాజిబ్ నహీ 107
- మస్దిదె ఖుబా ఔర్ బఖీ కి జియారత్ ముస్తహబ్ హాయ్ 110

అర్-ఎ-ముఅల్లిఫ్

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَحْدَهُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى مَنْ لَا نَبِيَّ بَعْدَهُ

మసాయల్ హజ్ కే సిల్సలే మేఁ యే ముఖ్తసర్ మజ్మూఅ హై, జో కితాబుల్లాహ్ ఔర్ సున్నతె రసూల్ (స)కి రోషీ మేఁ హజ్, ఉమ్రా ఔర్ జియారత్ కే అక్సర్ మసాయల్ పర్ ముష్తమిల్ హై. మైనే ఇసే అప్పే లియే ఔర్ ఉన్ సబ్ ముసల్మానోఁ కే లియే జమా కియా హై జిన్ కే లియే అల్లాహ్ చాహే ఔర్ హిదాయత్ దే. మైనే ఉన్ మసాయల్కో దలీల్ కే సాథ్ లిఖ్నీకి పూర్ కోషిష్ కీ హై. యే రిసాలా పషీ మర్తబా 1363 హిజ్రీ మే జలాలతుల్ మలిక్ అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ అబ్దుర్ రహ్మాన్ అల్-ఫైసల్ “ఖాదిసల్లాహు రుహూహు వ అక్రము మస్వాహు” కే ఖర్చ్ పర్ షాయే హువా థా. ఉస్కే బాద్ మైనే ఇస్కే మసాయల్ కో కుచ్ ముఫస్సల్ కియా ఔర్ జిన్ తహఖీఖాత్ కి జరూరత్ మహ్సూస్ కి ఉన్నా ఇజాఫా కియా ఔర్ ఉసే దుబారా ఛాప్నా చాహా తాకే బందగాన్-ఎ-ఖుదాకో ఇస్సే ఫాయేదా పహుంచే ఔర్ ఇస్కానామ్ “అత్ తహఖీఖు వల్ ఇజాహు లిక్సీరి మిన్ మసాయి లిల్ హజ్జి అల్ ఉమీరతి వజ్ జయారతి అలా జోఇల్ కితాబి వ సున్నతి” రఖా. బాద్ మే మైనే ఇస్మే బహుత్ సే అహమ్ ఇజాఫే ఔర్ ముఫీద్ తస్బీహత్ షామిల్ కీ, తాకే కితాబ్ పూర్ తరహా ముఫీద్ హెసా జాయే. మేరీ దువా హై కే అల్లాహ్ తఅలా ఇస్కా సఫా ‘అమ్ కరీ దే, ఔర్ ఇన్ కోషిష్ కో అప్పీ జాత్ కరీం కే లియే ఖాలిస్ కరే ఔర్ జన్నతున్నయీమ్ మే దాఖిల్ హెసానే కే లియే ఇసే జరియా బనా దే’. ఆమీన్.

బేషక్ అల్లాహ్ హీ హమారే లియే కాఫీ హై ఔర్ వహీ బెహతర్ కార్ సాజ్ హై. (ముఅల్లిఫ్: అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ అబ్దుల్లా బిన్ బాజ్)

పేషె లష్ట్

أَحْمَدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
عَلَى عَبْدِهِ وَرَسُولِهِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ. آمِينَ

యే ఏక్ ముఖ్సర్ రిసాలా హై జిస్ మే హజ్ ఔర్ ఉస్కే ఫజాయెల్-
వ-అదాబ్ ఔర్ సఫర్-ఎ-హజ్ కా ఇరాదా కర్న వాలోం కే లియే జిన్
బాతోంకి జరూరత్ హై ఉన్నా బయాన్ మౌజూద్ హై. ఔర్ ఇఖ్తెసార్ వ
వజాహత్ కె సాథ్ హజ్ ఉమ్రా ఔర్ జియారత్ కె బహుత్ సే అహమ్
మసాలయేల్ కా జిక్ర హై. మైనే ఇస్ రిసాల మే సిర్ఫ ఉన్నీఉమూర్ కా
జిక్ర కియా హై జిన్ పర్ కితాబుల్లాహ్ ఔర్ సున్నతె రసూల్ సే దలీల్
ఖాయమ్ హై. మైనే ఇస్కే మహజ్ ముసల్మానోం కి ఖైర్ఖాహీకి నియ్యత్
ఔర్ అల్లాహ్ కే ఇస్ ఇర్షాద్ కి తామీల్ మే జమా కియా హై:

﴿وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ يُتَفَعُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (الذاريات: 55)

“ఔర్ నసీహత్ కీ జియే, బేషక్ నసీహత్ మోమినోంకో నఫా
పహుంచాయేగీ.” (అజ్-జారియాత్: 55)

ఔర్ ఇర్షాద్ ఇలాహీ:

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الْبَنِي إِسْرَءِيلَ أَنْ لَا قُذْرَ يَكُونُ لَهُمْ مَالًا وَلَا
﴿تَكْفُرًا﴾ (187: 11)

“ఔర్ జబ్ అల్లాహ్ నే అష్టా కితాబ్ సే అహద్ లియా కే ఇస్ కితాబ్
కో ‘అమ్ లోగోం కే సామ్మే జాహిర్ కర్నా ఔర్ ఘపానా నహీ.”

(అలి ఇమాన్: 3/187)

ఔర్ ఇర్షాద్ ఇలాహీ:

﴿وَلَعَلَّاهُمْ عَلَى الْبِرِّ وَالْقَوِي﴾

“ఔర్ నేకీ వా తఖ్వా మే ఏక్ దూస్రే కి ఇఅనత్ కర్తే రహూ.”

(అల్-మాయిదా 5 : 2)

ఔర్ నబీ కి ఇస్ హదీస్ సాహిహ్ కే బమిస్థాక్ జిస్ మేం ఆప్ నె
ఫర్మాయా హయ్:

﴿الَّذِينَ النَّصِيحَةُ﴾ قِيلَ لِمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ
وَلِرَسُولِهِ وَالْأَكْبَرَةُ الْمُسْلِمِينَ وَعَا مَهُمْ))

“దీన్ ఖైర్ఖాహీ కా నామ్ హయ్. కహ్ గయా: అయ్ అల్లాహ్ కె
రసూల్ కిన్ కే లయే? ఆప్ నె ఫర్మాయా: అల్లాహ్, ఉస్కి కితాబ్,
ఉస్కే రసూల్, ఔర్ అయిమ్మయే ముస్లిమీన్ ఔర్ ఆమ్ ముసల్మానోం
కే లయే”.

తబ్రానీ నే హుజైఫా సె రివాయత్ కీ హయ్ జిస్ మేం ఆప్ నె
ఫర్మాయా:

﴿مَنْ لَمْ يَهْتَمُّ بِأَمْرِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ وَمَنْ لَمْ يُبْسَ
وَيُصْبِحْ نَاصِحًا لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَإِمَامِهِ وَلِعَامَّةِ الْمُسْلِمِينَ
فَلَيْسَ مِنْهُمْ))

“జో ముసల్మాన్ కె కామోం కా ఇహ్తిమామ్ నా కరే వో ఉన్ మేం నె
నహీ ఔర్ జో సుబహ్ వ షామ్ అల్లాహ్, ఉస్కి కితాబ్, ఉస్కే రసూల్,
ఉస్కే మామ్ ఔర్ ఆమ్ ముసల్మానోం కి ఖైర్ మేం న గుజారే వో ముసల్మాన్
నహీ”.

అల్లాహ్ సె మేరీ దుఆ హయ్ కె ఇస్ రిసాలె కె జరియే ముయ్
ఔర్ సబ్ ముసల్మానోం కొ ఫాయదా పహుంచాయే ఔర్ ఇస్ సిల్సీలే మే
మేరీ కోషిష్కు అస్తీ జాతె కరీమ్ కే లియే ఖాలిస్ ఫర్మాయే ఔర్ ఇసె
జన్నతున్నయ్యామ్ మేం దాఖిలె కా జరియా మనాయే.

إِنَّهُ سَيُجِيبُ مُرَجِّبٌ وَهُوَ حَسْبُنَا وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కె వజూబ్ ఔర్ దలాయెల్

కా బయాన్

అల్లాహ్ తాలా ముర్రే ఔర్ ఆప్కా హజ్ కి మారిఫత్ ఔర్ ఇతైబా కి తాఫీఖ్ అతా ఫర్మాయె. హర్ ముసల్మాన్కు యే మాలూమ్ హూనా చాహియే కె అల్లాహ్ తాలా నే అప్నె బందోఁ పర్ అప్నె ఇజ్జత్ వాలె ఫుర్ కా హజ్ వాజిబ్ కియా హయ్ ఔర్ ఇసె ఇస్లామ్ కా ఏక్ రుక్న్ బనాయా హయ్? ఉన్కా ఇర్వాద్ హయ్:

﴿وَاللَّهُ عَلَى النَّاسِ حَجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ (آل عمران: 97)

వల్లహ్ అలన్నాసి హిజ్జల్ బైతి మనిన్ తతాఅ ఇతైబా సబీలా. వ మన్ కఫర్ ఇన్నల్లాహ్ గనియున్ అనిల్ ఆలమీన్

“ఔర్ అల్లా కి రజా కె లియే ఉన్ లోగోఁ పర్ బైతుల్లాహ్ కా హజ్ పర్జ్ హయ్ జో వహ తక్ జానె కి ఇస్తైతాఅత్ రఖ్తె హయ్ఁ ఔర్ జో ఇన్కార్ కరే తో అల్లాహ్ సారే ఆలమ్సె బే నియాజ్ హయ్”.

(ఆలి ఇమ్రాన్ 3 : 97)

ఔర్ సహీహైన్ మె హజ్రత్ ఉమర్ (ర) సె రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ (స) ఫర్మాయా:

ఇస్లామ్ కి బున్యాద్ పాంచ్ చీజోఁ వర్ రఖీ గయీ హయ్:

1. ఇస్ బాత్ కి గవాహీ దేనా కె అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ, ఔర్ యే కె ముహమ్మద్ (స) అల్లాహ్ కె రసూల్ హయ్
2. నమాజ్ ఖాయెమ్ కర్నా
3. జకాత్ అదా కర్నా
4. ఔర్ రమజాన్ కె రోజె రఖ్నా
5. ఔర్ బైతల్లాహ్ అల్ హరామ్ కా హజ్ కర్నా

సయీద్ నె అప్నీ సునన్ మె ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి) సె రివాయత్ కీ హయ్ కె అప్ నె ఫర్మాయా:

“మైసె ఇరాదా కియా హయ్ కె అప్నె లోగోఁకు షహ్రోఁమె భేజూఁ తాకె వో ఉన్కి తహఫీఖ్ కరేఁ కె జిన్ లోగోఁ మెఁ హజ్ కి ఇస్తైతాఅత్ హయ్ ఫిర్ భీ హజ్ నహీ కరతే వో ఉన్నర్ జిజ్ యా ముఖర్రర్ కరదే, ఐసే లోగ్ ముసల్మాన్ నహీ, ఐసే లోగ్ ముసల్మాన్ నహీ.”

హజ్రత్ అలీ (రజి) కా ఇర్వాద్ హై: “జో షఖ్స్ హజ్ పర్ ఖాదిర్ హూ, ఫిర్ భీ ఛోడ్ దే తో ఉన్నే లియే సబ్ బరాబర్ హై యహూదీ హొకర్ మరే యా ఈసాయి హొకర్.”

హజ్ కే లియే జల్దీ కర్నా

జిన్ పర్ హజ్ ఫర్జ్ హొచుకా హూ ఔర్ ఉన్నే అబ్ తక్ నహీ కియా హై తో ఉన్నో జల్దీ కర్నా చాహియే. అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (ర) సె రివాయత్ హై కే నబీ (స) నే ఫర్మాయా: “ఫరీజ-యె-హజ్ కే లియే జల్దీ కరో, కిసి కో మాలూమ్ నహీఁ కే ఉన్నో క్యా ఉత్త్ర్ పేష్ అజాయే.”

(రవాహు అహ్మద్)

జిన్ పర్ హజ్ ఫర్జ్ హొచుకా హై ఉన్నే లియే అల్లా కే ఇస్ ఇర్వాద్ కే ముతాబిఖ్ ఫిల్-ఫౌర్ హజ్ అదా కర్నా వాజిబ్ హై:

﴿وَاللَّهُ عَلَى النَّاسِ حَجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ (آل عمران: 97)

వల్లహ్ అలన్-నాసి హిజ్జల్ బైతి మనిన్- తతాఅ ఇతైబా సబీలా, వమన్ కఫర్ ఇన్నల్లాహ్ గనియున్ అనిల్ ఆలమీన్.

“ఔర్ అల్లాహ్ కి రజా కే లియే ఉన్ లోగోఁ పర్ బైతుల్లాహ్ కా హజ్

ఫర్స్ట్ హై జో వహూ తక్ జానే కి ఇస్తైతాఅత్ రఖ్తే హై, బేర్ జో ఇన్కార్ కరే తో అల్లాహ్ సారే ఆలమ్ సే బే నియాజ్ హై.” (అలి-ఇమాన్ 3:97)

నబీ (స)నే అప్పే ఖుత్బే మే ఇర్వాద్ ఫర్మాయా:

“లోగో! అల్లాహ్ నే తుమ్ పర్ హజ్ ఫర్స్ట్ కియా హై ఇస్లియే హజ్ కరో.” (ముస్లిం)

ఉమా కే వజూబ్ పర్ బహుత్ సి అహాదీస్ మర్వీ హై. జిన్ మే సే ఏక్ వో హదీస్ భీ హై కే జబ్ హజ్రత్ జిబ్రియిల్(అ) నే ఆప్ సే ఇస్లామ్ కి బాబత్ పూఛాతో ఆప్ నె ఫర్మాయా: “ఇస్లామ్ యే హయ్ కె తుమ్ ఎస్ బాత్ కి గవాహీ దో కె అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ, బేర్ ముహమ్మద్ (స) అల్లాహ్ కె రసూల్ హయ్. తుమ్ నమాజ్ ఖాయమ్ కరో, జకాత్ అదా కరో, ఉమా కరో, జనాబత్ కా గుసుల్ కరో, పూరా వజూ కరో బేర్ రమజాన్ కె రోజె రఖో”.

(అబ్రహహ ఇబ్నె ఖుజైమా.... హాజా ఇస్మాదున్ సహీహ్)

హజ్ జందగీ మే ఏక్ బార్ ఫర్స్ట్ హయ్

హజ్ జందగీ మే సిర్ఫ్ ఏక్ మర్తబా ఫర్స్ట్ హయ్. జైసా కె హదీస్ సహీహ్ మే రసూలుల్లాహ్ (స) కా ఇర్వాద్ హయ్: “హజ్ ఏక్ మర్తబా ఫర్స్ట్ హయ్ ఇస్ సే జియాదా హోతో నఫిల్ హయ్”.

అల్బత్తా సఫిల్ హజ్ బేర్ ఉమా కస్రత్ సె కర్నా మస్నూన్ హయ్; జైసా కె, సహీహైన్ మే అబూ హురైరా (రజి) కి ఇస్ రివాయత్ సె సాబిత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (స) నె ఫర్మాయా:

“ఏక్ ఉమా కె బాద్ దూస్రా ఉమా కర్నా దర్మియాన్ ఖి ఖతావో కె లియే కఫ్ఫార హయ్ బేర్ హజ్జె మబ్రూర్ కా సవాబ్ జన్నత్ కె సివా కుచ్ నహీ”.

ఫస్ట్:

గునాహూఁ బేర్ మజాలిమ్ సె తౌబహ్ కర్తే కా బయాన్

జబ్ ముసల్మాన్ హజ్ యా ఉమా కె సఫర్ కా ఇరాద కరే తో ఉన్కు చాహయే కె అప్ నె ఫుర్వాలోఁ బేర్ దోస్తోఁకు అల్లాహ్ సె డర్నె కి వసియత్ కరే, యానీ అహ్కమాతె ఇలాహీ పర్ అమల్ బేర్ నవాహీ సె ఇజైనాబ్ కి తాకిద్ కరే, బేర్ ఉస్కా యా ఉస్కె జిమ్మె జిత్నా ఖర్చ్ హో ఉస్కో లిఖ్ దే బేర్ ఉన్ పర్ గవాహ్ బనాదే, బేర్ యే భీ జరుగి హయ్ కె తమామ్ గునాహూఁ సె సచ్చీ తౌబా కరే. జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్వాద్ హయ్:

وَيُؤْتِيهِمُ إِلَى اللَّهِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣١﴾ (النور: 31)

వతూబూ ఇలల్లాహి జమీఅన్ అయ్యుహల్ మూమినూన లఅల్లకుమ్ తుఫ్లిహూన్..

“అయ్ ఈమాన్ వాలోఁ! తుమ్ సబ్ అల్లాహ్ సె తౌబహ్ కరో తాకె ఫలాహ్ పావో” (అన్ నూర్: 31).

సచ్చీ తౌబహ్ హయ్ గునాహూఁ సె బాజ్ ఆనా. ఉస్కో ఛోడ్ దేనా, పిచ్లే గునాహూఁ పర్ నాదిమ్ హోనా బేర్ అయిందా నా కర్నా కా అజమ్ రఖ్నా. అగర్ ఉస్కె పాస్ లోగోఁ కె మాల్, ఆబ్రూ, యా జాన్ కా కోయి హాఫ్ బాఖీ హో తో అప్పే సఫర్ సె పహలే ఉస్కో ఉన్ తక్ వాపస్ కరే దే యా ఉన్కు ఉన్ సె బరీ కరేదే, జైసా కె నబీ (స) కా ఇర్వాద్ హయ్:

“జిస్ షఖ్స్ కె పాస్ ఉన్కె భాయి కె మాల్ యా ఆబ్రూ కా కోయి

హజ్ బాఖీ హెూ ఉసె ఉన్ దిన్ కె ఆనే సె పహలే పాక్ వ సాఫ్ కర్ దే జిస్ దిన్ నదిర్హమ్ హెూగా నా దీనార్. అగర్ ఉన్కె పాస్ అమలె సాలెహ్ హెూగాతో సాహిబె హాఖీకు దే దియా జాయేగా, ఔర్ ఉస్కె గునాహ్ ఉన్ పర్ లాద్ దియే జాయేంగె”.

హజ్ కె లియే హాలాల్ కమాయి

హజ్ వ ఉమా కె లియే పాకీజా హాలాల్ కమాయి మేం సె ఖర్చె కా ఇన్వెజామ్ కర్నా చాహియే, ఇస్లియే రసూలుల్లాహ్ (స) కా ఇర్షాద్ హయ్:

“అల్లాహ్ తాలా పాకీజ హయ్. పాకీజ హీ చీజ్కు ఖుబూల్ కర్తా హయ్”.

తబ్రానీ నె అబూ హురైరా (రజి) సె రివాయత్ కియా హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా:

“జబ్ ఆద్మీ పాకీజా జాదె సఫర్ కె సాఫ్ హజ్ కె లియే నికల్తా హయ్ ఔర్ అప్నా పాచ్ సవారీ కె రికాబ్ మే రఖ్ కర్ లబ్బైక్ పుకార్తా హయ్ తో ఆస్మాన్ సె పుకార్నే వాలే జవాబ్ దేతే హయ్, తేరీ లబ్బైక్ ఖుబూల్, ఔర్ రహ్మాతె ఇలాహీ తుర్పు పర్ నాజిల్ హెూ, తేరా తోషా హాలాల్ ఔర్ తేరీ సవారీ హాలాల్ ఔర్ తేరా హజ్ మఖ్బూల్ హయ్, గునాహ్లాం సె పాక్ హయ్”.

జబ్ ఆద్మీ హరామ్ కమాయి కె సాఫ్ హజ్ కె లియే నికల్తా హయ్ ఔర్ ఆస్మాన్ కె మునాదీ జవాబ్ దేతే హయ్, తేరీ లబ్బైక్ ఖుబూల్ నహీ, నా తుర్పు పర్ అల్లాహ్ కి రహ్మాత్ హెూ, తేరా జాదె సఫర్ హరామ్, తేరీ కమాయి హరామ్, ఔర్ తేరా హజ్ గైర్ మఖ్బూల్ హయ్.

హజీకు చాహియే కె లోగ్ కి కమాయి సె బేనియాజ్ రహె ఔర్ సవాల్ కర్నే సె పర్హీజ్ కరే. రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హయ్: “జో ఖుద్కు బచాయేగా అల్లాహ్ ఉన్కు బచాయేగా, ఔర్ జో ఇస్తఫ్తా కరేగా అల్లాహ్ ఉన్కు గనీ కరేగా”.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా యే భీ ఇర్షాద్ హయ్:

“ఆద్మీ లోగ్ కె సె మాంగ్తా రహ్తా హయ్, యహ్ తక్ కే ఖియామత్ కె దిన్ ఇస్ హాలత్ మేం ఆయేగా కె ఉన్కె చహారే పర్ గోష్ట్ కా కోయి తుక్దా భీ నా హెూగా”.

హజ్ కా ముఖ్ద్ రజాయే ఇలాహీ హెూ

హజీకా చాహియే కె అప్నె హజ్ ఔర్ ఉమా సె అల్లాహ్ కి రజా ఔర్ దారె ఆఖిరత్ కి ఫలాహ్ కా తాలిబ్ హెూ ఔర్ ఉన్ ముఖద్దస్ మఖ్మామాత్ మేం ఐసే అఖవాల్ వ ఆమూల్ సె అల్లాహ్ కా తఖ్ఖీర్ చాహె జో అల్లాహ్ కా పసంద్ హెూం ఔర్ హజ్ కె జరియే దున్యా కమానే సె పూరీ తరహా బచే. ఇసీ తరహా హజ్ కె జరియే రియా, షాహరత్ ఔర్ ఫఖర్ వ ముబాహత్ సె భీ బచ్నా చాహియే క్యూంకె యె సబ్ బద్తరీన్ మఖ్సిద్ హయ్ం ఔర్ ఆమూల్ కి బర్బాదీ వ అద్మీ ఖుబూ లియత్ కా సబబ్ హయ్. అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ۖ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلٍ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (15:16:٥٥)

(15:16:٥٥) ①

మన్కాన యురీదుల్ హయాతద్దున్యా వ జీనతహా సువఫ్ఫి ఇలైహిమే

అమాలహమ్ ఫీహా వ హుమ్ ఫీహా లా యుబ్ఖసూన్. ఉలా యిక్కల్జీన టైస లహమ్ ఫిల్ అఖిరత ఇల్లన్నార్, వ హబిత మా సనఊ ఫీహా వ బాతిలుమ్ మా కానూ యామలూన్..

“జో లోగ్ దున్యా కి జిందగీ ఔర్ ఉన్కి జేబ్ వ జీనత్ కె తాలిబ్ హూం హమ్ ఉన్కె అమాల్ కా బదిలా ఉన్హే దున్యా హీ మేం దే దేతే హయ్, ఔర్ ఉన్ మేం ఉన్కి హాఫ్ తలఫీ నఫీ కీ జాతీ. యే వో లోగ్ హయ్ జిన్ కె లియే అఖిరత్ మేం అతిష్ (జహన్నమ్) కె సివా ఔర్ కుచ్ నహీ ఔర్ జో అమల్ ఉన్హ్ కె దున్యా మేం కియే సబ్ బరబాద్ ఔర్ జో కుచ్ వో కర్తే హయ్ సబ్ జాయే”. (హూద్: 15,16)

مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الْعَالَةَ فَلْيَسْأَلْ مَا شَاءَ لَيْسَ يَرْيِدُ مَا جَاءَهُ
جَهَنَّمَ يَصْلَحُهَا مَدْمُومًا مَدْحُورًا وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا
سَعَاءَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلْيُؤْتِكُنَاكَ سَعْيُكَ مَشْكُورًا (18:19:1)

మన్ కాన యురీదుల్ అజిలత అజ్జల్ నా లహూ ఫీహా మా నషాఉ లిమన్ సురీదు సుమ్మ జిఅల్ నా లహూ జహన్నమ్, యన్ లాహో మజ్మూమన్ మద్హూరా, వ మన్ అరాదల్ అఖిరత వ సఆ లహో సాయహో వ హువ మూమినున్ ఫఉలాయిక కాన సాయుహమ్ మష్కూరా..

“జో షఖ్స్ దున్యా కి నియ్యత్ రఖేగా హమ్ ఐసే షఖ్స్ కొ దున్యా మేం జిత్నా చాహేంగె జిన్ కె వాస్తే చాహేంగె ఫిల్ హాల్ హీ దేంగె ఫిర్ ఉన్కె లియే జహన్నమ్ తజ్విజ్ కరేంగె. వో ఉన్ మేం బద్ హాల్ రాందా దరిగాహ్ హూ కర్ దాఖిల్ హూగా. ఔర్ జో షఖ్స్ అఖిరత్ కి నియ్యత్ రఖేగా ఔర్ ఉన్కె లియే పూరీ సయీ కరేగా బషరత్ యేకె వో మోమిన్ భీ హూ సో ఐసే లోగ్ కి సయీ మఖ్బూల్ హూగి”. (సూరా ఇన్సా: 18,19)

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె బసనద్ సహీహ్ సాబిత్ హయ్ కె అప్ నె ఫర్మాయా, అల్లాహ్ కా ఇర్షాద్ హయ్: “మైం తమామ్ షరీకో కె సిర్క్ సె, సబ్ సె జియాద బేనియాజ్ హూం, జో షఖ్స్ కిసీ అమల్ మేం మేరే సాత్ కిసీ ఔర్కా భీ షరీక్ కర్తా హయ్, మై ఉన్కా ఔర్ ఉన్కె షరీక్కా ఛోడ్ దేతా హూం”.

హజీకా చాహియే కె అప్ నె సఫర్ మేం సాహిబ ఇతాఅత్ వ తఖ్వా ఔర్ అలిమె దీన్ కా సాత్ ఇఖ్తియార్ కరే ఔర్ జుహలా వ ఫుస్సాఖ్ కి సాహిబత్ సె పరహేజ్ కరే.

హజీకా చాహియే కె హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కి ముష్రా బాతోంకా సీఖ్ లే ఔర్ సబ్ ముష్కిల్ మసాయెల్ కొ సమర్పే లే తాకే ఉసే పూరీ బసీరత్ హసీల్ హూజాయే. జబ్ వో అప్ నీ సవారి మోటర్ యా హవాయి జహాజ్ యా కిసీ ఔర్ సవారి పర్ సవార్ హూ తో బిస్మిల్లాహ్ కహ్నా ఔర్ అల్లాహ్ కి హమ్ద్ వ తారీఫ్ కరనా చాహియే ఔర్ తీన్ బార్ అల్లాహ్ అక్బర్ కహ్ కరే యే దుఆ పడ్నా చాహియే..

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرِنَا هَذَا وَاطْوِعْنَا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَمِنْ كَاِبَةِ الْمَنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ

సుబ్హానల్లజీ సఖ్ఖర లనా హాజా వమా కున్నా లహూ ముఖ్రినీన్ వ ఇన్నా ఇలా రబ్బీనా అమున్ఖలిబూన్, అల్లాహుమ్మ ఇన్నా నన్అలుక ఫీ సఫరినా హాజల్ బిర్ర వత్ తఖ్ఖా, వ మినల్ అమలి మా తరజా, అల్లాహుమ్మ హవ్విన్ అలైనా సఫరినా హాజా వత్వి అన్నా బూదహూ, అల్లాహుమ్మ అంతస్ సాహిబు ఫిన్ సఫరి, వ ఖలీఫతు ఫిల్ అహ్లి, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మిన్ వాఅనాయిస్సఫరి, వ మిన్ కాబతిల్ మన్జరి వ సూయిల్ మున్ఖలబి ఫిల్ మాలి వల్ అహ్లి...

పాక్ హయ్ వో జాత్ జిన్ నె హమారె లియే ఇన్కో ముసఖ్ఖర్ కర్దియా వర్నా హమ్ మేం యే తాఖత్ కహ్ం థీ కె ఇన్కో బన్ మేం కర్తే. బేషక్ హమ్ అప్నే రబ్బీకి తరఫ్ లాట్నె వాలే హయ్ం. అయ్ అల్లాహ్! మై ఇన్ సఫర్ మేం తుర్పు సె నేకీ ఔర్ తఖ్వా కా సవాల్ కర్తా హూం ఔర్ వో అమల్ జిన్ సె తూ రాజీ హయ్ం. అయ్ అల్లాహ్! హమ్ పర్ ఇన్ సఫర్కొ ఆసాన్ కర్ దే ఔర్ ఇన్కె బాద్ కా మసాఫత్ ఘటాదే. అయ్ అల్లాహ్! తూ సఫర్ కి తక్లీఫ్ ఔర్ బురే మంజర్ సె ఔర్ అహ్లా వ అయ్యల్, ఔర్ మాల్ కొ బురీ హాలత్ మేం దేఖ్నె సె పనాహ్ మాంగ్తా హూం”.

అయ్సా కహ్నా నబీ (సఅసం) సె బసనద్ సహీహ్ సాబిత్ హయ్ం, జిసే ముస్లిమ్నే అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ కి రివాయత్ సె బయాన్ కియా హయ్ం.

హాజీకొ చాహియే కె పూరె సఫర్ మేం కస్రత్ సె జిక్ర వ ఇస్తిగ్ఘార్ ఔర్ అల్లాహ్ సుబ్హానహు వ తతల సె దుఆ ఔర్ గిర్యా వ జారీ, ఖుర్ఆన్ కి తిలావత్ ఔర్ ఉన్కె మానీ పర్ తదబ్బుర్ కర్తా రహే. నమాజ్ బా జమాఅత్ కి పూరీ పాబందీ కరే ఔర్ కస్రత్ కలామ్ సె జబాన్ కొ

బచాయే. బేకార్ బాతోంకి గురేజ్ ఔర్ హద్ సె జియాద మజాఖ్ సె బచే, నీజ్ అప్నీ జవాన్కొ ఝూట్, గీబత్ ఔర్ అప్నె దోస్తోం ఔర్ ముసల్ మానోం కి హసీ ఉదానె సె బచాయే. ఇన్కె బజాయే ఉన్కొ చాహియే కె అప్నె సాథియోం కె సాత్ హున్ను యే సులూక్ కరే, ఉన్కి ముసీబతేం దూర్ కరే, ఉన్హేం జితనా హో సకే హిక్మత్ వ మోయిజత్ కె సాత్ అప్రె బిల్ మారూప్ ఔర్ నహీ అనిల్ ముస్కర్ కరే.

మీఖాత్ పర్ పహుంచ్ కర్ హాజీ క్యా కరే?

హాజీ జబ్ మీఖాత్ పర్ పహుంచ్ జాయే తో ఉన్కొ చాహియే కె గున్ల కరే ఔర్ ఖుష్బూ లగాయే. రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) ఇమ్రామ్ కె వఖ్త్ కవ్దే ఉతార్ దేతే ఔర్ గున్ల ఫర్మాతే, ఖుష్బూ లగాతే, సహీహైన్ మేం ఆయిషా (ర.అ) సె మర్వీ హయ్ం, వో ఫర్మాతీ హయ్ం కె ఇహ్రామ్ బాంధ్నె సె వహ్లే, మై రసూలుల్లాహ్ (సఅసం)కొ ఖుష్బు లగాయా కర్తీ థీ ఔర్ జబ్ యొమున్ నహర్కొ జమరాత్ ఔర్ ఖుర్బానీ కె బాద్ ఔర్ తవాఫ్ బైతుల్లాహ్ సె ఖల్జ్ భీ ఖుష్బూ లగాతీ”.

హాయిజా ఔర్ నిఫాస్ వాలీ ఔరతోం కా హుక్క్

హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) నె ఉమ్రా కె లియే ఇహ్రామ్ బాంధ్ రఖా థా కె వో హాయిజా హోగయీ. అప్ నె ఉన్కొ హుక్క్ ఫర్మాయా కె గున్ల కర్ లేం ఔర్ హజ్ కె లియే ఇహ్రామ్ బాంధ్ం ఔర్ అసమా బిన్దె ఉమైన్ కొ జబ్ జుల్ హులైఫా మేం బచ్చా పైదా హువా తో అప్ నె ఉన్కొ హుక్క్ దియా కె గున్ల కర్లేం ఔర్ కవ్దా ఇస్తెమాల్ కరేం ఫిర్ ఇహ్రామ్ బాంధ్ లేం.

ఇస్ తఫ్సీల్ సె మాలూమ్ హువా కె హాయిజా బెర్ నిఫాస్ వాలీ బెరత్ జబ్ మీఖాత్ పర్ పహుంచె తో గుస్లే కర్ కె లోగోం కె సాథ్ ఇహ్రూమ్ బాంధ్ లే బెర్ బైతుల్లాహ్ కె తవాఫ్ కె ఇలావా బాఖీ హజ్ కె తమామ్ అర్కాన్ వైసే హీ కరే జైసే దూస్రె హాజీ కర్తే హయ్, జైసా కె అప్ నె హజ్రత్ అయిషా బెర్ అన్సూ బిన్తె ఉమైస్ (ర.అ)కొ హుకుమ్ ఫర్మాయా.

ఇహ్రూమ్ బాంధ్ నే వాలే కె లియే ముస్తహబ్ హయ్ కె అప్ నీ మూంఛే, నాఖున్, జేరె నాఫ్ బెర్ బగల్ కె బాల్ తరాష్ లే, బెర్ ఇస్ తరహా కీ జో భీ జరూరత్ హో వూరీ కర్ లే తాకె ఇహ్రూమ్ బాంధ్ నె కె బాద్ హాలతె ఇహ్రూమ్ మేం ఇస్కీ జరూరత్ న పడే. యే ఇస్ లియే భీ మునాసిబ్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం)నె ఇన్ చీజోంకి నిగెహ్ దావ్త్ కా హుక్మీ దూస్రె ఔఖాత్ కె లియే భీ ఫర్మాయా హయ్ జైసా కె సహీహైన్ మేం అబూ హురైరా (రజి) సె రివాయత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ నె ఫర్మాయా: “పాంచ్ చీజేం ఫితరత్ మేం షామిల్ హయ్. ఖత్నా కరానా, ముయె జేర్ నాఫ్ సాఫ్ కరీనా, మూంఛ్ ఛోటీ కర్నా, నాఖున్ తరాష్ నా బెర్ బగల్ క బాల్ ఉఖాడ్ నా”.

సహీహ్ ముస్లిమ్ మేం హజ్రత్ అనస్ (రజి) సె రివాయత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం)నె మూంఛ్ తరాష్ నె, నాఖున్ కాట్నీ, బగల్ కె బాల్ ఉఖాడ్ నే బెర్ ముయె జేరీయే నాఫ్ మూడ్ నె కె లియే హమేం వఖ్త ముఖర్రర్ ఫర్మాయా కె హమ్ ఇన్ హేం చాలిన్ దిన్ నె జియాద న ఛోడే.

నసాయి మేం యూం మజ్కూర్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం)నె ఇన్ కామోం కె లియే హమారె లియే వఖ్త ముఖర్రర్ కియా హయ్. ఇన్ రవాయత్ కొ అహ్మద్, అబూ దావూద్ బెర్ తిర్మిజీ నే భీ నసాయి కె అల్ ఫాజ్ మేం నఖుల్ కియా హయ్.

అల్ బత్తా ఇహ్రూమ్ కె వఖ్త సర్ కె బాలోం కా కుచ్ హిస్సా మూండ్ నా నా బెరత్ కె లిఅయే ముష్రూ హయ్ నా మర్ద్ కె లియే.

దాఢీ మూంఠానా హరామ్ హై

దాఢీ మొండ్నా యా ఉస్కా కుచ్ హిస్సా కమ్ కర్నా హర్ హాల్ మే హరామ్ హై, బల్కే దాఢీ కో ఛోడ్ దేనా బెర్ ఉస్కో బధానా వాజిబ్ హై, జైసా కె సహీహైన్ మేం అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ (ర) సే రివాయత్ హై కే రసూలుల్లాహ్ (సఅసం)నె ఫర్మాయా: “ముప్రికీన్ కి ముఖాలిఫత్ కరో బెర్ దాఢీ బధావో బెర్ మొంఛోం కో ఛోటా కరో.”

ఇమామ్ ముస్లిమ్ నే అప్పీ సహీహ్ మే అబూ హురైరా సే రివాయత్ కియా హై కే రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నే ఫర్మాయా: “మూంఛోంకో కాటో బెర్ దాఢీ కో ఛోడ్ దో, మజూస్ కి ముఖాలిఫత్ కరో.”

అఫ్ఘ్నీ కే బాజ్ లోగ్ దాఢీ కి ఇన్ సున్నత్ కి ముఖాలిఫత్ కర్తే హై, బెర్ కుఫ్ఫార్ బెర్ బెరతోన్ కి ముషాబిహత్ కే లియే జోర్ లగాతే హై. ఖాస్ తార్ పర్ ఇల్మీ బెర్ తాలీమ్ సే నిస్బత్ రఖ్నీ వాలే లోగ్.

తప్రహ్, షీ, ఖీ, షీ, ఖీ అల్లాహ్ హమ్ కో బెర్ తమామ్ ముసల్మానోం కో సున్నత్ కి మువాఫికత్ బెర్ సఖ్తీ సే ఇన్ పర్ అమల్ కి బెర్ హిదాయత్ కి రాహ్ పర్ చలన్ కి తాఫీఖ్ అతా ఫర్మాయే.

وَحَسْبُكَ اللَّهُ وَحَسْبُكَ الْوَكِيلُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

మర్ద్ కా ఇహ్రూమ్

ఉస్కే బాద్ హాజీ ఏక్ తహబంద్ బెర్ ఏక్ చాదర్ పహన్ లే. బెహర్ హై కే దోనోం సఫద్ బెర్ సాఫ్ హోం, బెర్ ముస్తహబ్ హై కే దోనోం

జూత పహన్ కర్ ఇహ్రామ్ బాంధే. రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హై కే, “హర్ షఖ్స్ కో ఏక్ ఇజార్ ఔర్ ఏక్ చాదర్ ఔర్ దో జుతోఁ మే ఇహ్రామ్ బాంధ్నా చాహియే.” ఇన్ హదీస్ కో ఇమామ్ అహ్మద్ నే రివాయత్ కియా హై.

జెరత్ జిన్ లిబాస్ మేఁ చాహే ఇహ్రామ్ బాంధ్ సక్తీ హై

జెరత్ కె లియే జుయేజ్ హై కె కాలా, సబ్బ్ యా కిసీ భీ రంగ్ కా కవ్డా ఇహ్రామ్ మేఁ ఇస్తెమాల్ కరే. సిర్ప్ ఇస్కా లిహజ్ రఫే కె ఉస్కా లిబాస్ మర్దోఁ కె ముషాబ న హూ. అల్బత్తా జో లోగ్ జెరత్ కె ఇహ్రామ్ కె లియే సబ్బ్ రంగ్కా ఖాస్ కరతే హయ్, తో ఇస్కీ కోయి అసల్ నహీ.

గుస్లే, సఫాయి ఔర్ ఇహ్రామ్ కె కవ్డే పహన్ నె కె బాద్ హజ్, యా ఉమా జిన్ కా ఇరాదా రఖ్తా హూ దిల్ సె ఉస్కి నియ్యత్ కీ జాయే. క్యూఁ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హయ్: “అమల్ కా దారోమదార్ నియ్యతోఁ పర్ హయ్, ఔర్ అద్మీ జో నియ్యత్ కరతా హయ్ వహీ పాతా హయ్”.

నియ్యత్ లఫ్జోఁ మేఁ కర్నా ముష్రా హయ్. అగర్ ఉమా కి నియ్యత్ హై తో కహే

“لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ” “అబ్బైక్ ఉమ్రతన్” యా “لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ” “అబ్బైక్ ఉమ్రతన్” ఔర్ అగర్ హజ్ కి నియ్యత్ హయ్ తో కహే : “لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ” “అబ్బైక్ హజ్జన్” యా “لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ” “అబ్బైక్ హజ్జన్”.

ఇస్లియే కె నబీ (సఅసం) నె ఐసా హీ కియా థా. అష్టల్ యే హయ్ కె నియ్యత్ కె యే అల్ఫాజ్ సవారీ యా జాన్వర్ యా మోటర్ వగైరా పర్ సవారీ హూనె కె బాద్ అదా కియే జాయేఁ. క్యూఁకె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఉస్ వఖ్త్ లబ్బైక్ పుకారా థా జబ్ అప్ సవారీ పర్ బైత్ గయే థే ఔర్ సవారీ మీకాత్ సె చల్నే కె లియే అప్ కొ లేకర్ ఉత్ ఖడీ హూయీ. అహ్లా ఇల్మీ కా సబ్ సె జియాద సహీహ్ యహీ ఖౌల్ హయ్.

ఇహ్రామ్ కె ఇలావా లఫ్జోఁ మేఁ నియ్యత్ కర్నా బద్అత్ హై

నియ్యత్ లఫ్జోఁ కె సాథ్ సిర్ప్ ఇహ్రామ్ హీ కె లియే ముష్రా హయ్. క్యూఁకె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె ఇస్ బారె మేఁ ఖాస్ తొర్ సె మర్వీ హయ్. లేకిన్ నమాజ్ వ తవాఫ్ వగైరా కె లియే లఫ్జోఁ కె సాథ్ నియ్యత్ కర్నా ముష్రా నహీ... మసలన్ యూఁ నహీ కహ్నా చాహియే కె మై నే ఇస్ నమాజ్ కి నియ్యత్ కీ, యా మై తవాఫ్ కి నియ్యత్ కర్తా హూఁ. ఇస్ తరహా లఫ్జోఁ మేఁ నియ్యత్ కర్నా సరీహ్ బద్అత్ హయ్. బులంద్ అవాజ్ సె కహ్నా ఔర్ భీ జియాదహ్ ఖబీహ్ ఔర్ గునాహ్ కా కామ్ హయ్. అగర్ నియ్యత్ లఫ్జోఁ కె సాథ్ కర్నా ముష్రా హూతా తో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) ఇసె జురూర్ బయాన్ కరతే యా అప్ నే ఫేల్ యా ఖౌల్ సే ఉమ్మత్ కె లియే ఇస్కి వజాహత్ ఫర్మాతే ఔర్ సలఫ్ సాలెహ్ భీ ఇస్ పర్ హమ్ సె పహలే అమల్ కరతే. లేకిన్ జబ్ న తో నబీ (సఅసం) సె యే మన్ఖూల్ హయ్, న అప్ కె పసందీద అస్హాబ్ కి తరఫ్ సె తో మాలూమ్ హువా కె యే బద్అత్ హయ్. ఔర్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హయ్: “సబ్ సె బద్తర్ కామ్ వో హయ్ జో నయా ఏజాద్ కియా గయా హూ, ఔర్ హర్ (నయా కామ్ బద్అత్ ఔర్) హర్ బద్అత్ గుమ్రాహి హయ్” (రవాహు ముస్లిమ్).

మీఖాత్ కా బయాన్

మీఖాత్ పాంచ్ హయ్:

1. మదీనా వాలోం కి మీఖాత్ జుల్ హులైఫా హయ్ జిస్ కొ అబ్ లోగ్ అబ్ యారె అలీ కహతే హయ్.
2. అహ్లా షామ్ కి మీఖాత్ జాహ్ షా హయ్. యే రాబిగ్ కె ఖరీబ్ ఏక్ వీరాన్ బస్తీ హయ్ లేకిన్ లోగ్ అబ్ రాబిగ్ హీ సె ఇహ్రామ్ బాంధ్ తే హయ్. ఇస్ తరహా జో లోగ్ రాబిగ్ సె ఇహ్రామ్ బాంధ్ తే హయ్ ఉన్కా ఇహ్రామ్ మీఖాత్ హీ సె షుమార్ హోతా హయ్. క్యూంకె “రాబిగ్” “జాహ్ షా” సె థోడీ హి దూర్ వాఖె హయ్.
3. అహ్లా నజ్డ్ కి మీఖాత్ “ఖర్నూల్ మనాజిల్” హయ్. జిస్ కొ అజ్కల్ సాయిలె కబీర్ భీ కహతే హయ్.
4. అహ్లా యమన్ కి మీకాత్ “యలమ్లమ్” హయ్.
5. అహ్లా ఇరాఖ్ కి మీకాత్ “జాతె ఇర్ఫ్” హయ్.

హజ్ కె లియే మీఖాత్ సె బిలా ఇహ్రామ్

గుజర్నా హరామ్ హయ్

ఇన్ మీఖాతోం కొ నబీ (సఅసం) నె మజ్కూరా బాలా షహర్ వాలోం కె లియే ముఖర్రర్ ఫర్మాయా హయ్. యే ఉన్ సబ్ లోగ్ కె కె లియే భీ హయ్ జో హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కి నియ్యత్ సె ఉన్ మీఖాతోం సె గుజ్ రేం ఔర్ జో షఖ్స్ భీ మక్కా జానే కె ఇరాదే సె హజ్ యా ఉమ్రా కి నియ్యత్ సె ఇన్ మీకాతోం సె గుజ్రె, ఉన్కె లియే జరూరీ హయ్ కె యహ్ సె ఆగె నా బద్దే ఖాహ్ ఉన్కా గుజర్ ఖుష్ కి కె రాస్తే సె హో యా ఫిజా

సె. క్యూంకె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఇన్ మీఖాతోం కొ ముఖర్రర్ కరతే వఖ్త యే ఆమ్ హుక్మ ఫర్మాయా థా కె “యే మీఖాతేం ఉన్ షహర్ వాలోం కె లియే హయ్ ఔర్ ఉన్కె ఇలావా జో లోగ్ భీ హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కి నియ్యత్ సె యహ్ ఆయేం ఉన్కె లియే భీ హయ్”.

జో షఖ్స్ హజ్ యా ఉమ్రా కి నియ్యత్ సె హవాయి జహాజ్ సె మక్కాకి తరఫ్ జా రహా హో ఉన్కొ చాహియే కె జహాజ్ మే బైర్ నె సె పహలే గున్ల వగైరా కర్ లే జబ్ జహాజ్ మీఖాత్ కె ఖరీబ్ పహుంచె తో తహ్ బంద్ ఔర్ చాదర్ పహన్ కర్ అగర్ వఖ్త మేం గుంజాయిష్ హయ్ తో ఉమ్రా కె లియే లబ్బైక్ పుకార్ దే ఔర్ అగర్ వఖ్త తంగ్ హో తో సిర్ఫ్ హజ్ కె లియే లబ్బైక్ పుకార్. సవార్ హోనే సె పహలే మీఖాత్ కె ఖరీబ్ యా బిల్ ముఖాబిల్ ఆనే తక్ లబ్బైక్ నా పుకార్ ఇస్ లియే నబీ (సఅసం) నె మీఖాత్ హీ సె ఇహ్రామ్ బాంధా హయ్. లిహాజా ఉమ్మత్ కా ఫర్జ్ హయ్ కె తమామ్ దీనీ కామోం మేం రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి పైర్వీ కరే జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

﴿قَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾

లఖద్ కాన లకుమ్ ఫీ రసూలిల్లాహి ఉస్ వతున్ హసనహ్....

“తుమ్ హారె లియే రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి జాత్ మేం బెహతరీన్ నమూనా హయ్”. (అల్ అహ్ జాబ్ : 21)

నబీ (సఅసం) నె హజ్జతుల్ విదా కె మోఖె పర్ ఫర్మాయా థా: (ఖుజా అన్నీ మనాసికకుమ్)

((حُذُوا عَنِّي مَنَاكُكُمْ)) “ముయ్ సె అప్ నె హజ్ కె మసాయల్ సీఖ్ లో”.

జో పఖ్న్ హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కి నియ్యత్ నహీ రఖతా మసలన్ బేపారీ, లక్ష్మీవాలా, పోస్ట్మ్యాన్ వగైరా, ఐనా పఖ్న్ మక్కా జాయ్ తో ఉన్కె లియే ఇహ్రామ్ జరూరీ నహ్ వో ఖుద్ ఉమ్రా యా హజ్ కర్నా చాహే తో ఔర్ బాత్ హయ్.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె మవాఖీత్ కె బయాన్ మే ఫర్మాయా :

((هُنَّ لَهُنَّ وَلَيْسَ أَيْ عَلَىٰ هُنَّ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهِنَّ مِّنْ رَّأْدِ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ))

“యే మవాఖీత్ ఉన్ షహర్ వాలోకె లియే హయ్ ఔర్ హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కె ఇరాదే సె అనే వాలే ఉన్ తమామ్ లోగోకె లియే భీ జో ఇన్ మవాఖీత్ సె గుజరే”.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె ఇన్ ఇర్నా కా మత్లబ్ యే హయ్ కె జో పఖ్న్ ఇన్ మవాఖీత్ సె గుజరే లేకిన్ ఉన్కా ఇరాదా హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కా న హో తో ఉన్కె లియే ఇహ్రామ్ జరూరీ నహీ. యఖీనన్ బందోకె పర్ అల్లాహ్ తాలా కి యే బడీ రహ్మాత్ ఔర్ సహూలత్ హయ్.

ఇన్కా ఏక్ సబూత్ యే భీ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) ఫతహ్ మక్కా కె మోఖె పర్ జబ్ మక్కా ముక్రమా తషరీఫ్ లాయే థే తో ఇహ్రామ్ కి హాలత్ మేం నహీ థే, బలకె ఆప్ సర్ పర్ ఖుద్ పహ్నే హయ్ థే క్యూంకె ఉన్ వఖ్త హజ్ ఔర్ ఉమ్రా కి నియ్యత్ సె నహీ బలకే మక్కా ఫతహ్ కరనే ఔర్ ఉన్ మేం సె షిర్క్ దూర్ కరనే కి నియ్యత్ సె ఆయే థే.

జిన్ లోగోకె కా మకాన్ మీఖాత్ కె అందర్ హో జైసే జిద్దా, ఉమ్మె సలమ్, బహ్రా, షరాయ్, బల్ద్, మస్తూర వగైరా, తో ఉన్కె లియే జరూరీ నహీ కె వో ఉన్ మజ్కూరా బాలా పాంచొం మీకాతోం మేం సే కిసీ కె పాస్ జాకర్ ఇహ్రామ్ బాంధేం బలకె ఉన్కా యే మస్కన్ హీ

ఉన్కి మీకాత్ హయ్ వో హజ్ యా ఉమ్రా జిన్ కి భీ నియ్యత్ రఖతే హోంకె యహీ సె ఉన్కా ఇహ్రామ్ బాంధేం.

అగర్ ఉన్కా దూస్రా మస్కన్ మీఖాత్ సె బాహర్ హో తో ఉన్కా ఇఖ్తియార్ హయ్ అగర్ చాహే తో మీఖాత్ హీ సె ఇహ్రామ్ బాంధ్ లే వర్నా అప్నే ఉన్ ఫుర్ హీ సె ఇహ్రామ్ బాంధ్ లే జో మక్కా కి తరఫ్ సబ్ సె ఖరీబీ మీకాత్ హయ్. క్యూంకె అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ కి హదీస్ మేం హయ్ కె నబీ (సఅసం) నె మీఖాత్ కా జిక్రే కరతే హయ్ ఆమ్ బాత్ ఫర్మాయా థీ: “జో లోగ్ మీఖాత్ కె అందర్ హోంకె ఉన్కె ఇహ్రామ్ కి జగిహ్ ఉన్కా ఫుర్ హయ్ యహ్ంకె తక్ కె మక్కా వాలే మక్కా హీ సె ఇహ్రామ్ బాంధేంగే”. (బుఖారీ, ముస్లిమ్)

అల్బత్తా జో లోగ్ హరమ్ మేం హోంకె ఔర్ ఉమ్రా కర్నా చాహేతే హోంకె ఉన్కా చాహియే కె హిల్ (హుదూదె హరమ్ కె బాహర్) కి తరఫ్ జాయ్ంకె వహ్ంకె సె ఉమ్రా కా ఇహ్రామ్ బాంధ్ కర్ ఆయేం. ఇన్ లియే కె జబ్ హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) నె ఉమ్రా కరనే కి ఖాహిష్ జాహిర్ కీ తో ఆప్ (సఅసం) నె ఉన్కొ; భాయి అబ్దుర్రహ్మాన్కొ హుక్మ ఫర్మాయా కె వో ఉన్కొ లేకర్ హిల్ కి తరఫ్ జాయ్ంకె ఔర్ వహ్ంకె సె ఇహ్రామ్ బంధ్వాకర్ లాయేం. ఇన్ సె మాలూమ్ హువా కె ఉమ్రా కరనే వాలా అప్నా ఇహ్రామ్ హరమ్ సె నహీ బాంధ్ సక్తా బలకె ఉన్కు హిల్ మేం జానా చాహియే. యే హదీస్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ కి షిఫ్ లి హదీస్కొ ఖాస్ కరదేతీ హయ్ ఔర్ ఇన్కి వజాహత్ కరదేతీ హై కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె మక్కా వాలోకె జో మక్కా సె ఇహ్రామ్ బాంధ్నే కా హుక్మ ఫర్మాయా థా వో ఉమ్రా కె లియే నహీ బలకె సిర్ఫ్ హజ్ కె లియే మఖ్సూస్ థా క్యూంకె అగర్ ఉమ్రా కా ఇహ్రామ్ హరమ్ సె బాంధ్నా జాయ్జ్ హోతా తో ఆప్ (సఅసం) నె హజ్రత్ ఆయిషాకు ఇన్కి ఇజాజత్ దేదీ హోతీ

ఔర్ ఉన్నే హిల్ కి తరఫ్ జానే కా హుక్మ్ నా దేతే. యే ఏక్ ఖులా సబూత్ హయ్ ఔర్ యహీ తమామ్ జమ్హూర్ ఉలమా కా ఖొల్ హయ్ ఔర్ మోమిన్ కె లియే సబ్ సె జియాద ఇహ్తియాత్ కి బాత్ భీ యహీ హయ్. క్యూం కె ఇన్ మేం దోనోం హదీసోం పర్ అమల్ హోజాతా హయ్.

హజ్ కె బాద్ కస్రత్ సె ఉమ్రా కర్నా ముమ్మా నహీ

జో లోగ్ హజ్ కె బాద్ తన్యూమ్ యా జిరానా వగైరా సె బకస్రత్ ఉమ్రా కరతే హయ్ తో ఉన్కి ముష్ఠాయియత్ కి కోయి దలీల్ నహీ. అల్బత్తా హజ్ సె పహలే ఇన్కా సుబూత్ మిల్తా హయ్. దలాయెల్ సె యే బాత్ సాబిత హయ్ కె ఐసా ఉమ్రా నా కర్నా హీ అష్టల్ హయ్. క్యూం కె నబీ (సఅసం) ఔర్ ఆప్ కె అన్హోబ్ నె హజ్ సె ఫారిగ్ హోనె కె బాద్ ఉమ్రా నహీ కియా థా. రహా తన్యూమ్ సె హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) కా ఉమ్రా కర్నా తో మహజ్ ఇన్ సబబ్ సె థా కె జబ్ వో మక్కా మేం తవ్రిఫ్ లాయీ తో అప్ నె అయ్యుమె మాహ్ వారీ కి బినా పర్ ఉమ్రా నహీ కర్ సకీ థీ. ఇన్ లియే ఉన్హోంనె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె ఇజాజత్ చాహీ కె ఉన్నే అప్ నె ఉన్ ఉమ్రా కె ఇహజ్ జిన్ కె లియే మీఖాత్ నె వో ఇహ్రామ్ బాంధ్ కర్ ఆయీ థీ అబ్ దుబారా ఉమ్రా కర్నే కి ఇజాజత్ దేం. తో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఉన్నే ఉన్కి ఇజాజత్ దేదీ. ఇన్ తరహ్ ఉన్కె దో ఉమ్రే హోగయే. పహ్లా ఉమ్రా తో ఉన్కె హజ్ కె సాథ్, ఔర్ యే ఏక్ అలగ్ ఉమ్రా. లిహజా జిన్ కొ హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) జైసా ఉజ్జ్ దర్పేష్ హో ఉన్కె లియే ఇజాజత్ హయ్ కె హజ్ సె పారిఫ్ హోనె కె బాద్ ఉమ్రా కరే. ఇన్ తరహ్ తమామ్ దలాయెల్ పర్ అమల్ భీ హోజాయేగా ఔర్ ముసల్మానోం కె లియే ఉన్అత్ ఔర్ ఆసానీ భీ హోగీ.

బిలా షుబా హజ్ కె బాద్ హుజ్జాజ్ కా ఇన్ నయే ఉమ్రా కె లియే మష్గూల్ హోనా సబ్ కె లియే తక్లీఫ్ కా బాయిన్ హయ్ జిన్ సె భీడ్ మేం ఇజాఫా భీ హోతా హయ్ ఔర్ హదీసాత్ భీ హోతే హయ్. ఔర్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె తరీఖ్ కి ముఖలిఫత్ భీ హోతీ హయ్ (వల్లాహుల్ మువఫ్ఫీఖు).

మోసమె హజ్ కె ఇలావా జో షుఖ్ మీఖాత్ పర్ పహుంచె ఉన్కు ఉమ్రె కె ఇహ్రామ్ కి నియ్యత్ కర్నీ చాహియే

మీఖాత్ తక్ పహుంచేన వాలోం కి దో హైసియత్ హయ్:

1. అగర్ హజ్ కె మహీనోం కె ఇలావా మసలన్ రమజాన్ ఔర్ షాబాన్ మేం పహుంచే తో ఉన్కొ చాహియే కె ఉమ్రా కి నియ్యత్ సె ఇహ్రామ్ బాంధే ఔర్ ఇన్ తరహ్ జబాన్ సె లబ్బైక్ పుకారేం. లబ్బైక్ ఉమరత యా కహే అల్లాహమ్మ లబ్బైక్ ఉమరత ఇన్కె బాద్ నబీ (సఅసం) కి తరహ్ లబ్బైక్ ఇన్ లఫ్ఠోం మేం పుకారేం:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ
الْحَمْدَ وَالْبِغَةَ، لَكَ وَالْبُكْرَةَ، لَا شَرِيكَ لَكَ

లబ్బైక్ అల్లాహమ్మ లబ్బైక్ లబ్బైక్ లా షరీక లక లబ్బైక్, ఇన్నల్ హమద్ వన్నీమత లక వల్ ముల్కే, లా షరీక లక...

ఔర్ యే తల్ఖియా, ఔర్ జిక్ర ఇలాహీ కస్రత్ సె కరతే హయ్ జైతుల్లాహ్ తక్ పహుంచే. ఫిర్ జైతుల్లాహ్ పహుంచే కర్ తల్ఖియా బంద్

కర్ దేఁ జెర్ బైతుల్లాహ్ కా సాత్ బార్ తవాఫ్ కరేఁ జెర్ మఖామె ఇబ్రాహీమ్ (అ) కె పీఛే దో రకాత్ నమాజ్ పడ్ కర్ సఫా కి తరఫ్ చలే జాయేఁ జెర్ సఫా వ మర్వా కె దర్మియాన్ సాత్ చక్కర్ లగాయేఁ. ఉన్కె బాద్ అవ్ నె సర్ కె బాల్ ముండ్వాయేఁ యా ఛోబె కరా దేఁ. ఇన్ తరహా ఉమ్రా పూరా హోగయా. ఇహ్రామ్ కి వజె సె జో చీజేఁ హరామ్ హో గయీ థీ హలాల్ హోగయీ.

2. హజ్ మీఖాత్ పర్ హజ్ కె మహీనోఁ యానీ షవ్వల్, జీఖఅదహ్ జెర్ జిల్ హిజ్జహ్ కె పహలే అష్రె మె పహుంచె. ఐసె షఖ్నీకొ తీన్ బాతోఁ కా ఇబ్తీయార్ హాసీల్ హయ్, సిర్ఫ్ హజ్, ఉమ్రా యా దోనోఁ ఏక్ సాత్ ఇన్ లియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) హజ్జతుల్ వదా కె మోఖె పర్ జబ్ జీఖఅద మేఁ మీఖాత్ పర్ పహుంచె తో అవ్ నె అవ్ నె అన్ హాబ్ కొ ఇన్ తీనోఁ హీ తరీఖే హజ్ కా ఇబ్తీయార్ దియా థా.

జిన్ హాజీ కె పాస్ హాజ్ కె మహీనె మెఁ జాన్వర్ సాథ్ హో వో ఖరాన్ కి జెర్ జిన్ కె పాస్ న హో వో తమత్తు కి నియత్ కరే

అగర్ కిసీ షఖ్నీ కె పాస్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ న హో తో వో సిర్ఫ్ ఉమ్రా కా ఇహ్రామ్ బాంధ జెర్ సబ్ అర్కాన్ వైసే హీ అదా కరే జైసె గైర్ మోసమె హజ్ మేఁ ఉమ్రా కరనే వాలే అదా కరతా హయ్. ఇన్ లియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె అవ్ నె అన్ హాబ్ కొ జబ్ వో మక్కా పహుంచె థే తో యే హుక్మ ఫర్మాయా థా కె అవ్ నె ఇహ్రామ్ ఉమ్రా కె లియే ఖాస్ కర్ లేఁ. మక్కా పహుంచ్ కర్ ఉన్వేఁ మజీద్ తాకీద్ ఫర్మాయీ. లిహాజా సహాబా కిరామ్ నె తవాఫ్ వ సయీ కి జెర్ రసూలుల్లాహ్

(సఅసం)కె హుక్మ కి ఇత్తెబా మేఁ బాల్ ముండ్వాయే కర్ హలాల్ హోగయే. రహే వో లోగ్ జిన్ కె పాస్ ఖుర్బానీ కి జాన్వర్ థే తో అవ్ నె ఉన్కె హుక్మ ఫర్మాయా కె యోమున్ నహర్ తక్ అవ్ నె ఇహ్రామ్ మేఁ బాఖీ రహే. జో లోగ్ అవ్ నె సాథ్ ఖుర్బానీ కె జాన్వర్ లేకర్ అతే హైఁ ఉన్కె లియే మస్నూన్ యే హయ్ కె వో హజ్ జెర్ ఉమ్రా దోనోఁ కా ఇహ్రామ్ ఏక్ సాథ్ బాంధేఁ, ఇన్ లియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) థీ అవ్ నె సాథ్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ లాయే థే తో అవ్ నె థీ ఐసా హీ కియా జెర్ అవ్ కె అన్ హాబ్ మేఁ సె జో లోగ్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ లే కర్ అయే థే ఉన్కొ థీ ఐసా హీ కరనే కా హుక్మ ఫర్మాయా. అవ్ నె ఉమ్రా కా ఇహ్రామ్ బాంధేతె హయ్ ఉమ్రా కె సాథ్ హజ్ కా థీ తల్బీయా పుకారా థా జెర్ ఇన్ దోనోఁ హీ సె ఖుర్బానీ హీ కె దిన్ హలాల్ హయ్. జో షఖ్నీ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ లాయా హో జెర్ సిర్ఫ్ హజ్ కా ఇహ్రామ్ బాంధే హయ్ హో వో థీ అవ్ నె ఇహ్రామ్ మేఁ బాఖీ రహే జెర్ ఖారిన్ హాజీ కి తరహా వో థీ యోమున్ నహర్ హీ కొ హలాల్ హో.

ఇన్ తఫ్ఫీల్ సె మాలూమ్ హువా కె జిన్ షఖ్నీ నె సిర్ఫ్ హజ్ కా యా హజ్ వ ఉమ్రా దోనోఁ కా ఇహ్రామ్ బాంధా హో లేకిన్ ఉన్కె పాస్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ నా హో తో ఉన్కె లియే మునాసిబ్ నహీ హయ్ కె అవ్ నె ఇహ్రామ్ మెఁ బాఖీ రహే. బల్కే ఉన్కె హాఖ్ మేఁ సున్నత్ యే హయ్ కె అవ్ నె ఇహ్రామ్ ఉమ్రా కె లియే కర్లే జెర్ తవాఫ్ వ సయీ జెర్ బాల్ కతర్వాకర్ హలాల్ హోజాయే జైసా కె నబీ (సఅసం)నె అవ్ నె ఉన్ అన్ హాబ్ కొ జిన్ కె పాస్ జాన్వర్ నహీ థే హలాల్ హోనే కా హుక్మ దియా థా. అల్ బత్తా జో షఖ్నీ బిల్ కుల్ ఆఖిర్ మేఁ ఆయా హో జెర్ హజ్ ఛూట్ జానే కా ఖత్రా హో తో ఉన్కె లియే జాయెజ్ హయ్ కె ఏక్ హీ ఇహ్రామ్ మేఁ హజ్ వ ఉమ్రా కరే. (వల్లాహు ఆలమ్).

ఉజ్జే కె ఖాఫ్ సె మహ్మరూత్ ఇహ్రామ్ బాంధ్ నా

అగర్ కిసీ మొహరిమ్ కో అప్నీ బీమారీ యా దుష్మన్ కె ఖాఫ్ కి వజ్హ సే హజ్ కి అద్మ అదాయగీ కా ఖాఫ్ హోతో ఉన్కు చాహియే కె ఇహ్రామ్ బాంధతె వఖ్తే యూం కహదే కె:

“అగర్ కోయి ఉజ్జే ముర్ఖు లాహాఫ్ హువా తో మై వహీ హలాల్ హో జావుంగా జహాం మేరా ఉజ్జే ముర్ఖు రోక్ దేగా”.

జైసా కె జబాఅహ్ బిన్నె జుబైర్ (రజి)నె కహా థా కె యా రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) మై హజ్ కా ఇరాదా కర్తీ హూం లేకిన్ బీమార్ హూం తో ఆప్ నె ఉన్కు హుక్మ ఫర్మాయా కె హజ్ కరో ఔర్ యె షర్త్ బాంధ్ లో కె మై వహీ హలాల్ హో జావుంగీ జహాం మేరా ఉజ్జే ముర్ఖు రోక్ దేగా (ముత్తఫఖున్ అలైహి)

ఇన్ షరత్ సె మాలూమ్ హువా కె అగర్ ముహరిమ్ కో ఇసీ బీమారీ కి రుకావాట్ కా కోయి అరిజా పేష్ ఆజాయెం తో ఉన్ కేలియే హలాల్ హోజానా జాయెజ్ హై ఔర్ ఉన్ పర్ కోయి ఫిదియా నహీ.

బచ్చే కా హజ్

ఛోటె బచ్చే ఔర్ ఛోటీ బచ్చి కా హజ్ సహీహ్ హయ్. జైసా కె సహీహ్ ముస్లిమ్ మే అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) సె రివాయత్ హయ్ కె ఏక్ ఔరత్ నె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి తరఫ్ అప్నె బచ్చే కా పేష్ కరతె హుయే కహా:

“యా రసూలుల్లాహ్ క్యా ఇన్కా భీ హజ్ హయ్? ఆప్ నె ఫర్మాయా: హాం ఔర్ సవాబ్ తుమ్ కో మిలేగా”.

సహీహ్ బుఖారీ మేం సాయెబ్ బిన్ యజీద్ సె రివాయత్ హయ్ కె: ఉన్హ్ నె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె సాథ్ సాత్ (7) బరన్ కి ఉమ్మ మే హజ్ కియా. లేకిన్ యే హజ్ సఫిల్ హోగా ఔర్ ఫరీజ ఇస్లామ్

మేం షుమార్ న హోగా. యహీ హాల్ గులామ్ ఔర్ లొండీ కా భీ హయ్ కె ఉన్కా ఫర్ద్ హజ్ తో అదా నహీ హోగా అల్బత్తా యే హజ్ సఫిల్ షుమార్ హోగా, జైసా కె అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) కి హదీస్ సె సాబిత్ హయ్ కె ఆప్ నె ఫర్మాయా: “జో బచ్చా హజ్ కరే ఫిర్ బాలిగ్ హో తో ఉన్ పర్ దుబార హజ్ వాజిబ్ హయ్ ఔర్ జో గులామ్ హజ్ కరే ఫిర్ ఆజాద్ కర్ దియా జాయే తో ఉన్పర్ దుబార హజ్ వాజిబ్ హయ్. (అఖరజహ్ ఇబ్నె అబీ వైబా, వల్ బైహఖీ, బా ఇన్ నాదహ్ హసన్)

అగర్ బచ్చా అఖల్ వ షఊర్ నహీ రఖతా తో ఉన్కా వలీ ఉన్కి తరఫ్ సె ఇహ్రామ్ కి నియ్యత్ కరేగా ఔర్ ఉన్కా ఇహ్రామ్ పహ్ నా కర్ ఉన్కి తరఫ్ సె లబ్తైక్ కహేగా ఔర్ బచ్చా ఉన్ వఖ్తే ముహరిమ్ సమ్మర్నా జాయేగా ఔర్ జో చీజేం బడే ముహరిమ్ కె లియే హరామ్ హయ్ వహీ ఉన్కె లియే భీ హరామ్ హోంగీ. ఇసీ తరహ్ వో బచ్చి జో అఖల్ వ షఊర్ నహీ రఖతీ ఉన్కా వలీ ఉన్కి తరఫ్ సె ఇహ్రామ్ కి నియ్యత్ కరేగా, ఉన్కి తరఫ్ సె లబ్తైక్ ఫుకరేగా ఔర్ వో బచ్చి ముహరిమ్ హో జాయేగీ ఔర్ ఉన్ పర్ భీ వో సబ్ చీజేం హరామ్ హోంగీ జో బడీ ఔరత్ పర్ హరామ్ హోతీ హయ్. జరూరీ హయ్ కె ఉన్కె బడన్ కె కవడే తవాఫ్ కి హాలత్ మెం పాక్ వ సాఫ్ హోం, క్యూంకి తవాఫ్ నమాజ్ హీ కి తరహ్ హయ్ జిస్ మేం తహరత్ కా హుక్మ దియా గయా హయ్.

అగర్ బచ్చా వ బచ్చి అఖల్ వ షఊర్ వాలే హోం తో అప్నె వలీ కి ఇజాజత్ సె ఇహ్రామ్ బాంధేంగే ఔర్ ఇహ్రామ్ కె వఖ్తే గున్స్ వ ఖుష్బు వగైరా సబ్ కామ్ వైసే హీ కరేంగే జైసా బడా ముహరిమ్ కరతా హయ్ ఉన్కా వలీ ఉన్కె కామోం కా నిగ్రాన్ ఔర్ ఉన్కి జరూరియాత్ పూరీ కరనే వాలా హయ్ ఖాహ్ వో ఉన్కా బాప్ హో యా మాం యా ఔర్ కోయి. జో కామ్ కరనే సె యె బచ్చే ఆజిజ్ రహేం ఉన్కా ఉన్కా వలీ కరే.... మసలన్, కంకరీ మారనా వగైరా. అల్బత్తా ఇన్కె సివా సబ్

కామ్ ఉన్కో ఖుద్ కర్నా హోగా. జైసె అరఫాత్ కా వుఖూఫ్, మినా వ ముజ్లిఫా మే రాత్ గుజార్నా, తవాఫ్ వ సయీ కర్నా లేకిన్ అగర్ వో తవాఫ్ వ సయీ నా కర్ సక్తే తో ఉన్వే ఉరాకర్ తవాఫ్ వ సయీ కరాయా జాయే. ఇన్సూరత్ మే ఉరానే వాలా పఖ్స్ అప్నా తవాఫ్ ఉన్కె సాథ్ మిల్కర్ నహీ కర్ సక్తా. బల్ కె వో ఉన్ బచ్చి హీ కె లియే తవాఫ్ వ సయీ కీ నియ్యత్ కరేగా. ఔర్ అప్నె లియే అలగ్ దుబారహ్ తవాఫ్ వ సయీ కరేగా. యే మహజ్ అల్లాహ్ కి బందగీ మేఁ ఇహ్తియాత్ ఔర్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి ఇన్ హదీస్ పర్ అమల్ కి ఖాతిర్ హయ్ కె “షక్ కి బాత్ ఛోడ్ కర్ యఖీనీ బాత్ పర్ అమల్ కరో”.

అగర్ ఉరానే వాలా అప్నీ ఔర్ బచ్చి కి భీ నియ్యత్ తవాఫ్ వ సయీ కె లియే సాథ్ హీ కరే తో భీ అక్సర్ ఖాల్ కె ముతాబిఖ్ కాఫీ హోగా ఇన్లియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఉన్ ఔరత్ కి అలగ్ సె తవాఫ్ కర్నె కా హుక్మ్ నహీ దియా థా జిన్ నె అప్నె బచ్చి కే హజ్ కి బాబత్ ఆప్ సె పూఛా థా. అగర్ యే జరూరీ హోతా తో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) జరూర్ బయాన్ ఫర్మా దేతే. (వల్లాహు వల్ మువఫ్ఫిఖు)

బా షుఊర్ బచ్చి ఔర్ బచ్చి కా తవాఫ్ షురూ కర్నే సె పహలే హదస్ వ నజాసత్ సె తహరత్ కి తాకిద్ కి జాయేగీ, జైసా బద్ ముహారిమ్ కె లియే జరూరీ హయ్. ఛోటే బచ్చి ఔర్ ఛోటీ బచ్చి కి తరఫ్ సె ఉన్కె వలీ పర్ ఇహ్తామ్ బాంధ్నా జరూరీ నహీ హయ్ బల్కె సిర్ఫ్ నఫిల్ హయ్. అగర్ కరే తో బాయిసె అజ్జ్ వ సవాబ్, వర్నా కోయి గునాహ్ నహీ. వల్లాహు ఆలమ్.

ఇహ్తామ్ కి మమ్నూ ఔర్ ముబాహ్ బీజోఁ కా బయాన్

ఇహ్తామ్ కి నియ్యత్ కె బాద్ ముహారిమ్ ఖాహ్ మర్ద్ హోయా ఔరత్ ఉన్కె లియే జాయెజ్ నహీ హయ్ కె అప్నె బాల్ యా నాఖున్

కాటే యా ఖుష్ఖు ఇస్తెమాల్ కరే ఖాస్ తౌర్ పర్ మర్ద్ కె లియే యె జాయెజ్ నహీ హయ్ కె వో మఖ్సూస్ షకల్ కా సిలా హువా కమ్దా జైసే ఖమీస్ వగైరా అప్నె పూరే బదన్ యా జిన్మి కె బాజ్ హిస్సె పర్ పహ్నె జైసే తొలియా, పైజామా, మోజె, జూరాబ్ వగైరా. హాఁ అగర్ తహ్బంద్ నా పాయే తో పైజామా పహన్ లే ఔర్ ఉన్ తరహ్ జిన్ కా జూతె ముయస్సర్ న హోఁ తో వో కాటే బగైర్ మోజె పహన్ కస్తా హయ్ జైసా కె సహీహ్ న మే అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) సె సాబిత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా: “జో షక్స్ జూతె న పాయే వో మోజె పహన్ లే ఔర్ జో తహ్బంద్ నా పాయే తో వో పైజామా పహన్ లే”.

రహీ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ కి వో హదీస్ జిన్ మేఁ బవఖ్త హాజత్ మోజోఁ కా కాట్ కర్ పహన్నె కా హుక్మ్ దియా గయా హయ్ తో వో మన్సూఖ్ హయ్. క్యూంకె నబీ (సఅసం) సె జబ్ మదీనా తయ్యబా మె పూఛా గయా కె మొహారిమ్ కొన్నా కమ్దా పహ్నె, తో ఉన్ వఖ్త్ ఆప్ నె యే ఫర్మాయా థా లేకిన్ జబ్ ‘అరఫాత్ మే ఆప్ నె ఖుత్బా దియా తో జూతా నా హోనె కి సూరత్ మేఁ మోజహ్ పహన్నె కా హుకుమ్ ఫర్మాయా లేకిన్ ఉన్కో కాటేనె కా హుక్మ్ నహీ దియా. ఇస్ ఖుత్బే మే వో లోగ్ థే జిన్ హోనె ఆప్ కా మదీనా మునవ్వరా వాలా జవాబ్ నహీ సునా థా, ఔర్ బయాన్ కో జరూరత్ కె వక్త్ ముఅఖ్ఖర్ కర్నా జాయెజ్ నహీ హయ్. జైసా కె ఇల్మి ఉసూల్ సె సాబిత్ హయ్. లిహజా మోజోఁ కె కాటేనె కె హుక్మ్ కా మన్సూఖ్ హోనా సాబిత్ హువా. అగర్ యే జరూరీ హోతా తో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) ఉసె జరూర్ బయాన్ ఫర్మాతే.

ముహారిమ్ కె లియే ఉన్ మోజోఁ కా పహన్నా జాయెజ్ హయ్ జో టఖ్నె కె నీచే తక్ హోఁ. ఇన్లియే కె వో భీ జూతె హీ కి జిన్మి సె హయ్? ముహారిమ్ కె లియే జూర్ కి గిరాహ్ బాంధ్నా ఔర్ ఉన్కో కమ్దే

సె అపేట్నా వగైరా భీ జాయెజ్ హయ్. క్యూంకె ఇన్కె ఖిలాఫ్ కోయి దలీల్ మౌజూద్ నహీ. సీ తరహా మొహరిమ్ గున్ల కర్ సక్తా హయ్, అప్నా సర్ ధో సక్తా హయ్ బెర్ ఆహిస్తా వ నర్మి సె సర్ భీ ఖుజలా సక్తా హయ్. అగర్ ఖుజ్లానె సే కోయి చీజ్ గిర్ పడే తో కోయి హరజ్ నహీ. మొహరిమ్ బెరత్ కె లియే చహరే పర్ సిలా హువా కప్డా పహన్నా జైసె బుర్హా బెర్ నఖాబ్. హాథో పర్ దస్తానా వగైరా కా ఇస్తెమాల్ హరామ్ హయ్ ఇస్లియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్వాద్ హయ్: “బెరత్ నా నఖాబ్ లగాయె నా దస్తానె హమానె” (రహూలు బుఖారీ).

ఖుఫ్ఫాజ్ ఉన్ కప్డే కా కహతే హయ్ జో ఉన్ యా సూత్ సె హత్ కె బరాబర్ బనాయా జాతా హయ్. అల్బత్తా బెరత్ కె లియే ఇన్కె ఇలావా దూస్రె సిలే హుయే కప్డే జైసె ఖమీస్, పైజామా, మొజ బెర్ జురాబ్ వగైరా కా ఇస్తెమాల్ జాయెజ్ హయ్. ఇసీ తరహా ఉన్కె లియే బవత్తె జరూరత్ చహరే పర్ బగైర్ పట్టీ కె ఓడ్సీ కా దాలనా భీ జాయెజ్ హయ్. అగర్ ఓడ్సీ ఉన్కె చహరే పర్ లగతీ రహే తో కోయి హరజ్ నహీ. జైసా కె హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) కా ఇర్వాద్ హయ్ కె ఖాఫిలే హమారె పాస్ సె గుజర్తే థే బెర్ హమ్ లోగ్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె సాథ్ రహతీ థీ. జబ్ లోగ్ హమారె సామ్నె ఆతె తో బెరత్కె అప్నా చహరోక్ పర్ ఓడ్సీనియాం లటకా లేతీక బెర్ జబ్ వో చలే జాతే తో ఖోల్ లేతే.

(అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజా, దారు ఖుత్నీ)

ఇసీ తరహా కప్డోకె సె అప్నె హాథోకా ధాక్నా భీ జాయెజ్ హయ్. బెర్ జబ్ అజ్నబీ మర్ద్ మౌజూద్ హో తో చహరే బెర్ హాథోకా ధాక్నా జరూరీ హయ్. క్యూంకె అల్లాహ్ తాలా కె ఇర్వాద్ కె ముతాబిఖ్ యే సబ్ ఆజా బెరత్ కె హుక్మ్ మే హయ్:

﴿وَلَا يَبْدِيْنَ زِيْنَهُنَّ اِلَّا لِبُعُوْلَتِهِنَّ﴾ (النور: 31)

వలా యుబ్దీన జీనతహన్న ఇల్లా లిబుఊలహిన్న...

బెరత్కె అప్నె జీనతోకా అప్నె షోహరోకె ఇలావా జాహిర్ న కరే” (అన్ నూర్ : 31)

బిలాషుబాహ్ చహరా బెర్ దోనో హాథేలియా జీనత్ కా సబ్ సె బడా మఖామ్ హయ్ బెర్ చహరే కో హాథేలీ సె భీ జియాద అహ్మియత్ హాసిల్ హయ్. జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్వాద్ హయ్:

﴿وَ اِذَا سَأَلْتَهُنَّ مَتَاعًا فَسَلُوْنَهُنَّ مِنْ رِءَا حَاجِبٍ اَوْ اِظْهُرْ لِقَوْلِكُمْ وَقُلُوْهُنَّ﴾ (اب: 53)

వ ఇజా సఅల్తుమూహన్న మతాలన్ పన్అలా హన్న మిన్ పరాయి హిజాబిన్, జాలికుమ్ అత్హారు లిఖులూబికుమ్ వ ఖులూబిహిన్న... (అల్ అహ్జాబ్ : 53)

“బెర్ జబ్ తుమ్ ఉన్ సె కోయి సామాన్ మాంగో తో పర్లె కె పీచె సె మాంగో. యే తుమ్హారె బెర్ ఉన్కె దిలోకె కె లియే జియాద పాకీజ హయ్”.

అక్సర్ బెరత్కె ఓడ్సీ కె నీచె జో పట్టీ లగాతీ హయ్ తాకె ఓడ్సీ చెహోరె సె ఉరీ రహే తో హమారె ఇల్మో కి హద్ తక్ షరీఅత్ మేం ఇన్కె కోయి అసల్ నహీ. అగర్ యే మప్రూ హోతా తో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) అప్నీ ఉమ్మత్ సె ఉన్కొ జరూర్ బయాన్ కరతే బెర్ ఆప్ ఉన్కె తరఫ్ సె ఖామూష్ స రహతే.

మొహరిమ్ బెరత్కె బెర్ మర్దోకె కె లియే మేల్ యా కిసీ బెర్ వజహ్ సె ఇప్రోమ్ కె కప్డోకా ధాక్నా జాయెజ్ హయ్ బెర్ ఉన్కె జగహ్ దూస్రె

కప్డోఁకా బదల్నా భీ జాయెజ్ హయ్. లేకిన్ కిసీ ఐసే కప్డే పహ్నా జాయెజ్ నహీ జిన్ కొ జాఫరాన్ యా వర్స్ (కమీలా) లగా హె. ఇస్లియే కె నబీ (సఅసం) నె అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ కి హదీస్ మే ఇస్ సే మనా ఫర్మాయా హయ్. మొహరిమ్ కె లియే జరూరీ హయ్ కె బేహూదా గోయీ, ఫిస్ట్ ఔర్ లడాయి రుగ్డే సె పర్హజ్ కరే, జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

﴿الْحَجُّ أَشْهُرٌ مُّعْتَمَرَاتٍ ۚ لِّمَن فَرَضَ فِيهِِنَّ الْحَجُّ ۚ فَكَرْفَةٌ وَرَفَةٌ ۚ﴾
(197: البقرة)

అల్ హజ్జు అష్హరుమ్ మాలూమాత్, ఫమన్ ఫరజ్ ఫీహిన్నల్ హజ్జు ఫలా రఫస్ వలా ఫుసూఖు వలా జిదాల ఫిల్ హజ్జ్...

“హజ్ కె మహీనె ముఖర్రర్ హయ్. జో షబ్న్ ఉన్ మేఁ హజ్ అదా కరే తో నా బేహూయాయి కీ బాత్ జోలే నా ఫిస్ట్ ఔర్ నా హజ్ మే రుగ్డా కరే”. (అల్ బఖర : 197)

నబీ (సఅసం) సె యే ఇర్షాద్ సాబిత్ హయ్:

“జో షబ్న్ హజ్ కరే ఔర్ ఉన్ మేఁ బేహూయాయి వ ఫిబ్న్ నా కరే తో ఉన్ దిన్ కి తరహ్ హూకర్ లాటేగా జిన్ దిన్ ఉన్కి మాఁ నె ఉన్కొ జనమ్ దియా థా”.

అర్ రఫసు: కహ్తే హయ్ జిమా ఔర్ బేహూద బాత్ ఔర్ కామ్ కొ.

అల్ ఫుసూఖు: ఆమ్ గునాహూఁకొ కహ్తే హయ్.

అల్ జిదాలు : బాతిల్ యా బే ఫాయెద బాత్ మే లడాయి కర్నా.

వో బహన్ జో హఫ్ కె ఇజ్హోర్ ఔర్ బాతిల్ కె రద్ కె లియే అచ్చే తరీఖె సె కి జాయే తో ఉన్ మేఁ కోయి హరజ్ నహీ, బల్కే ఇన్కా హుక్మ్

దియా గయా హయ్ జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْعُظَّةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ (125: المائدة)

ఉద్ఉ ఇలా సబీలి రబ్బిక బిల్ హిక్మతి వల్ మౌయిజతిల్ హసనతి వ జాదిల్హమ్ బిల్లతీ హియ అహ్సను.... (అన్ నహ్లా : 125)

“అప్సె రబ్ కి రాహ్ కి తరఫ్ హిక్మత్ ఔర్ అచ్చీ నసీహత్ కె సాఫ్ బులావో ఔర్ లోగోఁకె సె అచ్చీ తరీఖె పర్ బహన్ కరో”.

మొహరిమ్ మర్ద్ కె లియే కిసీ చిపక్నే వాలి చీజ్ సె సర్ థాక్నా హరామ్ హయ్ జైసె, టోపి, ఘట్టరా యా అమామహ్ వగైరా. ఇసీ తరహ్ చహ్రా భీ థాక్నా హరామ్ హయ్? క్యూంకె అరఫా కె దిన్ జో సహబీ అప్సే సవారీ సె గిర్ కర్ వఫాత్ పా గయే థే ఉన్కె బారే మే నబీ (సఅసం) నె ఫర్మాయా థా కె ఉన్కొ పానీ ఔర్ బేరీ సె గుస్ల దో ఔర్ ఇప్రామ్వాలే దోనో కప్డోఁకె మే ఉన్కొ కఫ్నా దో ఔర్ ఉన్కొ సర్ ఔర్ చహ్రా న థాంకో. క్యూంకె ఖియామత్ కె దిన్ వో లబ్బైక కహ్తే హుయే ఉరాయే జాయేంగె. (ముత్తఫఖున్ అలైహి, అల్ఫాజ్ ముస్లిమ్ కె హయ్)

ఛత్ యా ఛత్రీ వగైరా సె సాయా హాసిల్ కర్నే మేఁ కోయి హరస్ నహీ జైసె ఖైమా ఔర్ దరఖ్త్ వగైరా సె సాయా హాసిల్ కర్నా జాయెజ్ హయ్. జైసా కె సహీహ్ హదీస్ సె సాబిత్ హయ్ కె జమరతుల్ అఖబా కి రమీ కర్తే వఖ్త్ నబీ(సఅసం) పర్ కప్డే సె సాయా కియా గయా థా. యే భీ సహీహ్ హదీస్ సె సాబిత్ హయ్ కె మఖామె నిద్రూ మే ఆప్ కె లియే ఏక్ ఖైమా నసబ్ కియా గయా థా, జిస్ నె నీచె అరఫా కె దిన్ ఆప్ అఫతాబ్ ధల్నే తక్ బైతే రహే.

ముహారిమ్ మర్దీ వ ఔరత్ పర్ ఖుషీకి తె పికార్ మార్నా ఉన్ మే మదద్ దేనా పికార్ కొ అప్నీ జగహ్ సె భడ్కానా, నికాహ్ కర్నా ఔర్ జిమా కర్నా ఔర్ ఔరతోఁ కొ షాదీ కా హైగామ్ దేనా ఔర్ పహ్ వత్ తె సాఫ్ ఉన్ సె ముబాషరత్ కర్నా సబ్ హరామ్ హయ్. జైసా తె ఉస్మాన్ (రజి) కి హదీస్ మేఁ హయ్ తె నబీ (సఅసం) నె ఫర్మాయా : “ముహ్రిమ్ న నికాహ్ కరాయే ఔర్ న షాదీ కా హైగామ్ దే”. (ముస్లిమ్)

అగర్ ముహ్రిమ్ గలతీ యా జిహాలత్ సె సిలే హుయే కవ్దే పహన్ లే యా సర్ థాంక్ లే తో ఉన్ పర్ కోయి ఫిద్యా నహీ. జబ్ భీ యాద్ అజాయే యా జాన్ జాయే తో ఉన్కొ దూర్ కర్ దే. ఇసీ తరహా జో పఖ్స్ బాల్ మూండ్ లే యా అప్నె బాల్ మే సె కుచ్ కతర్ లే యా భూల్కర్ ఔర్ జిహాలత్ సె అప్నె నాఖున్ కాట్ లే తో సహీహ్ రివాయత్ తె ముతాబిఖ్ ఉన్ పర్ కుచ్ నహీ. ముసల్మాన్ ఖాహ్ ముహ్రిమ్ హెూ యా గైర్ ముహ్రిమ్, మర్దీ హెూ యా ఔరత్ ఉన్కొ హరామ్ కా పికార్ కర్నా ఔర్ ఉన్కె ఖతల్ పర్ ఆలా యా ఇషారె సె మదద్ పహుంచానా ఔర్ ఇసీ తరహా పికార్ కొ ఉన్కి జగహ్ సె భడ్కాకర్ లేజానా హరామ్ హయ్. నీజ్ హరమ్ తె దరఖ్త్ ఔర్ ఉన్కె సబ్జ జారోఁ కొ కాట్నా ఔర్ ఉన్కి పడీ హుయీ చీజోఁ కొ ఉరానా హరామ్ హయ్, ఇన్కె సివా జో ఇన్కొ జాంతా హెూ. ఇన్లియే తె నబీ (సఅసం) కా ఇర్వాద్ హయ్: “యే షహర్ యానీ మక్కా అల్లాహ్ కి హుర్మత్ తె సాఫ్ ఖియామత్ తక్ హరామ్ హయ్, న ఇన్కా దరఖ్త్ కాటా జాయే న ఇన్కా పికార్ భడ్కాయా జాయే న ఇన్కి ఘాస్ కాటీ జాయే ఔర్ నా ఇన్కి గిరీ పడీ చీజ్ మున్షిద్ తె ఇలావా కోయి ఉరాయే”.

“మున్షిదున్” కహ్తే హయ్ పహచాన్ కరానే వాలేకొ.

“అల్ ఖలా”, కహ్తే హయ్ తాజా ఘాస్కొ. మినా వ ముజ్జలిఫా హరమ్ మే హయ్ ఔర్ అరఫా హిల్ మేఁ హయ్.

మక్కా మేఁ ఆనే తె బాద్ హాజ్ క్యా కరే?

హాజ్ జబ్ మక్కా పహుంచ్ జాయే తో ఉన్కొ చాహియే తె షహర్ మేఁ దాఖిల్ హెూనె సె పహ్ లే గుస్త్ కరే ఇన్లియే తె నబీ (సఅసం) నె బసా హీ కియా హయ్. జబ్ మస్జిద్ హరామ్ పహుంచ్తే మున్సూన్ హయ్ తె అప్నా దాహినా పాంవ్ ఆగే బధాయే ఔర్ యే దుఆ పఢే:

بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبَوَجهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقُدِيرِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

బిస్మిల్లాహి వస్సలాతు వస్సలాము అలా రసూలిల్లాహి అఊజు బిల్లాహిల్ అజీమి వబివజ్జిహి హిల్ కరీమి వ సుల్తానిహిల్ ఖదీమి మిన్ శైతానిర్ రజీమ్ అల్లాహ్ ముఫ్తహిల్ అబ్ వాబ రహ్ మతిక్...

“అల్లాహ్ తె నామ్ సె షురూ కర్తా హూఁ, ఔర్ దురూద్ వ సలామ్ హెూ అల్లాహ్ తె రసూల్ పర్. ఔర్ మై పనాహ్ మాంగ్తా హూఁ అల్లాహ్ అజ్మత్ వాలె కి ఔర్ బుజుర్గ్ జాత్ ఔర్ ఉన్కి ఖదీమ్ సలతనత్ కి మైతాన్ మర్దూద్ సె. అయ్ అల్లాహ్ మేరే లియే అప్నీ రహ్మాత్ తె దర్వాజే ఖోల్ దే”.

యహీ దుఆ సబ్ మస్జిద్లో మె దాఖిల్ హెూనె తె వక్త్ పఢే. మస్జిద్ హరామ్ మేఁ దాఖిలా తె లియే జహ్ తక్ మై జాంతా హూఁ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె కోయి మఖ్సూస్ దుఆ సాఖిత్ నహీ.

మస్జిద్ హరామ్ మే దాఖిలా ఔర్

తవాఫ్ కా బయాన్..

హాజ్ జబ్ కాబె తె పాస్ పహుంచె తో అగర్ వో తమత్తు యా

ఉమ్రా కర్నే వాలా హాయ్ తో తవాఫ్ షురు కర్నే సె పహలే అబ్బైక్ కహ్నా బంద్ కర్దే. పహలే హజ్రె అస్వద్ కె సామ్నె ఆయే, ఉన్కొ దాహనె హత్ సె ఛయే అగర్ ముమ్కిన్ హోతో బోసా దే లైకిన్ కిసీ కొ ధక్కా దేకర్ తక్లిఫ్ నా పహుంచాయే ఔర్ ఛాతే వక్త్ కహ్, “బిస్మిల్లాహి అల్లాహు అక్బర్” అగర్ బోసా దేనా ముష్కిల్ హోతో హత్ యా ఛడీ సె ఉన్కొ ఛయే ఫిర్ అప్నీ ఛడీ యా హత్తో బోసా దే. అగర్ ఇస్సెలామ్ భీ ముష్కిల్ హోతో అల్లాహు అక్బర్ కహ్ కర్ ఇషారా హీ కర్ లే లైకిన్ జిస్ చీజ్ సె ఇషారా కర్ ఉన్కొ బోసా నా దే, ఔర్ బైతుల్లాహ్ కొ తవాఫ్ కి హాలత్ మే అప్నీ బాయేం జానిబ్ కరే. అగర్ తవాఫ్ కె షురూ మేం యే దుఆ పడే తో బెహతర్ హయ్.

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَبِکَ وَتَصَدِّیْقًا بِکِتَابِکَ وَوَفَاءً بِعَهْدِکَ
وَاَتِّبَاعًا لِسُنَنِ نَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ ﷺ

అల్లాహుమ్మ ఈమానన్ బిక్ వ తన్దీఖన్ బిక్తాబిక్ వ వఫాఅన్ బి అహ్దిక్ వత్తిబాఅన్ లిసున్నతి నబియిక్ ముహమ్మద్న్ (సఅసం).

“అయ్ అల్లాహ్ తుర్ఖు పర్ ఈమాన్ నాకర్ ఔర్ తేరీ కితాబ్ కి తన్దీఖ్ కర్ కె, ఔర్ తేరీ అహద్ కి వఫా కర్ కె ఔర్ తేరీ సబీ ముహమ్మద్ (సఅసం) కి సున్నత్ కి ఇత్తెబా కర్తే హుయే”.

ఇస్లియే కె సబీ (సఅసం) సె ఐనా కర్నా సాబిత్ హయ్. సాత్ బార్ తవాఫ్ కరే. పహలే తీన్ చక్కరోం మేం రమల్ కరే. యే ఉన్ తవాఫ్ మేం కరేగా జో మక్కా అతె హీ సబ్ సె పహలే కర్తా హయ్. ఖాహ్ యే తవాఫ్ ఉమ్రా కా హో యా హజ్రె తమత్తు కా యా ఖిరాన్ యా ఇఫ్రాద్ కా. బఖియా చార్ చక్కరోం మే మూమూల్ కి రఫ్తార్ సె చలేగా. హర్ చక్కర్ హజ్రె అస్వద్ సె షురు కర్ కె ఉసీ పర్ ఖతమ్ కరేగా. “రమల్”

కహ్తే హయ్ ఛోటే ఛోటే ఖదమ్ కె సాథ్ తేజ్ చల్నా. ఇస్ పూరె తవాఫ్ మేం ఇజ్తెబా కరేగా. ఇస్కె అలావా దూస్రె తవాఫ్ మే నహీ కరేగా. “ఇజ్తెబా” కహ్తే హయ్ చాదర్ కా నిచ్లా హిస్సా అప్నే దాహినె కాంధే కె నీచే కరే ఔర్ ఉన్కె దోనోం కినారోంకా బాయేం కాంధే పర్ రఫే.

అగర్ తవాఫ్ కె చక్కరోం కి తేదాద్ మేం షక్ష్ పడ్జాయే తో కమ్ తేదాద్ పర్ అప్నె యఖీన్ కి మున్యాద్ రఫే. యానీ అగర్ షక్ష్ పడ్ జాయే కె తీన్ చక్కర్ కియే హైం యా చార్, తో ఉన్కొ తీన్ హీ సంఝే. ఇసీ తరహా సయీ మేం భీ కరే. జబ్ తవాఫ్ సె ఫారిగ్ హోజాయే తో అప్నీ చాదర్ కొ ఓడ్ లే. తవాఫ్ కె బాద్ దో రకాత్ నమాజ్ పడ్సె సె పహలే చాదర్ కొ అప్నే దోనోం పహాలువోం పర్ రఫ్ లే ఔర్ చాదర్ కె కినారోంకా సీనే పర్ లట్కాలే.

ఔరతోం కె లియే పర్గా ఔర్ తర్కె జిసత్ జరూరీ హయ్

ఔరతోం కె లియే జిస్ చీజ్ సె సఖ్తీ కె సాథ్ పర్హేజ్ కర్నా జరూరీ హయ్ ఔర్ ఉన్కొ జీసత్ ఔర్ మహక్కే వాలీ ఖుష్బూకొ లగా కర్ బేపర్దగీ కె సాథ్ తవాఫ్ కర్నా హయ్. తవాఫ్ కి హాలత్ మేం పర్గా కర్నా ఔర్ జీసత్ కె పర్హేజ్ కర్నా ఉన్కె లియే జరూరీ హయ్. నీజ్ ఉన్ ఔఖాత్ మేం భీ జరూరీ హయ్ జబ్ మర్దోం కె సాత్ ఉన్కొ ఆమనా సామ్నా జియాదా హో, ఇస్లియే కె ఔరత్ ముకమ్మల్ పర్గా కె లాయెఖ్ హయ్. ఔరత్ కా చెహరా ఉన్కి జీసత్ కొ సబ్ సె జియాద జాహిర్ కర్తా హయ్. లిహాజా ముహ్రిమ్ కె సివా కిసీ కె సామ్నే ఉన్కొ జాహిర్ కర్నా జాయెజ్ నహీ హయ్. అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

﴿وَلَا يَبْدِيَنَّ فِيهِ الْكِبَرُ﴾ (31:1)

వ లా యుబ్దీన జీనతహున్న ఇల్లా లిబుషిలతిహిన్న..

“బైర్ వో (బైరతే) అవ్నీ జీనత్ కొ షోహరోం కె సివా (కిసీ పర్) జాహిర్ నా కరే” (అన్ సూర్ : 31)

లిహజా హజ్రె అస్వద్ కొ బోసా దేతే వక్త మర్ద్ అగర్ ఉన్కొ దేఖతె హూ తో వో అవ్నా చహరా నా ఖోలే. అగర్ హజ్రె అస్వద్ కొ ఛూనే బైర్ బోసా దేనే కి గుంజాయిష్ ముయస్సర్ న హూ తో మర్దొం కె సాఫ్ కష్మకష్ కర్నా ఉన్కె లియే జాయెజ్ నహీ హయ్. ఉన్ వఖ్త ఉన్కొ చాహియే కె మర్దొం సె దూర్ రహొ కర్ వో తవాఫ్ కరే. యే ఉన్కె లియే మర్దొం సె భిడ్ కర్ బైతల్లాహ్ కె ఖిరీబ్ తవాఫ్ కరేనే సె జియాద బెహతర్ బైర్ సవాబ్ కె ఏతెబార్ సె జియాద హయ్. తవాఫ్ ఖుదూమ్ కె సివా రమల్ బైర్ ఇజ్తెబా కిసీ బైర్ తవాఫ్ మే జాయెజ్ నహీ బైర్ న సయీ మే జాయెజ్ హయ్. బైరతోం కె లియే రమల్ బైర్ ఇజ్తెబా జాయెజ్ నహీ హయ్. ఇస్లియే కె నబీ (సఅసం) నె రమల్ బైర్ ఇజ్తెబా సిర్ఫ్ అవ్నె ఉన్ పహాలే తవాఫ్ మే కియా జబ్ ఆప్ మక్కా తవ్విర్ఫ్ లాయే థే.

ముహారిమ్ కొ తవాఫ్ కి హాలత్ మేం హదస్ బైర్ నజాసత్ సె పాక్ రహొనా చాహియే బైర్ అవ్నె రబ్ కె లియే ఝుకా హువా బైర్ ఉన్కె లియే ముతవాజే రహొనా చాహియే. తవాఫ్ కి హాలత్ మేం కస్రత్ సె అల్లాహ్ కా జిక్ర బైర్ దుఆ కరేతే రహొనా చాహియే. అగర్ తవాఫ్ మేం కుచ్ ఖురాన్ భీ పడ్ లియా జాయే తో బైర్ బెహ్తార్ హయ్.

తవాఫ్ వ సయీ కి కోయి ముఖ్సూస్ దుఆ నహీ

తవాఫ్ బైర్ సయీ మేం కిసీ భీ ముఖ్సూస్ జిక్ర వ దుఆ కా పడ్నా జరూరీ నహీ జిన్ లోగోం నె తవాఫ్ వ సయీ కె హర్ చక్కర్ కే లియే

ఏక్ ఏక్ ముఖ్సూస్ దుఆ ఏజాద్ కర్ లి హయ్ ఉన్కె కోయి అసల్ నహీ. జో భీ జిక్ర వ దుఆ ముయస్సర్ హూ ఉన్కా పడ్నా కాఫీ హయ్. జబ్ రుక్నె యమానీ కె మఖాబిల్ ఆయే తో (బిస్మిల్లాహి వల్లాహు అక్బర్) కహొ కర్ అవ్నె దాయేం హాథ్ సె ఉన్కు ఛూ లే, లేకిన్ ఉన్కు బోసా నా దే బైర్ నా అవ్నె హాథ్ కొ బోసా దే. అగర్ రుక్నె యమానీ కా ఛూనా ముష్మిల్ హూ తో ఉన్కొ ఛోడ్ కర్ తవాఫ్ కర్తా రహొ బైర్ రుక్నె యమానీ కి తరఫ్ నా ఇషారా కరే బైర్ నా ఉన్కె సామ్నే ఆకర్ అల్లాహు అక్బర్ కహొ. ఇస్లియే కె హమారె ఇల్మొ కి హద్ తక్ యే నబీ (సఅసం) సె సాబిత్ నహీ హయ్. రుక్నె యమానీ బైర్ హజ్రె అస్వద్ కె దర్మియాన్ యే దుఆ పడ్నా ముస్తహబ్ హయ్.

رَبَّنَا إِنِّي أَسْأَلُكَ فِي الْوَحْيِ وَالْخَيْرِ وَالْإِيمَانِ وَالْعَمَلِ وَالْجَنَّةِ

రబ్బనా ఆతినా ఫిద్ దున్యా హసనతన్ వ ఫిల్ ఆఖిరతి హసనతన్ వ భీనా అజాబన్నార్.

“అయ్ హమారె రబ్! హమేం దున్యా వ ఆఖిరత్ మేం భలాయి అతా కర్ బైర్ జహన్నమ్ కె అజాబ్ సె బచా”.

హజ్రె అస్వద్ కె సామ్నే జబ్ ఆయే తో ఉన్కొ ఛూయే బైర్ బోసా దే బైర్ అల్లాహు అక్బర్ కహొ. అగర్ ఛూనా బోసా దేనా ఆసాన్ న హూ తో జబ్ భీ సామ్నే ఆయే తో ఉన్కె తరఫ్ ఇషార కరే బైర్ అల్లాహు అక్బర్ కహొ.

జమ్జమ్ వ మఖామె ఇబ్రాహీమ్ కె పీఛె సె తవాఫ్ కరేనే మేం కోయి హరజ్ నహీ బైర్ భిడ్ కె వఖ్త తో ఖాన్ తొర్పర్ ఘరీ మస్జిదుల్ హరామ్ తవాఫ్ కి జగే హయ్. అగర్ మస్జిద్ కె బర్ఆమ్దోం మే తవాఫ్ కియా జాయే తో భీ జాయెజ్ హయ్. లేకిన్ కాబా కె ఖిరీబ్ తవాఫ్ అష్టల్

హై. బషరత్తె ఆసాన్ హో. తవాఫ్ సె ఫారిగ్ హో కర్ దో రకాత్ నమాజ్ పడే. అగర్ భీద్ వగైరా కి వజే సె మఖామె ఇబ్రాహీమ్ కె పీచే ముమ్కిన్ న హో తో మస్జిద్ కె కిసీ భీ హిస్సె మే పడే లే.

ఇన్ దోనో రకాతో మే సూర ఫాతిహా కె బాన్ (ఖుల్ యూ అయ్యూ హల్ కాఫిరూన్ ఔర్ ఖుల్ హుల్ వల్లాహు అహద్) కా పఠ్నా మస్నూన్ హయ్. తవాఫ్ కె బాద్ హజ్రె అస్వద్ కా రుఖ్ కరే. అగర్ ముమ్కిన్ హో తో నబీ (సఅసం) కి ఇత్తిబా కరతే హుయే ఉన్కొ దాయే హాథ్ సె ఛూ లే. ఫిర్ వహా సె సఫా కి తరఫ్ నికల్ జాయే ఔర్ ఉన్ పర్ చడకర్ ఖదా హోజాయే.

సయీ ఔర్ ఇన్కే ఆదాబ్ కా బయాన్

అగర్ ముయస్సర్ హో తో సఫా పర్ చఢ్నా అష్టల్ హయ్ ఔర్ ముస్తహబ్ హయ్ కె ఖిబలే కొ సామ్నే కరే ఔర్ అల్లాహ్ కి హమ్ద్ బయాన్ కరే ఔర్ కహే:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَيَاةُ وَيُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ
وَهُوَ الْغَزَبُ وَحْدَهُ

లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్దహూ లా షరీక లహూ, లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హయ్ ముయ్ యుహ్ యుమీతు వ హువ అలా కుల్లి పైయిన్ ఖదీర్. లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్దహూ అన్జజ వాదహూ, వ నసర అబ్దహూ వహజుల్ అహ్జాబ వహ్దహూ....

“అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ ఔర్ అల్లాహ్ సబ్ సె బదా హయ్ అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ వో అకేలా హయ్ ఉన్కొ కోయి షరీక్ నహీ ఉన్కె లియే ముల్క్ హయ్ ఔర్ ఉన్ కె లియే తారీఫ్ హయ్, వహీ జింద కర్తా హయ్ ఔర్ మార్తా హయ్. వో హర్ చీజ్ పర్ ఖాదిర్ హయ్. అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ జిన్సె అప్నా వాదా పూరా కియా ఔర్ బందే కి మదద్ కి ఔర్ తన్హా ఉన్సె తమామ్ జమాఅతోకొ షిక్స్త్ దీ”.

ఉస్కె బాద్ దోనో హాథ్ ఉరాకర్ జిస్ ఖదర్ భీ దుఆ కర్ సక్తే హో, కరే. యే జిక్ర ఔర్ దుఆయే తీన్ మర్తబా పడే, ఫిర్ ఉతర్ కర్ మర్వా కి తరఫ్ చలే. జబ్ పహలే సబ్బ్ నిషాన్ పర్ పహుంచె తో మర్ద్ చలేనే మేం తేజీ కరే యహా తక్ కె దూస్రె సబ్బ్ నిషాన్ తక్ పహుంచ్ జాయే.

ఔరత్ ఇన్ దోనో నిషానోకె దర్మియాన్ న దొడె, ఉన్కె లియే పూరీ సయీ మేం సిర్ఫ్ చలేనా హయ్, ఫిర్ చలేకర్ మర్వా పర్ ఛడే యా మర్వా కె పాస్ ఖదా హోజాయే, చడేనా అగర్ ముమ్కిన్ హో తో అష్టల్ హయ్, మర్వా పర్ భీ వహీ దుఆ కరే జో సఫా పర్ కీ థీ.

ఫిర్ ఉతర్ కర్ చలేనె కి జగే చలే ఔర్ దొడేనె కి జగే దొడే. యహా తక్ కె సఫా తక్ పహుంచ్ జాయే, ఐసా సాత్ (7) మర్తబా కరే. జానా ఏక్ చక్కర్ హై ఔర్ లోట్నా ఏక్ చక్కర్ హయ్. నబీ (సఅసం) నె ఐసా హీ కియా హయ్. ఔర్ అప్ కా ఇర్షాద్ హయ్: “ముర్ఖు సె అప్నె హజ్ కె మసాయెల్ సీఖ్ లో”.

సయీ మేం జహా తక్ ముమ్కిన్ హో జిక్ర వ దుఆ కస్రత్ సె కర్నా చాహియే. ఔర్ హదస్ వ నజాసత్ సె పాక్ రహనా చాహియే.

అగర్ బగైర్ వజు భీ సయీ కరే తో కాఫీ హయ్? ఇసీ తరహా అగర్ తవాఫ్ కె బాద్ ఔరత్ కొ హైజ్ యా నిఫాస్ హో జాయే ఔర్ వో సయీ కరే తో ఉన్కి సయీ హోజాయేగీ. ఇన్లియే కె సయీ మేం తహరత్ షర్త్ సహీ హయ్, జైసా కె బయాన్ కియా జా చుకా హయ్ కె తహరత్ ఇస్ మే ముస్తహబ్ హయ్. జబ్ సయీ పూరి కర్ లే తో అప్ నే బాల్ ముండ్ వా లే యా ఫోటా కర్ వాలే. మర్ద్ కె లియే బాల్ ముండ్ వానా అప్టల్ హయ్ లేకిన్ అగర్ ఉమ్రా మే ఖసర్ కరేలే ఔర్ హుల్ఖ్. హజ్ కె లియే ఫోడ్ దే తో బెహూర్ హయ్. అగర్ ఉన్కా మక్కా ఆనా హజ్ కె వక్త్ సె ఖరీబ్ హో తో ఉన్కె హద్దు మే బాల్ ఫోటే కరానా అప్టల్ హయ్. తాకె హజ్ మేం బఖియా బాల్ ముండ్ వాలే. ఇన్లియే కె నబీ (సఅసం) ఔర్ అప్ కె అన్ హాబ్ జబ్ 4 జిల్ హజ్జా కొ మక్కా ఆయేతో అప్ నె ఉన్ లోగోకొ జో అప్ నె సాథ్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ సహీ లాయే థే హుక్మ్ దియా కె వో హలాల్ హో జాయేం ఔర్ బాల్ ఫోటే కరా లేం, అప్ నె ఉన్కే బాల్ ముండ్ వానే కా హుక్మ్ సహీ దియా థా, పూరె బాలోం కా ముండ్ వానా జరూరీ హయ్, సర్ కె బాజ్ హిస్సే కె బాల్ ఫోటే కరానా కాఫీ సహీ. ఇసీ తరహా సర్ కె బాజ్ హిస్సే కా ముండ్ వానా కాఫీ సహీ. ఔరత్ కె లియే బాల్ సిర్ప్ ఫోటే కరానా హీ ముష్కూ హయ్. ఉన్కొ చాహియే కె అప్ నీ చాటి ఉంగ్లీ కె పుర్ కె బరాబర్ కాట్ లే, పుర్ ఉంగ్లీ కె సిరీ కొ కహితే హయ్. ఔరత్ ఇస్సె జియాద బాల్ నా కాటే.

ఇత్ నె కామ్ ముప్రీమ్ కర్ లే తో ఉన్కొ ఉమ్రా పూరా హోగయూ ఔర్ ఉన్కె లియే హర్ వో చీజ్ హలాల్ హోగీ జో ఇహ్రామ్ కి వజే సె హరామ్ థీ.

అల్ బత్తా జో షఖ్స్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ హిల్ సె లాయూ హో వో అప్ నే ఇహ్రామ్ పర్ బాఖీ రహేగా ఔర్ హజ్ వ ఉమ్రా దోనోం ముకమ్మల్ కర్ కె హలాల్ హోగా.

జిస్ షఖ్స్ నె సిర్ప్ హజ్ యా హజ్ వ ఉమ్రా దోనోం కా ఇహ్రామ్ బాంధా హో ఉన్కె లియే మస్నూన్ హయ్ కె ఉమ్రా కర్ కె ఇహ్రామ్ ఖోల్ దే, ఔర్ జిస్ తరహా హజ్జె తమత్తు వాలా కర్తా హయ్ ఐసా హీ వో భీ కర్ లే, హం అగర్ జాన్వర్ సాథ్ లాయే హయ్ తబ్ సహీ. ఇన్ లియే కె నబీ (సఅసం) నె అప్ నే అన్ హాబ్ సె ఫర్మాయా థా :

((لَا أَيْ سُقْتُ إِلَهُيَ لَا خَلْعَ مَعَكُمْ))

అగర్ మై జాన్వర్ నా లాయూ హోతా తో తుమ్ హరే సాథ్ హలాల్ హోగయూ హోతా.

జబ్ ఔరత్ కొ ఉమ్రా కె ఇహ్రామ్ కె బాద్ హైజ్ యా నిఫాస్ ఆ జాయే తో పాక్ హోనా తక్ న బైతుల్లాహ్ కా తవాఫ్ కరే నా సఫా వ మర్వా కి సయీ కరే. జబ్ పాక్ హోజాయే తో తవాఫ్ వ సయీ కరే ఔర్ బాల్ భీ ఫోటే కరేవాలే. ఇస్సె ఉన్కొ ఉమ్రా పూరా హోజాయేగా. లేకిన్ అగర్ వో యాముత్ తర్వీయా (అర్వీం జిల్ హిజ్జా) సె పహలే పాక్ న హో సకే తో జహా ఖైరీ హువీ హయ్ వహీం సె హజ్ కా ఇహ్రామ్ బాంధ్ లే ఔర్ సబ్ లోగోం కె సాథ్ మినా చలీ జాయే. ఇన్ తరహా వో ఖారిసా హో జాయేగీ. ఔర్ అరఫాత్ వ మష్హరే హరామ్ కె వఖూఫ్ ఔర్ కంకరీ మారినే ఔర్ ముజ్లిఫా వ మినా మేం రాత్ గుజారినే, ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ జబహ్ కరినే, బాల్ ఫోటే కరినే మేం ఐసా హీ కరే జైసా సబ్ హజీ కరేతే హయ్. జబ్ పాక్ హోజాయే తో బైతుల్లాహ్ ఔర్ సఫా వ మర్వా కా ఏక్ తవాఫ్ ఔర్ ఏక్ సయీ కర్ లే యే ఉన్కె హజ్ వ ఉమ్రా దోనోం హీ కె లియే కాఫీ హోగా. ఆయిషా(ర.అ) కి హదీస్ కె ముతాబిఖ్ కె ఉన్కొ ఉమ్రా కె ఇహ్రామ్ కె బాద్ హైజ్ ఆయా, తో నబీ (సఅసం) నె ఉన్ సె ఫర్మాయా:

“హజీ జో కుచ్ కర్తే హయ్ తుమ్ భీ కరో, సిర్ఫ్ బైతుల్లాహ్ కా తవాఫ్ నా కర్నా యహ్ తక్ కె తుమ్ పాక్ హోజావో”.

(బుఖారీ, వ ముస్లిమ్)

జబ్ హైజ్ వ నిఫాస్ వాలీ బెరత్ ఖుర్బానీ కె దిన్ కంకరీ మార్ లే బెర్ అప్ నె బాల్ ఛోబె కర్ లే తో ఉన్ కె లియే వో తమామ్ చీజే హలాల్ హోజాయేంగీ జో ఇహ్రామ్ కి వజే సె హరామ్ థీ. జైసె ఖుష్బూ వగైరా, సివాయే షోహర్ కె, యహ్ తక్ కె అప్ నా హజ్ పూరా కర్ లే, జబ్ దూస్రీ పాక్ బెరత్ కి తరహా వో భీ అప్ నా హజ్ పూరా కర్ లే బెర్ పాక్ హోనె కె బాద్ తవాఫ్ వ సయీ కర్ లే తో ఉన్ కె లియే ఉన్ కా షోహర్ భీ హలాల్ హో గయా..

ఫన్స్:

జబ్ అర్వీం జిల్ హిజ్జా (తర్వీయా కా దిన్) ఆయే తో మక్కా సె ముఖీమ్ బెర్ అహ్లా మక్కా మేం సె జో లోగ్ హజ్ కా ఇరాదా రఖేతే హూం వో అప్ నె ఘరోం సె హజ్ కా ఇహ్రామ్ బాంధేం. ఇన్ లియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె అన్ హాబ్ ముఖామె అబ్తా మే ముఖీమ్ థే. ఉన్హ్ నె అప్ కె హక్క్ సె యోముత్తరీవియా కొ అప్ నె ముఖామ్ హీ సె హజ్ కా ఇహ్రామ్ బాంధా థా. రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఉన్ సె యే నహీ ఫర్మాయా కె వో బైతుల్లాహ్ జాయేం బెర్ వహ్ యా మిజాబ్ కె పాస్ సె ఇహ్రామ్ బాంధేం. ఇసీ తరహా అప్ నె ఉన్ కొ మినా జానే కె వఖ్త తవాఫ్ విదా కా భీ హక్క్ నహీ దియా థా. అగర్ యే ముష్రా హోతా తో అప్ సహాబా కొ జరూర్ మత్లాతే. భలాయీ తో సబ్ కె సబ్ నహీ (సఅసం) బెర్ అప్ కె అన్ హాబ్ కి ఇత్తెబా మే హయ్.

హజ్ కె ఇహ్రామ్ కె వఖ్త గుస్ల్ కర్నా బెర్ ఖుష్బూ ఇస్సెమాల్ కర్నా

బెర్ సాఫ్ సుత్రా హోనా ముస్తహబ్ హయ్, జైసె మీఖాత్ కె పాస్ ఇహ్రామ్ బాంధేతే వఖ్త కియా జాతా హయ్.

అర్వీం జిల్ హిజ్జా కొ మినా జానే కా బయాన్

యోముత్ తర్వీయా కొ హజ్ కా ఇహ్రామ్ బాంధేనె కె బాద్ జవాలే సె పహలే యా బాద్ మినా కి తరఫ్ జానా మన్సూన్ హయ్. హుజ్జాజ్ జుహర్, అస్ మగ్రిబ్, ఇషా బెర్ ఫజ్ మినా హీ మేం పధేంగే. సున్నత్ యే హయ్ కె హర్ నమాజ్ అప్ నె వఖ్త పర్ ఖస్ పడహీ జాయే, జమా నా కీ జాయే సివాయే మగ్రిబ్ బెర్ ఫజ్ కె, ఇన్ మేం ఖస్ జాయేజ్ నహీ, అహ్లా మక్కా బెర్ దూస్రో కె దర్మియాన్ కోయి ఫరఖ్ నహీ. ఇన్ లియే రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె అహ్లా మక్కా బెర్ దూస్రోకొ మినా బెర్ అరఫా బెర్ ముజ్జలిఫా మే ఖస్రీకి నమాజ్ పడహీ థీ, బెర్ మక్కా వాలోకొ నమాజ్ పూర్ కర్నే కా హక్క్ నహీ దియా థా. అగర్ యే జరూర్ హోతా తో అప్ ఉన్ సె బయాన్ కర్ దేతే.

అరఫా జానే కా బయాన్

అరఫా కె దిన్ ఆఫ్తాబ్ నికలనే కే బాద్ హజీ మినా సె అరఫా కి తరఫ్ జాయేంగే. మన్సూన్ యే హయ్ కె లోగ్ జవాలే తక్ మకామె నిఘ్రా మేం తైరె రహేం బషరత్ కె ఐసా కర్నా ముమ్మిన్ హో, తాకె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె అమల్ కి ఇఖ్తదా హోజాయే. ఆఫ్తాబ్ ధల్ నె కె బాద్ ఇమామ్ యా ఉన్ కా నాయబ్ లోగ్ కొ ఐసా మునాసిబ్ హోల్ ఖుత్బా దే జిన్ షే ఉన్ దిన్ బెర్ ఉన్ దిన్ కె బాద్ వాలే దిన్ కె లియే ఉన్ బాతోకొ జిక్ర హో జో హజీ కె లియే ముష్రా హైం. ఖతీబ్ లోగ్ కొ తఖ్ వా, తోహీదె ఇలాహీ బెర్ ఇఖ్లాస్ ఫిల్ అమల్ కి తాకీద్

కరే ఔర్ ఉన్నే హరామ్ బాతోఁ సె డరాయే, కితాబుల్లాహ్ వ సున్నతే రసూల్ కొ మజ్బూత్ పకడేనే కి వసియ్యత్ కరే ఔర్ కితాబుల్లాహ్ వ సున్నతే రసూల్కొ అప్ నె తమామ్ కామోఁ మేఁ ఫైస్లా కున్ బనానె కి తర్గీబ్ దే. తాకె ఉన్ బాతోఁ మేఁ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి ఇఖ్తెదా హూ. ఖుత్బే కె బాద్ లోగ్ జుహర్ వ అన్రె అవ్వల్ వఖ్తే మేఁ ఏక్ అజాన్ ఔర్ దో ఇఖామత్ కె సాథ్ నబీ (సఅసం) కె అమల్ కె ముతాబిఖ్ ఖన్రె ఔర్ జమా కర్ పథేఁ. (రవాహు ముస్లిమ్ మిన్ హదీస్ జాబిర్ (రజి).

అరఫాత్ మేఁ వఖూఫ్ ఔర్ ఉన్కె ఆదాబ్ కా బయాన్

ఉన్కె బాద్ లోగ్ మఖామె అరఫా మే వఖూఫ్ కరేఁ. బత్నే అరఫాత్ కె ఇలావా పూరా అరఫా ఖడె హోనే కి జగే హయ్ అగర్ ముయస్సర్ హో తో ఖిబ్లా ఔర్ జబలె రహ్మాత్ కొ సామ్నె కర్నా ముస్తహబ్ హయ్. అగర్ దోనోఁ కొ సామ్నె కర్నా ముయస్సర్ న హో తో ఖిబ్లేకొ సామ్నె కర్ లే ఔర్ జబలె రహ్మాత్ కొ సామ్నె నా కరే. ఇన్ వఖూఫ్ మేఁ హజీకొ చాహియే కె అల్లాహ్ కా జిక్ర, ఉన్సె దుఆ ఉన్కి తరఫ్ ఆహ్ వ జారీ మేఁ పూరీ జిద్దో జహద్ కరే, దుఆ కె వఖ్త దోనోఁ హాథోఁకొ ఉఠాయే, అగర్ లబ్బైక్ పుకార్తా రహే ఔర్ ఖుర్ఆన్ భీ పథ్తా రహే తో ఔర్ భీ బెహూర్ హయ్. జైసా కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె మరీఫీ హయ్ కె ఆప్ నె ఫర్మాయా: సబ్ సె అచ్చీ దుఆ అరఫా కె దిన్ కి దుఆ హయ్ ఔర్ సబ్ సె అచ్చీ దుఆ జో మైసె ఔర్ ముర్బు సె పహ్లే అంబియా నే కీ వో యే హయ్:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ هُ الْبُكِّي وَ هُ الْهَيْ
يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

లాయిలాహ ఇల్లాల్లాహు వహ్దహూ లా షరీక లహూ లహూల్ ముల్క్
వలహూల్ హమ్దు యుహూయా వ యుమీతు వ హూవ అలా కుల్లి
షయిన్ ఖదిర్...

“అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ, వో అకేలా హయ్ ఉన్కా
కోయి షరీక్ నహీ ఉనీ కె లియే ముల్క్ హయ్ ఔర్ ఉనీకె లియే హమ్ద్
హయ్ వహీ జిందా కర్తా ఔర్ మార్తా హయ్ ఔర్ వో హర్ చీజ్ పర్
ఖాదిర్ హయ్”.

ఔర్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె బసనద్ సహీహ్ సాబిత్ హయ్
కె చార్ కలిమే అల్లాహ్ కొ సబ్ సె జియాద ప్యారే హయ్:

((سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ))

సుబ్హానల్లాహి, వల్ హమ్దులిల్లాహి వలా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహు
వల్లాహు అక్బర్...

ఇన్ దుఆకొ ఖుషూ వ ఖుజూ ఖల్ఫ్ కె సాథ్ కస్రత్ సె బార్ బార్
పఠ్నా చాహియే. ఇనీ తరహ్ పురూ మే జో దూస్రె అజ్కార్ వ దుఆయేఁ
దూస్రె బెఖాత్ కె లియే ఆయీ హయ్ ఉన్కొ భీ బకస్రత్ సె పథే,
ఖుసూసియత్ సె ఇన్ జగే ఔర్ ఇన్ అజీమ్ దిన్ మేఁ ఔర్ భీ పథ్నా
చాహియే ఔర్ జామె అజ్కార్ వ దుఆవోఁ కొ ఖుసూసియత్ సె మున్తఖిబ్
కర్నా చాహియే జిన్ మేఁ సె ఖాస్ తొర్ పర్ యే దుఆయే హయ్ఁ:

ఖుర్ఆన్ వ హదీస్ కి మున్తఖబ్ దుఆయే:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

సుబ్హానల్లాహి వ బిహమ్దిహి వ సుబ్హానల్లాహిల్ అజీమ్...

“పాక్ హయ్ అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్కి హమ్ద్ బయాన్ కరతే హయ్. పాక్ హయ్ అల్లాహ్ అజ్మత్ వాలా హయ్”.

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

లాయిలాహ ఇల్లా అన్త సుబ్హానక ఇన్నీ కున్తు మన్జ్ఞాలిమిన్...

“తేరే సివా కోయి మాబూద్ నహీ, తూ పాక్ హయ్. బేషక్ మై హీ జాలిమ్ హూ”.

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَهُوَ الْفَضْلُ،
وَلَهُ الْمَنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَكَوْ
كَرَّ الْكَافِرُونَ﴾

లాఇలాహ ఇల్లాల్లాహు వలా నాబుదు ఇల్లా ఇయ్యాహు, లహున్నీమతు వ లహుల్ ఫజ్లు వలహుస్ సనాఉల్ హసను, లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహు ముఖ్లిసీన లహుద్దీన వలై కరిహల్ కాఫిరూన్....

“అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ. ఔర్ హమ్ సబ్ ఉసీ కీ బందగీ కరతే హయ్, ఉసీ కె లియే నేమత్ హయ్ ఔర్ ఫజల్ ఔర్ ఉసీ కె లియే అచ్చీ తారీఫ్ హయ్ అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ. హమ్ ఖాలిస్ కరతే హయ్ ఉసీ కె లియే దీన్కు, ఖాహ్ కాఫిర్ నా పసంద్ కరే..

﴿لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾

లా హౌల వలా ఖువ్వత్ ఇల్లా బిల్లాహ్

“నహీ హయ్ కిసీ కొ జోర్ ఔర్ ఖువ్వత్ అల్లాహ్ కె సివా”.

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

రబ్బనా అతినా ఫిద్దున్యా హసనతన్ వఫిల్ ఆఖిరతి హసనతన్ వ ఫినా అజాబన్నార్...

“అయ్ హమారె రబ్! హమేం దున్యా వ ఆఖిరత్ మేం భలాయి అతా కర్ ఔర్ జహన్నమ్ కె అజాబ్ సె బచా...”

﴿اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِيَ الَّذِي هُوَ عَصَمَهُ أَمْرِي وَأَصْلِحْ
لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي، وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي
فِيهَا مَعَادِي وَاجْعَلْ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ،
وَالْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ﴾

అల్లాహుమ్మ అన్లిహ్ లీ దీనియల్లజ్జీ హువ ఇస్మతు అమేరీ వ అన్లిహ్ లీ దున్యాయల్లతీ ఫీహా మఆషీ, వ అన్లిహ్ లీ ఆఖిరతీ అల్లతీ ఫీహా మఆది వజ్అలిల్ హయాత జియాదతన్ లీ ఫీ కుల్లి ఖైరిన్ వల్ మౌత రాహత్ లీ మిన్ కల్ శర్.

“ఔర్ మేరే లియే మేరీ దునియా సుధార్ దే. జిస్ మే మేరీ రోజీ హమా, ఔర్ మేరే లియే మేరీ ఆఖిరత్ సుధార్ దే జిస్ మే ముర్ఖు లాట్ కర్ జానా హయ్ ఔర్ జిందగీ కొ మేరే లియే హర్ భలాయి మేం జియాదతీ

కా బాయిస్ బనా దే ఔర్ మాత్ కొ మేరే లియే హర్ బురాయి సె రాహత్ బనాదే”.

((أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ، وَدَرْكِ الشَّقَاءِ، وَسُوءِ الْقَضَاءِ، وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ))

అఊజు బిల్లాహ్ మిన్ జహ్దిల్ బలాయి, వ దర్కి షఖాయి, వ సూయిల్ ఖజాయి, వ షమాతతిల్ అదాయి..

“మై పనాహ్ చాహతా హూఁ అల్లాహ్ కి, అజ్మాయిష్ కి సఖ్తీ సె ఔర్ నుహూసత్ కె పానే సె ఔర్ బుర ఫైస్ లే సె ఔర్ దుష్ మనోఁ కె హస్ నే సే”..

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ، وَمِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَمِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَمِنَ الْبَائِسِ وَالْمَغْرَمِ وَمِنَ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజు బిక్ మిన్ హమ్మి వల్ హజ్ నీ, వ మిన్ హమ్మి వల్ కస్ లి వ మిన్ హమ్మి వల్ జుబ్ నీ వల్ బుఖ్ లి వ మిన్ హమ్మి వల్ మగ్ రమి వ మిన్ గలబతిద్దెని వ ఖహారి ర్రిజాల్....

“అయ్ అల్లాహ్! మై తేరీ పనాహ్ చాహతా హూఁ ఫిక్ సె ఔర్ గమ్మ సె ఔర్ అజిజీ వ సునతీ వ బుజ్ దిలీ, ఔర్ బుఖ్ వ గునాహ్ సె ఔర్ ఖర్ష్ ఖాహ్ ఔర్ ఖర్ కె గల్ఫే సె, ఔర్ లోగోఁ కె దబావ్ సె”.

((أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ، وَالْجُنُونِ، وَالْجَذَامِ، وَمِنَ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ))

అఊజు బిక్ మిన్ బరజి, వల్ జునూని, వల్ జాజామి, వ మిన్ సయ్యయిల్ అస్ ఖామి...

“అయ్ అల్లాహ్! మై తేరీ పనాహ్ చాహతా హూఁ బర్సే సె, జునూన్ సె, కోడ్ సె ఔర్ బురీ బీమారియోఁ సె”.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుకల్ అఫ్ వ వల్ ఆఫియత్ ఫిద్ దున్యా వల్ ఆఖిరహ్..

“అయ్ అల్లాహ్! మై తుర్పు సె సవాల్ కర్తా హూఁ దర్ గుజర్ కా, ఔర్ దున్యా వ ఆఖిరత్ మే ఆఫియత్ కా”.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుకల్ అఫ్ వ వల్ ఆఫియత్ ఫీ దీనీ వ దున్యాయ వ అహ్ లీ వ మాలీ..

“అయ్ అల్లాహ్! మై తుర్పు సె దర్ గుజర్ ఔర్ ఆఫియత్ కా సవాల్ కర్తా హూఁ అవ్ నే దీన్ ఔర్ దున్యా ఔర్ అహ్ లీ ఔర్ మాలిక్ బారె మె.

((اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي وَارْمِنْ رَوْعَاتِي وَاحْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ قُوَّتِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي))

అల్లాహుమ్మ స్తుర్ ఔరాతీ వ ఆమిన్ రౌఅతీ వ మోఫజ్ నీ మిన్ బైని యదయ్య వ మిన్ ఖల్ ఫీ వ అన్ యమీనీ వ అన్ షిమాలీ, వ మిన్ షాఖీ, వ అఊజు బి అజమతిక్ అన్ ఉగ్ తాల మిన్ తహతీ....

“అయ్ అల్లాహ్! మేరే ఉయూబ్ కొ ఛుపాదే ఔర్ ముర్పు ఖాఫ్ సె

మహాపూజ్ రఖ్ బైర్ మేరీ హిఫాజత్ కర్ మేరే సామ్నే, పీఛె బైర్ దాయేఁ బాయేఁ బైర్ ఊపర్ సె బైర్ తేరీ అజ్మత్ కి పనాహ్ చాహ్తా హూఁ. కె మై నీచే సె బహ్కాయా జాహూఁ”.

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ خَطِيئَتِيْ وَجَهْلِيْ وَسُرَائِيْ فِيْ أَمْرِيْ وَمَا
أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي))

అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ ఖతీఅతీ వ జహలీ వ జసరాఫీ ఫీ అమరీ వ మా అన్త అలము బిహి మిన్నీ...

“అయ్ అల్లాహ్! మేరీ ఖతా, నాదానీ, బైర్ మేరే కామ్ మే మేరీ జియాదతీ కొ బఖ్షదే! జో కుఛ్ భీ తూ మేరీ తరఫ్ సె జాన్తా హాయ్”.

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ جَدِّي وَهَرِّي وَخَطِيئِي وَعَمْدِيْ وَكُلِّ
ذَلِكَ عِنْدِيْ))

అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ జద్దీ వ హజ్లీ వ ఖతయీ వ అమద్దీ వ కుల్లు జాలిక ఇందీ....

“అయ్ అల్లాహ్! మేరీ హఖీఖత్, మజాఖ్, ఖతా బైర్ ఇరాదే కొ బఖ్షదే బైర్ యే సబ్ మేరీ హి తరఫ్ సె హాయ్”.

((اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا
أَعْلَنْتُ وَمَا أَسْرَفْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي. أَنْتَ الْبَاقِيَّةُ
وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ మా ఖద్దమ్తు వ మా అఖ్ఖర్తు వమా అసరర్తు వమా అలన్తు వమా అసర్ఫతు వమా అన్త అలము బిహి మిన్నీ. అన్త అలము బిహి మిన్నీ. అన్త అలము బిహి మిన్నీ. అన్త అలము బిహి మిన్నీ.

వమా అలంతు వమా అసరఫ్తు వమా అన్త అలము బిహి మిన్నీ, అంతల్ ముఖద్దిము, వ అంత అలా కుల్ల పైయిన్ ఖదీర్....

“అయ్ అల్లాహ్! మాఫ్ కర్ దే జో కుఛ్ మైన్ పహ్లే కియా బైర్ బాద్ మే కియా, బైర్ జో కుఛ్ ఖుఫియా కియా బైర్ జో కుఛ్ అలానియా కియా బైర్ జిస్ కొ తూ మర్ఫు సె బెహూర్ జాన్తా హాయ్ తూ హీ ఆగె కరనే వాలా హాయ్ బైర్ తూ హీ పీఛె కరనే వాలా హాయ్ బైర్ తూ హర్ చీజ్ పర్ ఖాదిర్ హాయ్...”

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الثَّبَاتَ فِي الْأَمْرِ وَالْعَزِيَّةَ عَلَى
الرُّشْدِ وَأَسْأَلُكَ شُكْرَ نِعْمَتِكَ وَحُسْنَ عِبَادَتِكَ
وَأَسْأَلُكَ قَلْبًا سَلِيمًا وَلِسَانًا صَادِقًا وَأَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ
مَا تَعْلَمُ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَعْلَمُ وَاسْتَغْفِرُكَ لِمَا
تَعْلَمُ إِنَّكَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్అలుక స్థబాత్ ఫిల్ అమర్ వల్ అజీమతి అల్రుషద్ వ అస్అలుక షుక్ర నీమతిక వ హుస్నన్ ఇబాదతిక వ అస్అలుక ఖల్బన్ సలీమన్ వ లిసానన్ సాదిఖన్ వ అస్అలుక మిన్ ఖైర్ మా తాలము వ అఊజాబిక మిన్ షద్రి మా తాలము వన్తఫ్ ఫిరుక లిమా తాలము ఇన్నక అల్లాముల్ గుయూబ్....

“అయ్ అల్లాహ్! మై తుర్ఫు సె సవాల్ కర్తా హూఁ కామ్ మేఁ సాబిత్ ఖదీమీ కా బైర్ హిదాయత్ పర్ ఇన్తెఖ్లాల్ కా, బైర్ తుర్ఫు సె సవాల్ కర్తా హూఁ తేరీ నేమత్ పర్ షుక్ర కా బైర్ తేరీ ఇబాదత్ అచ్చీ తరహ్ కరనే కా, తుర్ఫు సె సవాల్ కర్తా హూఁ ఖల్ఫా సలీమ్ కా బైర్

సచ్చీ జబాన్ కా, ఔర్ సవాల్ కర్నా హుం ఉన్ భలాయి కా జిన్ కొ తూ జాన్తా హయ్ ఔర్ తేరీ పనాహ్ చాహ్తా హుం అప్నీ ఉన్ బురాయి సె జిన్ కొ తు జాంతా హయ్ ఔర్ మగిఫిరత్ చాహ్తా హుం తుర్పు సె ఉన్ బురాయి కి జిన్ కొ తూ జాన్తా హయ్. బేషక్ తూ హీ గైబ్ కా జాన్నే వాలా హయ్”.

((اللَّهُمَّ رَبِّ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَادْهَبْ غَيْظَ قَلْبِي، وَأَعِزَّنِي مِنْ مُضِلَّاتِ
الْفِتَنِ مَا أَبْقَيْتَنِي))

అల్లాహుమ్మ రబ్బి అన్నబియ్యి ముహమ్మదిన్, అలైహిస్సలాతు వస్సలాము ఇగిఫిర్లీ జంబీ వజ్హిబ్ గైజ్ ఖల్బీ, వ అయిజ్నీ మిన్ ముజిల్లాతిల్ ఫితని మా అబ్ఖైతనీ....

“అయ్ అల్లాహ్! నబీ కరీమ్ (సఅసం) కె రబ్! మేరే గునాహ్ బఖ్ష్ దే, ఔర్ మేరే దిల్ కె గుస్సె కొ దూర్ కర్ దే ఔర్ గుమ్రాహ్ కున్ ఫిత్నోం సె ముర్ఖె బచా జబ్ తక్ తూ ముర్ఖె కొ జిందా రఖే.

((اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْأَرْضِ، وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا
وَرَبِّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقِ الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنْزِلِ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَ
الْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ. اللَّهُمَّ
أَنْتَ الْاَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ،
وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ
شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ))

అల్లాహుమ్మ రబ్బిస్సమావాతి స్సబ్ఘి వ రబ్బిల్ అర్జి, వ రబ్బిల్ అర్షిల్ అజీమి, రబ్బునా వ రబ్బు కుల్లి షయిన్, ఫాఖిఖల్ హబ్బి వన్నవా, వ మున్జిలి తైరాతి వల్ ఇంజిలి వల్ ఫుర్ఖాన్. అఱిజా బిక్ మిన్ షర్రి కుల్లి షయిన్ అంత అఖిజాన్ బినాజియతిహీ. అల్లాహుమ్మ అంతల్ అవ్వలు ఫలైస్ ఖబ్ లక పైఉన్, వ అన్తల్ అఖిరు ఫలైస్ బాదక పైఉన్, వ అన్తజ్జాహిరు ఫలైస్ ఫాఖిక్ పైఉన్, వ అన్తల్ బాతిను ఫలైస్ దూనక పైఉన్, ఇఖ్జి అన్నద్దయిన వ అగినినా మినల్ ఫఖిర్.

“అయ్ అల్లాహ్! ఆస్మానో! ఔర్ జమీనో కె రబ్ ఔర్ అర్షె అజీమ్ కె రబ్! హమారే ఔర్ హర్ చీజ్ కె రబ్! దానే ఔర్ ఘుల్బీకు ఫాడనే వాలే! తారాత్, ఇంజిల్ ఔర్ ఖుర్ఆన్ కొ ఉతార్నే వాలే! మై హర్ చీజ్ కి బురాయి సె పనాహ్ చాహ్తా హుం, తూ హీ ఉన్కి పేషానీ కొ పకడనే వాలా హయ్ తూ అవ్వల్ హయ్ తుర్పు సె పహల్ కోయి చీజ్ నహీ ఔర్ తూ అఖిర్ హయ్ తేరే బాద్ కోయి చీజ్ హీ హయ్, ఔర్ తు జాహిర్ హయ్ తేరే ఊపర్ కోయి చీజ్ నహీ, ఔర్ తూ బాతిన్ హయ్ తేరే సివా కోయి చీజ్ నహీ, మేరి తరఫ్ సె ఖర్ష్ అదా కర్దే ఔర్ ముర్ఖె ఫక్ర సె బే నియాజ్ కర్దే....

((اللَّهُمَّ أَعْطِ نَفْسِي تَقْوَاهَا وَزَكِّهَا أَنْتَ خَيْرُ مَنْ
زَكَّاهَا أَنْتَ وَلِيِّهَا وَمَوْلَاهَا))

అల్లాహుమ్మ అత్తి నఫ్సీ తఖ్వాహా వజ్కహా అన్త తైరు మన్ జక్వాహా అన్త వలియ్యుహా వ మౌలాహా....

“అయ్ అల్లాహ్! అతా కర్ మేరే నఫ్స్ కొ ఉన్కి పర్హేజ్ గారీ ఔర్ ఉన్ కొ సాఫ్ కర్దే, తూ హీ సబ్ సె అచ్చా ఉన్ కొ సాఫ్ కర్నే వాలా హయ్ తూ హీ ఉన్ కొ వలీ ఔర్ మౌలా హయ్....”.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَأَعُوذُ بِكَ
مِنَ الْجُبْنِ وَالْهَرَمِ وَالْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ
الْقَبْرِ))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజుబిక మిన్ అజ్జి వల్ కసలి వ అఊజుబిక
మిన్ అల్ జుబ్ని వల్ హరమి వల్ బుఖ్లి, వ అఊజుబిక మిన్
అజాబిల్ ఖబ్రీ...

“అయ్ అల్లాహ్! తేరీ పనాహ్ చాహ్తా హు! మజ్బూరి ఔర్ సున్తీ
సె ఔర్ తేరీ పనాహ్ చాహ్తా హుఁ బుజ్దిలీ, బుద్దహ్సే ఔర్ బుఖ్లీ సె
తేరీ పనాహ్ చాహ్తా హుఁ అజాబె ఖబ్రీ సె...”

((اللَّهُمَّ لَكَ أَسَلْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ
أَنْبَتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ أَنْ تُضِلَّنِي لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ، أَنْتَ الْغَىُّ الْغَىُّ لَا يُوْتُ وَالْجِنُّ وَالنَّاسُ يَوْتُونَ))

అల్లాహుమ్మ లక అసలమ్తు వ బిక ఆమన్తు వ అలైక తవక్కుల్తు
వ ఇలైక అనబ్తు వ బిక ఖాసబ్తు అఊజు బిఇజ్జతిక అన్ తుజ
ల్లనీ, లా ఇలాహ ఇల్లా అన్త, అంతల్ హయ్యుల్లజీ లా యమ్మాతు
వల్ జిన్ను వల్ ఇన్సు యమ్మాతున...

“అయ్ అల్లాహ్! మై తేరీ లియే ఫర్హుబర్దార్ హువా ఔర్ తేరీ జాత్
పర్ ఈమాన్ లాయా ఔర్ తేరీ ఊపర్ భరోసా కియా ఔర్ తేరీ తరఫ్ రుజూ
హువా, ఔర్ తేరీ సహారె లదా, మై పనాహ్ చాహ్తా హు! తేరీ ఇజ్జత్ కి
కె తూ ముర్బె గుమ్రాహ్ కర్ దే. తేరె సివా కోయి మాబూద్ నహీ, తూ

జిందా హయ్ మరేగా నహీ జబ్ కె జిన్ వ ఇన్స్ మర్ జాయేంగే...”

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ، وَمِنْ قَلْبٍ لَا
يُخْشِعُ، وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ، وَمِنْ دَعْوَةٍ لَا يُسْتَجَابُ لَهَا))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజుబిక మిన్ ఇల్మిన్ లా యన్ఫు, వ మిన్
ఖల్బిన్ లా యఖ్షు, వ మిన్ సఫ్సిన్ లా తషౌ, వ మిన్ దావతిన్
లా యుస్తజాబ అహీ...

“అయ్ అల్లాహ్! మై తేరీ పనాహ్ చాహ్తా హు! ఉన్ ఇల్మ్ సె జో
నఫా నా దే ఔర్ ఉన్ ఖల్ఫ్ సె జో ఖాఫ్ నా ఖాయే ఔర్ ఉన్ సఫ్స్ సె
జో ఆసూదా న హెఱా ఔర్ ఉన్ దుఆ సె జో ఖుబూల్ నా కీ జాయే...”

((اللَّهُمَّ جَنِّبْنِي مُنْكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ وَالْأَعْمَالِ
وَالْأَهْوَاءِ وَالْأَدْوَاءِ))

అల్లాహుమ్మ జన్బిబ్నీ మున్కరాతిల్ అఖ్లాఖి వల్ ఆమాలి వల్
అహ్వాయి వల్ అద్వాయి...

“అయ్ అల్లాహ్ ముర్బె కొ బురె అఖ్లాఖ్ ఔర్ బురె ఆమాల్ ఔర్
బురె ఖాహిషాత్ ఔర్ బీమారియోఁ సె బచా”.

((اللَّهُمَّ أَلْهِمْنِي رُشْدِي وَأَعِزَّنِي مِنْ شَرِّ نَفْسِي))

అల్లాహుమ్మ అల్హిమ్నీ రుష్దీ వ అయిజ్నీ మిన్ షర్రి సఫ్సి...

“అయ్ అల్లాహ్! ముర్బె మేరె హిదాయత్ కి ఖబర్ కర్, ఔర్ ముర్బె
మేరె సఫ్స్ కె షర్ సె బచా..

((اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي
بِفَضْلِكَ عَنْ سُؤَالِكَ))

అల్లాహుమ్మ కిఫినీ బిహాలిక అన్ హరామిక, వ అగ్నినీ బిఫజ్లిక
అమ్మన్ సివాక్.....

“అయ్ అల్లాహ్! మేరి కిఫాలత్ కర్ అప్నె హలాల్ కె జరియే అప్నె
హరామ్ సె బెర్ అప్నె ఫజ్ల్ సె అమ్మె మా సివా సే ముయ్యె బే నియాజ్ కరదే”.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى، وَالتَّقَى وَالْعِفَاقَ وَالْغِنَى))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అన్అలుకల్ హుదా, వత్తుఖా వల్ అఫాఫ వల్
గినా....

“అయ్ అల్లాహ్! మై తుర్పు సె సవాల్ కర్తా హుం హిదాయత్ కా,
బెర్ పార్సాయి బెర్ పాకదామనీ వ బేనియాజ్ కా”.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالسَّادَاتِ))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అన్అలుకల్ హుదా వస్సదాద్..

“అయ్ అల్లాహ్! మై సవాల్ కర్తా హుం హిదాయత్ వ దురుస్సుగీ కా”.

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا
عَلِمْتُ مِنْهُ، وَمَا لَمْ أَعْلَمْ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ
عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ وَأَسْأَلُكَ مِنْ
خَيْرِ مَا أَسْأَلُكَ مِنْهُ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا اسْتَعَاذَكَ مِنْهُ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అన్అలుక మిసల్ బైరి కుల్లిహీ ఆజిలిహీ వ
ఆజిలిహీ మా అమిల్తు మిన్ హు, వ మాలమ్ అలమ్, వ అఊజు
బిక మిసష్షర్రి కుల్లిహీ ఆజిలిహీ వ ఆజిలిహీ మా అలిమ్తు మిన్ హు
వ మాలమ్ అలమ్ వ అన్అలుక మిన్ బైరి మా అన్అలుక మిన్ హు
అబ్దుక వ నబియ్యుక ముహమ్మదిన్ (సఅసం) వ అఊజుబిక మిన్
ష్షర్రి మన్తఆజక మిన్ హు అబ్దుక వ నబియ్యుక (సఅసం).

“అయ్ అల్లాహ్! మై తుర్పు సె సవాల్ కర్తా హు! హర్ భలాయి
కా జల్ల్ అనే వాలీ బెర్ దేర్ మె ఆనేవాలీ జిస్ కొ మై నే జానా బెర్ జిస్
కొ నహీ జానా. తేరీ పనాహ్ చాహ్తా హు! హర్ బురాయి సె జల్ల్
ఆనేవాలీ బెర్ దేర్ మె ఆనే వాలీ, జిస్ కొ మై నె జానా బెర్ జిస్ కొ నహీ
జానా. తుర్పు సె సవాల్ కర్తా హుం ఉన్ భలాయి కా జిస్ కొ తేరే బందే
బెర్ నబీ (సఅసం) నె మాంగా, బెర్ తేరీ పనాహ్ చాహ్తా హుం ఉన్
చీజ్ కి బురాయి సె జిస్ సె తేరే బందే బెర్ నబీ ముహమ్మద్ (సఅసం)
నె పనాహ్ మాంగీ”...

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ
عَمَلٍ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ
عَمَلٍ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ كُلَّ قَضَاءٍ قَضَيْتَهُ لِي خَيْرًا))

అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అన్అలుకల్ జన్నత్ వ మా ఖరబ్ర ఇల్లెహ్ మిన్
ఖాలిన్ అవ్ అమలిన్, వ అఊజుబిక మిసన్నారి వ మా ఖరబ్ర
ఇల్లెహ్ మిన్ ఖాలిన్ అవ్ అమలిన్, వ అన్అలుక అన్ తజ్జీఅల కుల్ల
ఖజాయిన్ ఖజైతహు లీ ఖైరన్....

“అయ్ అల్లాహ్! మై తుర్పు సె సవాల్ కర్తా హు! జన్నత్ కా,

ఔర్ ఉస్ అమల్ యా ఖాల్ కా జో జన్నత్ కి తరఫ్ ఖరీఫ్ కరే ఔర్ తుర్పు సె సవాల్ కరతా హుc ఇస్ బాత్ కా కె హర్ ఫైన్లేకా జో తూనె మేరే లియే ముఖ్దర్ కియా హయ్ ఉస్కు భలా వ బెహతర్ కర దే..”.

((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))

లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహు వహ్దహు లా షరీక లహూ, లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హమ్దు యుహూయా వ యుమీతు బియదిహిల్ ఖైరు వ హువ అలా కుల్లి షైయిన్ ఖదీర్....

“అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ. వో అకెలా హయ్. ఉస్కా కోయి షరీక్ నహీ. ఉసీ కె లియే ముల్క్ హయ్. ఔర్ ఉసీ కె లియే సబ్ తారీఫ్. వహీ జిందా కర్తా హయ్ వహీ మార్తా హయ్. ఉసీ కె హాఖ్ మె భలాయి హయ్ ఔర్ వో హర్ చీజ్ పర్ ఖాదిర్ హయ్”.

((سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ))

సుబ్హానల్లాహి, వల్ హమ్దు లిల్లాహి, వలా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహు వల్లాహుఅక్బర్ వలా హౌల వలా ఖువ్వత్ ఇల్లా బిల్లాహిల్ అలియ్యుల్ అజీమ్...

“పాక్ హయ్ అల్లాహ్ ఔర్ సబ్ తారీఫ్ అల్లాహ్ కె లియే హయ్ ఔర్ అల్లాహ్ కె సివా కోయి మాబూద్ నహీ ఔర్ అల్లాహ్ సబ్ సె బదా ఔర్ న కోయి జోర్ హయ్ న ఖువ్వత్ మగర్ అల్లాహ్ బులంద్ అజ్మత్ వాలే కె పాస్...”.

((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَسِيدٌ مَّجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَسِيدٌ مَّجِيدٌ))

అల్లాహుమ్మ సల్లి అలా ముహమ్మదిన్ వ అలా ఆలి ముహమ్మదిన్ కమా సల్లత్ అలా ఇబ్రాహీమ వ అలా ఆలి ఇబ్రాహీమ, ఇన్నక హమీదుమ్ మజీద్, అల్లాహుమ్మ బారిక్ అలా ముహమ్మదిన్ వ అలా ఆలి ముహమ్మదిన్ కమా బారక్త్ అలా ఇబ్రాహీమ వ అలా ఆలి ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్ మజీద్....

“అయ్ అల్లాహ్! దురూద్ భేజ్ ముహమ్మద్ (సఅసం) పర్ ఔర్ ఆలె ముహమ్మద్ పర్ జిస్ తరహా తూనె దురూద్ భేజా ఇబ్రాహీమ్ (అలైహిస్సలామ్) పర్, బేషక్ తు కాబిలె తారీఫ్ బుజ్దుగి వాలా హయ్. ఔర్ బర్కత్ నాజిల్ కర్ ముహమ్మద్ (సఅసం) ఔర్ ఆలె ముహమ్మద్ పర్, జిస్ తరహా తూనె బర్కత్ నాజిల్ కీ ఇబ్రాహీమ్ ఔర్ ఆలె ఇబ్రాహీమ్ పర్. బేషక్ తు ఖాబిలె తారీఫ్ ఔర్ బుజ్దుగి వాలా హయ్”...

((رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ))

రబ్బునా ఆతిఆన ఫిద్దున్యా హసనతన్ వఫిల్ ఆఖిరతి హసనతన్ వ ఫినా అజాబన్నార్.....

“అయ్ హమార రబ్! హమే! దున్యా వ ఆఖిరత్ మే! భలాయి అతా కర్ ఔర్ జహన్నమ్ కె అజాబ్ సె బచా....

ఇస్ అజీమ్ మోకిఫ్ మె హజీ కొ చాహియే కె మజ్కూరా బాలా

అజ్కార్ వ దుఆయేం ఔర్ ఇస్ ముఫహూమ్ కి దూస్రీ దుఆయేం ఔర్ అజ్కార్ పధే ఔర్ నబీ (సఅసం) పర్ కస్త్రత్ సె దురూద్ భేజే, దుఆ మే ఆహ్ వ జారీ కరే ఔర్ అల్లాహ్ సె దున్యా వ ఆఖిరత్ కి భలాయీయాం మాంగే. నబీ (సఅసం) జబ్ దుఆ మాంగై థే తో దుఆ కొ తీన్ తీన్ బార్ దొహ్ రాతే థే. లిహాజా ఇస్ బారే మే రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి ఇఖ్తెదా కర్నీ చాహియే. అరఫాత్ కె ఇస్ మైదాన్ మే ముసల్మానోంకొ చాహియే కె అవ్ నే రబ్ కి తరఫ్ రుజూ కరేం ఔర్ ఉన్ కె సామ్ నే ఆజిజీ వ అజారీ కరేం ఉన్ కి బార్గాహ్ మేం రుక్కేం, ఉన్ కె సామ్ నే ఇన్ కిసారీ కరేం, ఉన్ కి రహ్మాత్ వ మగ్నీరత్ కి ఉమ్మీద్ రఫేం ఔర్ ఉన్ ఖ అజాబ్ వ నారాజ్ గీ సె డరేం. అవ్ నే నఫ్సు కా హిసాబ్ లేం ఔర్ ఖాలిన్ తౌబా కి తజ్జీద్ కరేం. ఇస్ లియే కె యే బహుత్ బడీ అబ్జుత్ ఔర్ బడే ఇజ్తెమా కా దిన్ హయ్. ఉన్ దిన్ అల్లాహ్ తాలా అవ్ నె బందో పర్ సఖావత్ కర్తా హయ్, అవ్ నె ఫరిష్తోం పర్ ఫఖర్ కర్తా హయ్ ఔర్ ఉన్ దిన్ కస్త్రత్ సె లోగోంకు జహన్నమ్ సె ఆజాద్ కర్తా హయ్. యామె అరఫాత్ సె జియాద కిసీ ఔర్ దిన్ పైతాన్ కొ జలీల్ వ హఖీర్ ఔర్ పరేషాన్ హొతే నహీ దేఖా గయా సివాయే బద్దె కె దిన్ కే. ఇస్ లియే కె పైతాన్ దేఖ్తా హయ్ కె అల్లాహ్ తాలా కా బందోపర్ కిత్నా ఫజల్ వ ఇహ్సాన్ హయ్, ఔర్ కిత్నీ కస్త్రత్ సె వో లోగోంకొ ఆజాద్ ఔర్ మాఫ్ కర్తా హయ్ ఔర్ షహీహ్ ముస్లిమ్ మే హజ్రత్ అయిషా (ర.అ) సె రివాయత్ హయ్ కె నబీ (సఅసం) నె ఫర్మాయా:

“అరఫాత్ సె జియాద కిసీ ఔర్ దిన్ అల్లాహ్ తాలా అవ్ నె బందో కొ జహన్నమ్ సె ఆజాద్ నహీ కర్తా, ఔర్ వో ఉన్ దిన్ ఖరీబ్ హొతా హయ్ ఔర్ ఫరిష్తోం సె ఫఖర్ కర్తే హయ్ కహ్తా హయ్ కె మేరే యే బందే క్యా చాహ్తే హయ్?”

లిహాజా ముసల్మానోంకొ కొ చాహియే కె వో అల్లాహ్ కి అవ్ నీ తరఫ్ సె భలాయి దిఖాయేం ఔర్ అవ్ నే దుష్మన్ పైతాన్ కొ జలీల్ కరేం, కస్త్రత్ సె జిక్రీ వ దుఆ ఔర్ తమామ్ గునాహూం సె ఇస్తిగ్ఫార్ వ తౌబా కర్ కె పైతాన్ కొ మగ్నూమ్ కరేం, ఔర్ ఆఫ్తాబ్ కె గురూబ్ హొనీ తక్ హుజ్జాబ్ బరాబర్ జిక్రీ వ దుఆ ఔర్ ఆహ్ వ జారీ మే మష్గూల్ రహేం..

జబ్ ఆఫ్తాబ్ గురూబ్ హొ జాయే తో లోగ్ నకీనత్ ఔర్ వఖార సె సాథ్ ముజద్దలిఫా క తరఫ్ లౌట్ ఆయేం, నబీ (సఅసం) కి ఇఖ్తెదా మేం కస్త్రత్ సె లబ్తైక్ ఫుకారేం ఔర్ ముజ్జలిఫా మేం జాకర్ ఫైల్ జాయే. అరఫాత్ సే ఆఫ్తాబ్ గురూబ్ హొనె సె పహలే వాపస్ ఆనా జాయెజ్ నహీ. రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) ఆఫ్తాబ్ తురూబ్ హొనె తక్ వహీం రైరే రహే ఔర్ అవ్ నె ఫర్మాయా : ముర్బు సె అవ్ నె హజ్ కే మసాయెల్ సీఖ్ లో”.

ముజ్జలిఫా మె రాత్ గుజార్ నే కా బయాన్

లోగ్ జబ్ ముజ్జలిఫా పహుంచ్ జాయేం తో ఫొరన్ పహాలె మగ్గిరిబ్ తీన్ రకాత్ ఔర్ ఇషా దో రకాత్ ఏక్ అజాన్ ఔర్ దో ఇఖ్తామత్ కె సాథ్ జమా కర్ కె పధేం క్యూం కె నబీ (సఅసం) నె ఐసా హీ కియా థా. నమాజ్ క తరతీబ్ యహీ హొనీ చాహియే. జో లోగ్ ముజ్జలిఫా పహుంచ్తే హీ నమాజ్ సె పహాలే కంకరియాం చున్నె లగితే హయ్ ఔర్ సమర్పితే హయ్ కె యహీ ముష్రూ హయ్ తో ఐసా కర్నా బిల్ కుల్ గలత్ హయ్ ఇన్ కి కోయి అసల్ నహీ.

నబీ (సఅసం) నె మష్అరుల్ హరామ్ సె వాపస్ పర్ కంకరి చున్నె కా హుక్మ్ దియా థా. జిస్ జగే సె భీ కంకరి చున్ లీ జాయె కాఫీ హయ్. ముజ్జలిఫా హీ సె చున్నె కొ ఖాస్ నా కియా జాయే. బల్కే మినా సె భీ చున్నా జాయెజ్ హయ్.

అజ్జ్ కె దిన్ నబీ (సఅసం) కి ఇఖ్తెదా మే సిర్ఫ్ జమరతుల్ అఖ్బా కొ సాత్ (7) కంకరియా మార్నా సున్నత్ హయ్. బఖియా తీన్ దిన్ మినా హీ సె హర్ రోజ్ 21 కంకరియా చునీ జాయ్. ఔర్ తీన్లో జమరాత్ కొ మారీ జాయ్.

కంకరియోకొ ధోనా ముస్తహబ్ నహీ, బగైర్ ధోయే హీ మార్నా చాహియే క్యూంకె కంకరియోకొ కొ ధోనా నా తో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సాబిత హయ్ నా ఆప్ కె అన్హాబ్ సె. ఇస్సెమూల్ షుదా కంకరియోకొ దుబారా ఇస్సెమూల్ నహీ కర్నా చాహియే.

జెరత్ అజ్జ్ బచ్చ్ కు నిస్సీ షబ్ కె బాద్ మినా భేజ్ నా జాయ్ జ్ హయ్

హజ్జీకు చాహియే కె అజ్జ్ కి రాత్ ముజ్జలిఫా హీ మేం గుజారేం. అల్బత్తా కమ్జోర్ జెరత్ అజ్జ్ బచ్చ్ వగైరా కొ అగర్ రాత్ కె అఖ్రి హిస్సె మె మినా భేజ్ దేం తో ఆయిషా (ర.అ) ఔర్ ఉమ్మె సలమా (ర.అ) కి హదీస్ కె ముతాబిఖ్ ఐసా కర్నా జాయ్ జ్ హయ్. ఉన్కె ఇలావా దూస్రె హుజ్జాజ్ కె లియే జరూరీ హయ్ కె నమాజె ఫజ్ల్ పధ్ నె తక్ ముజ్జలిఫా హీ మేం ముఖీమ్ రహేం. నమాజె ఫజ్ల్ కె బాద్ ఖిబ్లాకొ సామ్నె కర్ కె మష్అరుల్ హరామ్ కె సామ్నె ఖదే హోం ఔర్ కన్తత్ సె జిక్రె ఇలాహీ ఔర్ తక్బీర్ ఔర్ దుఆ కరేం యహౌ తక్ కె సుబహ్ ఖూబ్ రోషన్ హో జాయ్. దుఆ కె దౌరాన్ హాథ్ ఉరానా ముస్తహబ్ హయ్. కోయి జరూరీ నహీ కె హజ్జీ మష్అరుల్ హరామ్ హీ కి ఖరీబ్ ఖదే హో, బల్కే జహౌ కహీం ఖదే హో జాయ్ కాఫీ హయ్. ఇస్లియే కె నబీ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హయ్: “మై యహౌ యానీ మష్అరుల్ హరామ్

కె ఖరీబ్ ఖదా హువా ఔర్ పూరా ముజ్జలిఫా ఖదే హోనె కి జగె హయ్”.
(రవాహు ముస్లిమ్ ఫీ సహీహ్).

సుబహ్ రోషన్ హోతే హీ మినా జానా

ఔర్ కంకరి మర్నా వగైరా

జబ్ సుబహ్ ఖూబ్ రోషన్ హోజాయ్ తో ఆఫ్తాబ్ నికల్నే సె పహలే మినా కి తరఫ్ కోఫ్ కర్ జాయ్. ఔర్ చల్తే హయ్ కన్తత్ సె లబ్బైక్ పుకారేం.

జబ్ వాదియే ముహస్సర్ ఆజాయ్ తో జల్దీ సె గుజరేం. మినా పహుంచ్ కర్ జమరతుల్ ఉఖ్బా కె పాస్ పహుంచ్ కర్ లబ్బైక్ కహీనా బంద్ కర్దేం. వహౌ పహుంచ్ తే హీ జమర కొ పై దర్ పే 7 కంకరియా మారేం, హర్ కంకరి కె వక్త్ హాథ్ ఉరాయ్ ఔర్ అల్లాహు అక్బర్ కహేం. ఇన్ బాత్ కా ఖయాల్ రహేం కె కంకరి మారితే వక్త్ కాబా కొ అప్నీ బాయ్ జానిబ్ ఔర్ మినా కొ దాయ్ జానిబ్ కర్ కె వాది కే అందర్ సె కంకరి మారేం, క్యూంకె నబీ (సఅసం) నె ఐసా హీ కియా థా. అగర్ దూస్రీ జానిబ్ సె భీ మార్ దీ ఔర్ కంకరి జమర కొ లగ్ గయీ తో కాఫీ హయ్. యే జరూరీ నహీ కె కంకరి రమీ కి జగే మే పడీ రహే బల్కే జరూరీ యే హయ్ కె ఉన్కొ లగ్ జాయ్. అగర్ లగ్కర్ నికల్ జాయ్ తో అహ్లా ఇల్మ కె మష్హూర్ ఖోల్ కె ముతాబఖ్ కాఫీ హయ్ జిస్ కి తక్రీహ్ ఇమామ్ నవవీ రహీమహుల్లాహ్ నె షరహ్ అల్ ముహజ్జబ్ మేం కి హయ్. ఔర్ కంకరియోం కజ్బ్ కె బరాబర్ హోనీ చాహియే జో చనే సె కుచ్ బడీ హోతీ హయ్.

కంకరి మారినె కె బాద్ ఖుర్బానీ కా జాస్వర్ జబహ్ కరే, జబహ్ కరతే వక్త్ **اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ** “బిస్మిల్లాహి అల్లాహు

అక్బర్ అల్లాహుమ్మ హజా మిన్ క వ లక... కమానా చాహియే ఔర్ జాన్వర్ కొ ఖిబ్లా రఖ్ కర్నా చాహియే.

ఊంట్ జబహ్ కర్నే కా తరీఖ యే హయ్ కె వో ఖదా హెం ఔర్ ఉస్కా బాయాం హాథ్ బంధా హువా హెం. గాయ్ ఔర్ బకరీ కొ బాయేం పహాలూ పర్ జబహ్ కర్నా చాహయే. అగర్ ఖిబ్లా కె అలావా దూస్రీ తరఫ్ జబహ్ కర్ దియా తో సున్నత్ ఛూట్ జాయేగీ. లేకిన్ జబీహ్ హెం జాయేగా క్యూం కె జబహ్ కె వఖ్త్ ఖిబ్లా రుఖ్ కర్నా సున్నత్ హై వాజిబ్ నహీ. అప్నీ ఖుర్బానీ కె జాన్వర్ మే సె హద్యా దేనా ఔర్ సద్ఖా కర్నా ముస్తహబ్ హయ్. జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَمْرَ الْفَقِيرِ (28: 28)

ఫకులూ మిన్ హా వ అత్యిఇముల్ బాయిసల్ ఫఖీర్

(అల్ హజ్ : 28)

“ఉస్ మే సె ఖుద్ ఖావో ఔర్ మొహతాజ్ ఫఖీర్ కొ భీ ఖిలావో”

(అల్ హజ్ : 28)

ఖుర్బానీ కె అయ్యామ్ కా బయాన్

అహ్లా ఇల్మ కె సహీహ్ ఖౌల్ కె ముతాబిఖ్ ఖుర్బానీ కా వఖ్త్ అయ్యామె తషరీఖ్ కె తీస్రె దిన్ ఆఫ్ తాబ్ దూబ్నే తక్ హయ్. జాన్వర్ నహర్ యా జబహ్ కర్నే కె బాద్ హజీ అప్నా సర్ ముండ్వాలే యా బాల్ ఛోటె కరా లే లైకిన్ హలఖ్ అష్టల్ హయ్. ఇస్లియే కె నబీ (సఅసం) నె హలఖ్ కరానే వాలోం కె లియే రహ్మాత్ ఔర్ మగ్గిరత్ కి దుఆ తీన్ బార్ ఫర్మాయా ఔర్ ఖన్ కర్నే వాలోం కెలియే ఏక్ మర్తబా హయ్.

సర్ కె బాలోం కా కుచ్ హిస్సే కా కట్వానా కాఫీ నహీ బల్కే ముండ్వాలె కి తరహ్ పూరె సర్ కె బాల్ ఛోటె కరానా భీ జరూరీ హయ్. ఔరత్ కొ అప్నీ పూరె కె బరాబర్ అప్నీ చొటియోం మే సె బాల్ కాట్నా చాహియే. కంకరీ మారినే ఔర్ బాల్ ముండానే కె బాద్ ముహ్రిమ్ కె లియే ఔరత్ కె సివా వో సబ్ ఛీజేం హలాల్ హెం జాతీ హయ్ జో ఇహ్రామ్ కి వజె సె ఉస్ పర్ హరామ్ థీ. ఇస్ హలాల్ హెంనె కొ తహల్లులె అవ్వల్ కహా జాతా హయ్.

ఇస్ తహల్లుల్ కె బాద్ హజీ కె లియే ఖుష్బూ లగానా ఔర్ మక్కా జాకర్ తవాఫ్ కర్నా మస్నూన్ హయ్. ఆయిషా (ర.అ) ఫర్మాతీ హయ్ కె: మై రసూలుల్లాహ్ (సఅసం)కు ఇహ్రామ్ బాంధనే సె పహలే ఖుష్బూ లగాయా కరతీ థీ”. (బుఖారీ వ ముస్లిమ్)

ఇస్ తవాఫ్కు తవాఫె ఇఫాజా ఔర్ తవాఫె జియారత్ కహాజాతా హయ్ జో హజ్ కా ఏక్ రుక్న్ హయ్. ఇస్కె బగైర్ హజ్ పూరా నహీ హెంతా. ఔర్ యే మత్లబ్ హయ్ అల్లాహ్ తాలా కె ఇస్ ఇర్షాద్ కా :

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (29: 29)

సుమ్మల్ యఖ్జూ తపసహమ్ వల్ యూఫూ నుజ్జూరహమ్ వల్ యత్తవ్వఫూ బిల్ బైతిల్ అతీఖ్ (అల్ హజ్ : 29)

“చాహియే కె అప్నా మైల్కుచైల్ దూర్ కరేం, అప్నీ మన్నతేం పూరీ కరేం ఔర్ పూరానే ఘర్ (బైతుల్లాహ్) కా తవాఫ్ కరేం..”

(అల్ హజ్ : 29)

తవాఫ్ ఔర్ మఖామె ఇబ్రాహీమ్ కె పీఛే దో రకాత్ నమాజ్ పఢ్నే కె బాద్ అగర్ హజీ ముతమత్తు హయ్తో సఫా ఔర్ మర్వా కి సయీ

కరేగా. యే సయీ ఉన్ కె హజ్ కె లియే హొగీ, పహలీ సయీ ఉమ్రా కె లియే థీ.

ముతమత్తు హజ్ కె లియే ఏక్ సయీ కాఫీ నహీ

ఉలమా కె అసహ్ ఖౌల్ కె ముతాబిఖ్ ఆయిషా (ర.అ) కి ఇన్ హదీస్ కి రోషనీ మే ముతమత్తు కె లియే ఏక్ సయీ కాఫీ నహీ హయ్. ఆయిషా (ర.అ) ఫర్మాతీ హయ్ కె హమ్ లోగ్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె సాథ్ హజ్ కె లియే నిక్లే, ఇన్ హదీస్ మేం వో ఆగే చల్ కర్ కహ్తీ హయ్ కె ఆప్ నె ఫర్మాయా కె జిన్ కె సాథ్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ హొ వో ఉమ్రా కె సాథ్ హజ్ కా భీ ఇహ్రామ్ బాంధా ఔర్ ఉమ్రా వ హజ్ దోనోం కర్ కె హలాల్ హొ, ఆగే ఫర్మాతీ హయ్ కె జిన్ లోగోం నె ఉమ్రా కా ఇహ్రామ్ బాంధా థా వో బైతుల్లాహ్ ఔర్ సఫా వ మర్వా కా తవాఫ్ కియా వ సయీ కర్ కె హలాల్ హొగయే. ఫిర్ జబ్ వో హజ్ కర్ కె మినా సె వాపస్ ఆయే తో దూస్రా తవాఫ్ కియా (బుఖారీ వ ముస్లిమ్).

హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) కా యే కహ్నా కె జిన్ లోగోం నె ఉమ్రా కా ఇహ్రామ్ బాంధా థా హజ్ కె బాద్ మినా సె వాపస్ ఆకర్ ఉన్హోం నె దుబారా తవాఫ్ కియా తో ఇన్ తవాఫ్ సె మురాద్ ఇన్ హదీస్ కి తఫ్సీర్ కా సబ్ సె సహీహ్ ఖౌల్ యహీ హయ్ కె వో సఫా వ మర్వా కా తవాఫ్ హయ్. జో లోగ్ యే కహ్తే హయ్ కె హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) కి మురాద్ ఇన్ సే తవాఫ్ ఇఫాజా హయ్ వో సహీహ్ నహీ హయ్. ఇస్ లియే కె తవాఫ్ ఇఫాజా తో సబ్ కె లియే రుక్న్ హయ్ జిసే సభీ కా కర్నా హయ్. ఇన్ తవాఫ్ సె మురాద్ వో జో ముతమత్తు హజ్ కె సాథ్ ఖాస్ హయ్ యానీ సఫా వ మర్వా కా తవాఫ్ హయ్ జో హజ్ కి తక్మీల్ కె బాద్ మినా సె వాపస్ కె బాద్ కియా జాతా హయ్. అల్లాహ్

కా షుక్ర హయ్ కె మసలా బిల్కుల్ వాజెహ్ హయ్ ఔర్ యహీ అక్సర్ అహ్లా ఇల్మ కా ఖౌల్ భీ హయ్. ఇన్ కి సహత్ పర్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (ర.అ) సె హజ్జె తమత్తు కె బారె మే పూఛా గయా తో ఆప్ నె ఫర్మాయా: “ముహజిరీన్ వ అన్సార్ ఔర్ నబీ (సఅసం) కి అజ్వాజె ముతవ్వూత్ నె హజ్జుల్ విదా మే ఇహ్రామ్ బాంధా ఔర్ హమ్ నె భీ ఇహ్రామ్ బాంధా. జబ్ హమ్ మక్కా ఆయే తో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా కె అప్ నె హజ్ కె ఇహ్రామ్ కు ఉమ్రా బినా లో, సినాయే ఉన్ లోగోం కె జిన్ కె పాస్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ మౌజూద్ హొ. చునాంచే హమ్ నె బైతుల్లాహ్ ఔర్ సఫా వ మర్వా కా తవాఫ్ కియా ఔర్ హమ్ అప్ నె ఔర్ తోక కె పాస్ భీ ఆయే ఔర్ కవ్దే భీ పహస్ లియే. ఆప్ నె ఉన్ కె బారె మే జిన్ కె పాస్ జాన్వర్ థే ఫర్మాయా కె వో ఐసా న కర్ క్యూంకె వో ఉన్ వఖ్త తక్ హలాల్ న హొంగే జబ్ తక్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ అప్ నీ జగ్ యానీ మినా మే నా పహుంచ్ జాయే. అర్వీం జిల్ హిజ్జా కి షామ్ కొ హమేం ఆప్ నె హుక్మ ఫర్మాయా కె హమ్ హజ్ కా ఇహ్రామ్ బాంధే. జబ్ హమ్ తమామ్ మనాసికె హజ్ సె ఫారిగ్ హొగయే తో మక్కా ఆయే ఔర్ బైతుల్లాహ్ ఔర్ సఫా వ మర్వా కా తవాఫ్ కియా...

ఇన్ తఫ్సీల్ సె హమారా మఖ్సూద్ పూరా హొ గయా ఔర్ ముతమత్తు హజ్ కె లియే దో మర్తబా సయీ కి ఇస్సె పూరి వజాహత్ హొ గయీ.

రహి వో హదీస్ జిన్ కొ ముస్లిమ్ నె హజ్రత్ జాబిర్ (రజి) సె రివాయత్ కియా హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) ఔర్ ఆప్ కె అస్హాబ్ నె సఫా వ మర్వా కా సిర్ఫ్ ఏక్ యానీ పహలా హీ తవాఫ్ కియా థా తో ఉన్ సహాబా కిరామ్ కె బారే మే హయ్ జో అప్ నె సాథ్ ఖుర్బానీ కా

జాన్వర్ లాయే థే. క్యూంకె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె సాథ్ వో అప్నె ఇప్రోమ్ మేం బాఖీ రహా గయే థే. యహాం తక్ కె వో హజ్ వ ఉమ్రా సె ఫారిగ్ హో కర్ హాలాల్ హుయి ఔర్ నబీ (సఅసం) నె భీ హజ్ వ ఉమ్రా హీ కా ఇప్రోమ్ బాంధా థా ఔర్ జో లోగ్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ లాయే థే ఉన్కొ హుక్మ ఫర్మాయా కె వో ఉమ్రా కె సాథ్ హజ్ కా భీ ఇప్రోమ్ బాంధేం ఔర్ జబ్ తక్ దోనోం సె ఫారిగ్ న హో. హజ్ వ ఉమ్రాకొ ఎఖట్టా కరనే వాలే పర్ ఏక్ హీ సయీ హోతీ మయే జైసా కె జాబిర్ (రజి) కి ఇస్ హదీస్ మజ్బూర్, ఔర్ దూస్రీ సహీహ్ హదీస్ సె సాబిత్ హయ్.

ఇసీ తరహా జిస్ నె సిర్ఫ్ హజ్ కా ఇప్రోమ్ బాంధా ఔర్ ఖుర్బానీ కె దిన్ తక్ అప్నె ఇప్రోమ్ మేం బాఖీ రహా ఉన్ పర్ భీ ఏక్ హా సయీ హయ్, లిహాజా ఖారిన్ ఔర్ ముఫ్రద్ తవాఫ్ ఖుదూమ్ కె బాద్ సయీ కరే తో తవాఫ్ ఇఫాజా కె బాద్ కి సయీ కె లియే యే కాఫీ హోజాయేగీ. ఇస్ తరహా ఆయిషా (ర.అ) అబ్దుల్లాహ్, ఔర్ హజ్రత్ జాబిర్ (ర.అ) కి హదీస్ కె దర్మియాన్ జమా వ తత్బీఖ్ హోజాతీ హయ్. ఔర్ ఇస్ సె తఆరుజ్ భీ దూర్ హోజాతా హయ్. ఔర్ తమామ్ అహదీస్ పర్ అమల్ భీ హోజాతా హయ్.

ఇస్ జమా వ తత్బీఖ్ కి ఏక్ తాయిద్ ఇస్ తరహా భీ హోతీ హయ్ కె ఆయిషా (ర.అ) ఔర్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కి అహదీసె సహీహ్ నె ముతమత్తు కె హఖ్ మే దూస్రీ సయీ కా సాబిత్ కర్ దియా ఔర్ జాబిర్ (రజి) కి హదీస్ కా జాహిర్ మతన్ ఇస్కి నఫీ కర్తా హయ్. ఇల్ముల్ ఉసూల్ ఔర్ ఇస్తెలాహ్ యే హదీస్ కె ముతాబిఖ్ ముస్సత్, మన్ఫీ ఔర్ ముఖద్దమ్ హోతా హయ్. (వల్లాహు సుబ్హానహు వతతలాల అల్ మూఫిఖు లిస్సవాబి వలా హౌల వలా ఖువ్వత్ ఇల్లా బిల్లాహ్).

ఫస్:

యోమున్ నహ్కాకా పహలే రమీ ఫిర్ నహ్కా ఫిర్ హాలఖ్ ఫిర్ తవాఫ్

హజీ కె లియే అష్టల్ యే హయ్ కె యోమున్ నహ్కాకా యే చారోం కామ్ మజ్కురహ్ తరీఖీ కె సాథ్ కరే యానీ పహలే జప్రుతుల్ అఖ్బా కి రమీ, ఫిర్ నహ్కా, ఫిర్ హాలఖ్ యా తఖీనీర్, ఫిర్ బైతుల్లాహ్ కా తవాఫ్, ఉన్కె బాద్ ముతమత్తు కె లియే సయీ, ముఫ్రద్ వ ఖారిన్ భీ అగర్ తవాఫ్ ఖుదూమ్ కె సాథ్ సయీ న కియే హోం తో ఉన్కె లియే భీ సయీ జరూరీ హయ్. అగర్ ఉన్ చారోం మే సె కిసీ కా కిసీ పర్ ముఖద్దమ్ కర్ దియా జాయే తో కుఫ్ హర్ద్ నహీ క్యూంకె నబీ (సఅసం) సె ఇస్కి రుఖ్సత్ కా సుబూత్ మౌజూద్ హయ్.

జబ్ హజీ, రమీ, హాలఖ్ ఔర్ తవాఫ్ కరలే తో పూరీ తరహా హాలాల్ హోగయా. అగర్ ఉన్మే సె దో కరోతో తహల్లలె అవ్వల్ కె హుకుమ్మే హోగా.

జిస్ కామోం సె హజీ పూరె తొర్ పర్ హాలాల్ హోజాతా హయ్ వో తీన్ హయ్. జమరతుల్ అఖ్బాకొ కంకరీ మార్నా, బాల్ ముండ్వానా యా కతర్వానా, ఔర్ తవాఫ్ ఇఫాజా, ఔర్ ఉన్కె బాద్ ఉన్కె లియే సయీ జిస్ కా జిక్రీ కియా గయా. జబ్ యే తీనోం కామ్ కర్ లే తో ఉన్కె లియే హర్ చీజ్ హాలాల్ హోగీ. మసలన్ ఔరత్, ఖుప్రు వగైరా. జో ఇప్రోమ్ కి వజ్ సె హరామ్ థీ. జిస్ నే ఇస్ మే సె దో కామ్ కియే తో ఉన్కె లియే ఔరత్ కె సివా బఖయా చీజ్ హాలాల్ హోజాయేంగీ ఔర్ ఉసె తహల్లలె అవ్వల్ కహా జాతా హయ్.

హజీ కె లియే జమ్జమ్ కా పానీ పీనా ఔర్ ఖాబ్ ఆసూదా హోనా ముస్తహబ్ హయ్? జమ్జమ్ కా పానీ జిస్ నియ్యత్ సె పియా జాతా హయ్ పూరీ హోతీ హయ్. జైసా కె నబీ (సఅసం) సె మర్వీ హయ్

బైర్ హజ్రత్ అబూజర్ (ర) సె సహీ ముస్లిం మే మర్వీ హయ్ కె నబీ (సఅసం) నె జమ్జమ్ కె పానీ కె బారే మేం ఘర్కాయా: “వో గిజా హయ్”. అబూ దావూద్ మేం హయ్: “జమ్జమ్ బీమారీ కె లియే షిఫా హయ్”.

మినా కే లియే వాపసీ బైర్ వహా తీన్ దిన్

కా ఖయామ్

తవాఫ్ ఇఫాజ బైర్ జిన్ పర్ సయీ వాజిబ్ హయ్ ఉన్కొ సయీ కె బాద్ హుజ్జాజ్ కొ మినా వాపస్ జానా చాహియే. జహా ఉన్న్తే తీన్ దిన్ బైర్ తీన్ రాతేం ఖియామ్ కర్నా చాహియే బైర్ హర్ దిన్ అప్రాబ్ ధల్వే కె బాద్ తీన్కొ జమరాత్ కొ కంకరియాం మార్నా చాహియే.

కంకరి మార్నీ కె ఆదాబ్ కా బయాన్

కంకరి మార్నీ మే ఇన్ తరతీబ్ కా లిహాజ్ కర్నా జరూరీ హయ్, పహలే ఉన్ జమ్రా సె రమీ షురూ కర్నీ చాహియే జో మస్జిద్ ఖీఫ్ కే ఖరీబ్ హయ్. ఇన్కో ముతవాతిర్ సాత్ (7) కంకరియా మార్నీ చాహియే. హర్ కంకరి కె సాఫ్ హాఫ్ ఉరానా చాహియే. మస్నూన్ హయ్ కె జమ్రా సె కుచ్ పీచే రహే బైర్ ఇన్కొ అప్నీ బాయ్ం జానిబ్ కరే ఇన్ తరహా ఖిల్లా సామ్నె హెలా బైర్ అప్నె దోనోం హాఫ్ ఉరాకర్ ఖూబ్ దుఆ అహ్ వ జారి కరే ఫిర్ పహలే కి తరహా దూస్రె జమరా కొ కంకరి మారే. మస్నూన్ హయ్ కె రమీకే బాద్ థోడా సామన్ హాత్ జాయే బైర్ జమ్రా కో దాహ్నె జానిబ్ బైర్ ఖిల్లాకో సామ్నె కరే బైర్ దోనోం హాఫ్ం కొ ఉరాకర్ ఖూబ్ దుఆ మాంగే, ఫిర్ తీస్రె జమ్రెకొ కంకరి మారే లేకిన్ వహాం న రైరే. ఇసీ తరహా దూస్రె దిన్ జవాల్ కె బాద్ ఇన్ తీన్కొ జమరాత్ కొ కంకరి మారే బైర్ జిన్ తరహా పహలే బైర్ దూస్రె జమర కే పాస్ పహలే దిన్ దుఆ కీ థీ వైసే హీ దూస్రె దిన్ దుఆ కరే తాకె నబీ (సఅసం)

కి ఇఖ్తేదా పూరీ హెలా. అయ్యామె తవ్రిఖ్ కె పహలే దో దిన్కొ మెం రమీ కర్నా హజ్ కె వాజిబాత్ మేం సే హయ్. ఇసీ తరహా పహలీ బైర్ దూస్రీ రాత్ మినా మేం గుజారనా వాజిబ్ హయ్. సివాయే పానీ పిలానే వాలోం బైర్ చర్వాహూం కె జిన్ కె లిఇయే జరూరీ నహీ.

మినా మేం దో దిన్ కి తాజిల్ జాయెజ్

హయ్ లేకిన్ తీస్రె దిన్ కి తాఖీర్ అప్నల్ హై

పహలే దో దిన్కొ కి రమీ కే బాద్ జో మినా సె జల్ద చలే జానా చాహే, ఉన్కె లియే జాయెజ్ హయ్ లైకిన్ ఉన్కొ అప్రాబ్ దూబనే సె పహలే హీ నికల్ జానా చాహియే లేకిన్ జో తాఖీర్ కరే వో తీస్రీ రాత్ థీ గుజారే బైర్ తీస్రె దిన్ థీ జమరాత్ కు కంకరి మారే తో వో సబ్ సె అప్నల్ బైర్ సవాబ్ మేం సబ్ సె జియాద హయ్ జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ ۚ فَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ ۚ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا أَعْلِيَّ ۚ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا أَعْلِيَّ ۚ عَلَيْهِ السَّلَامُ (البقرة: 203)

వజ్కురుల్లాహ ఫీ అయ్యామిన్ మాదూదాతిన్, ఫమన్ తఅజ్జుల ఫీ యౌమైని ఫలా ఇన్మ అలైహి, వ మన్ తఅఖ్ఖర ఫలా ఇన్మ అలైహి, లిమనిత్తఖా..... (అల్ బఖరా : 203)

“ఇన్ చంద్ దిన్కొ మేం అల్లాహ్కొ యాద్ కరో, జో షఖ్స్ మినా మేం దో దిన్ ఖియామ్ కర్నె వాపసీ కి జల్దీ కర్తా హయ్ తో ఉన్ పర్ కోయి గునాహ్ నహీ, నా ఉన్ షఖ్స్ పర్ కోయి గునాహ్ హయ్ జో తాఖీర్ కరేకే జాయే”.

తాఖీర్ కర్నా ఇస్లియే భీ అష్టల్ హయ్ కె నబీ (సఅసం) నె లోగోం
కొ తాజీల్ కర్నె కా హుక్మ తో దియా లేకిన్ ఖుద్ తాజీల్ నహీ కి బలెకే
మినా మేం తైర్ కర్ 13 తారీఖ్ తక్ జవాల్ కె బాద్ జమరాత్ కొ కంకరీ
మారి ఫిర్ జజుహర్ పథెన్ సె పహలే అప్ వహా సె కూచ్ కర్ గయే.

బచ్చో, బిమారో, బూఢో ఔర్ హామిలా ఔరతోఁ

కి తరఫ్ సె రమీ కర్నా జాయెజ్ హయ్

ఛోట బచ్చే జో కంకరీ నహీ మార్ సక్తె ఉన్కె వలీ కె లియే
జాయెజ్ హయ్ కె అప్ నీ తరఫ్ సె కంకరీ మార్నె కె బాద్ ఉన్కి తరఫ్
సె భీ కంకరీ మార్ సక్తా హయ్. ఇనీ తరహా ఛోటీ బచ్చి జో కంకరీ
నహీ మార్ సక్తే ఉన్కి తరఫ్ సె ఉన్కా వలీ కంకరీ మార్ సక్తా హయ్
జైసా కె హజ్రత్ జాబిర్ (ర.జి) ఘర్మాతె హయ్ కె “హమ్ నె రసూలుల్లాహ్
(సఅసం) కె సాథ్ హజ్ కియా. హమారా సాథ్ ఔరతేఁ ఔర్ బచ్చే భీ థే
హమ్ నె బచ్చో కి తరఫ్ సె లబ్బైక్ భీ పుకారా ఔర్ రమీ భీ కి” (ఇబ్నె
మాజ).

జో షఖ్స్ అప్ నీ బీమారీ యా బుధాపే, యా ఔరత్ అప్ నే హమల్
కి వజే సె కంకరీ నా మార్ సక్తీ హో వో అప్ నీ తరఫ్ సె కిసీ కొ
వకీల్ ముఖర్ కర్ సక్తే హై. జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾

ఫత్తఖుల్లాహ మస్తతత్తుమ్....

జహోం తక్ హో సకే అల్లాహ్ సె డరో....

యే జమరాత్ కె పాస్ లోగోం కి భీడ్ బర్దాప్ నహీ కర్ సక్తే
ఔర్ రమీ కా వఖ్త ఫాత్ హో జాయేగా జిన్ కి ఖజా ముఘ్రా నహీ, ఇన్

లియే ఉన్ కె లియే జాయెజ్ హయ్ కె కిసీకొ అప్ నా వకీల్ ముఖర్
కర్ దేం. దూసె మనాసిక్ కె బర్ఖిలాఫ్ జిన్ కి అదాయిగీ కె లియే
నియాబత్ జాయెజ్ నహీ, ఖాహ్ ఉన్కా నఫలీ హీ హజ్ క్యూం న హో
ఇస్లియే కె జిన్ నె హజ్ యా ఉమ్రా కా ఇహ్రామ్ బాంధ్ లియా ఖాహ్
వో నఫలీ నహీ లైకిన్ ఉన్కా పూరా కర్నా జరూరీ హయ్:

﴿وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾

వ అతిముల్ హజ్జ వల్ ఉమరత లిల్లాహ్....

“ఔర్ హజ్ వ ఉమ్రా కొ అల్లాహ్ కె లియే పూరా కరో”..

తవాఫ్ వ సయూ కా జమానా ఫాత్ నహీ హోతా లైకిన్ రమీ కా
వక్త జో మహ్మూద్ హయ్ ఫాత్ హోజాతా హయ్. ఇనీ తరహా అరఫా
కా వఖ్త ఔర్ ముజ్దలిఫా ఔర్ మినా మేం రాత్ గుజారేన్ కా వఖ్త భీ
ఫాత్ హోజాతా హయ్ కిసీ మాజూర్ కె లియే తక్లీఫ్ ఉరాకర్ ఉన్
జగ్ హోం మేం పహుంచ్ జానా ముమ్మిన్ హయ్ లైకిన్ రమీ కె లియే
ఐసా కర్నా ముమ్మిన్ నహీ. నీజ్ మాజూర్ కె లియే రమీ మేం నాయబ్
బనానా సలఫ్ సాలిహీన్ సె సాబిత్ హయ్ లైకిన్ దూసె మనాసిక్ కె లియే
సాబిత్ నహీ హయ్. ఔర్ ఇబాదాత్ కా దారో మదార్ తాఖీఫ్ (అల్లాహ్
కి తరఫ్ సె ఖబర్ దేనా) పర్ హయ్. లిహాజా కిసీ కె లియే జాయెజ్
నహీ కె దలీల్ కె బగైర్ కిసీ చీజ్ కొ ముఘ్రా కరే. నాయబ్ కె లియే
జాయెజ్ హయ్ కె పహలే అప్ నీ తరఫ్ సె రమీ కరే ఫిర్ అప్ నే ముఅక్కిల్
కి తరఫ్ సె ఏక్ హీ జగే ఖదే ఖదే.

యే జరూరీ నహీ కె పహలే తీనోం జమరాత్ కొ అప్ నీ తరఫ్ సె
రమీ కరే ఫిర్ అప్నె ముఅక్కిల్ కి తరఫ్ సె దుబారా సబ్ కొ రమీ కరే
క్యూంకె ఇన్కి కోయి దలీల్ నహీ. ఉలమా కా సబ్ సె సహీహ్ ఖాల్ యహీ

హయ్ ఔర్ ఉన్కె ఖిలాఫ్ కర్నే మేం తక్లిఫ్ వ మషఖ్ఖత్ భీ హయ్ జబ్ కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ

వ మా జఅల అలైకుమ్ ఫిద్దీన్ మిన్ హరజ్....

“ఔర్ అల్లాహ్ నె తుమ్ పర్ దీన్ మేం కుచ్ తంగీ నహీ రఖీ”

(అల్ హజ్ : 78).

నబీ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హయ్: ఆసానీ కరో సఖ్తీ మత్ కరో, నీజ్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె కిసీ సహాబీ సె ఐసా మర్వీ నహీ కె ఉన్హోన్ అప్ నె బచ్చో ఔర్ కమ్జోరో కి తరఫ్ సె దుబారా కియా. అగర్ ఐసా కియా హోతా తో జరూర్ మన్ఖూల్ హోతా క్యూంకె నఖ్ల వ రివాయత్ కె లియే హిమ్మత్ పూరీ మౌజూద్ థీ. వల్లాహు ఆలము బిస్సవాబ్.

ముతమత్తు ఔర్ ఖారిన్ పర్ ఖుర్బానీ వాజిబ్ హయ్

హజీ జబ్ ముతమత్తు యా ఖారిన్ హో ఔర్ వో మస్జిదుల్ హరామ్ కా రహ్ నే వాలా నా హో తో ఉన్ పర్ ఏక్ ఖుర్బానీ వాజిబ్ హయ్. ఖుర్బానీ ఏక్ బకరీ యా ఊంట్ యా గాయ్ కా సాత్వా హిస్సా హయ్.

ఖుర్బానీ కా జాస్వర్ హాలాల్ కమాయీ కా

హోనా చాహియే...

జరూరీ హయ్ కె యే జాస్వర్ హాలాల్ మాల్ ఔర్ పాకీజ్ కమాయీ మేం సె హో ఇన్లియే కె అల్లాహ్ తాలా పాకీజా హయ్, పాకీజ్ హీకు ఖుబూల్ కరీతా హయ్. ముసల్మాన్ కె లియే మునాసిబ్ హయ్ కె ఖుర్బానీ

కే లియే యే గైర్ ఖుర్బానీ కె లియే హర్ తరహా కె సవాల్ సె బచ్చే, చాహే బాద్ హోహా యా ఉమ్రా సె హీ క్యూం నా హో యహా తక్ కె అల్లాహ్ ఉన్కె మాల్ మేం ఇత్నీ ఆసానీ పైదా కర్ దే కె వో అప్ నె పాస్ సె ఖుర్బానీ దే. కె వో అప్ నె పాస్ సె ఖుర్బానీ దే లే. ఔర్ దూస్రో కి కమాయీ సె ఖుద్ కు బేనియాజ్ కర్ దే జైసా కె అక్సర్ అహాదీన్ మే సవాల్ కి మజమ్మత్ ఔర్ ఉన్కా ఐబ్ బయాన్ కియా గయా హయ్ ఔర్ జో లోగ్ సవాల్ నహీ కర్తే ఉన్కి తారీఫ్ కి గయా హయ్.

జస్ కె పాస్ జాస్వర్ నా హో వో తీన్ దిన్ అయ్యమె

హజ్ మేం ఔర్ సాత్ (7) దిన్ ఫుర్ జాకర్ రోజా రఖేం

అగర్ ముతమత్తు ఔర్ ఖారిన్ జాస్వర్ జబహ్ కర్నే సె ఆజిజ్ హోం తో ఉన్కె లియే జరూరీ హయ్ కె అయ్యమె హజ్ మేం తీన్ దిన్ రోజ రఖే ఔర్ జబ్ అగర్ లాట్ జాయ్ తో సాత్ (7) దిన్ మజిద్ రోజె రఖే. ఉన్కా ఇఖ్తియార్ హయ్ కె యే తీనో రోజే యామె నహర్ సె పహలే హీ రఖ్ లే యా అయ్యమె తఫ్తీఖ్ కె తీనో దిన్ మే రఖే. అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

فَمَنْ تَزَيَّرَ بِالْعَرَّةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَضْلًا تَزَيَّرَ فِي الْحَجِّ وَسَبْعًا إِذَا رَجَعْتَ إِلَى أَهْلِكَ تَزَكَّى لَكُمْ ذِكْرًا لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرًا لِلْحَجِّ مِنَ الْحَرَامِ

ఫమన్ తమత్తఅ బిల్ ఉమ్రతి ఇలల్ హజ్జి ఫమన్ తైసర మిన్ అల్ హద్యి, ఫమల్లమ్ యజిద్ ఫసియాము సలాసత్ అయ్యమిన్ ఫిల్ హజ్జి వ సబ్ అతీన్ ఇజా రజాతుమ్, తిల్క అషరతున్ కామిలతున్ జాలిక లిమల్లమ్ యకున్ అహ్లుహా హజిరిల్ మన్జిదిల్ హరామ్....

“జిస్ నె హజ్ కా జమానా ఆనె తక్ ఉమ్రా కా ఫాయ్దా ఉరాయా వో హస్సె మఖ్దుర్ జాన్వర్ జబహ్ కరే. అగర్ జాన్వర్ ముయస్సర్ న హెహ్ తో తీన్ రోజే హజ్ కె జమానె మే ఔర్ సాత్ ఘర్ పహుంచ్ కర్. ఇన్ తరహ్ పూరె దస్ రోజె రఖే. యే రిఆయత్ ఉన్ లోగో కె లియే హయ్ జిస్ కె ఘర్ వాలే మక్కా మే న హెహ్” (అల్ బఖర : 196).

సహీహ్ బుఖారీ మే హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) ఔర్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ (ర.అ) సె మర్వీ హయ్ కె అయ్యామె తష్రీఖ్ మే రోజ రఖ్నే కి సిర్ఫ్ ఉసీకొ రుఖ్సత్ దీ గయీ హయ్ జో ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ నా పా సకే. యే హుక్మ్ నబీ (సఅసం) తక్ మర్ఫూ హయ్. అష్టల్ యే హయ్ కె యే తీనో రోజే యామె అరఫా సె పహలే హీ రఖ్లియే జాయ్ తాకే యామె అరఫాకొ హజ్ రోజెదార్ న హెహ్.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె అరఫా కా వఖూఫ్ ఇఫ్తార్ కి హాత్ మే కియా థా. ఔర్ అప్ నే యామె అరఫా కొ అరఫా మే రోజ రఖ్నే సె మనా ఫర్మాయా హయ్ ఔర్ ఇస్లియే భీ కె ఇఫ్తార్ కరనే సె జిక్ర వ దుఆ మే నషాత్ హాసిల్ హెహ్గా. ఇన్ తీనో దిన్ కా రోజ ఏక్ సాథ్ ఔర్ అల్గ్ అల్గ్ దోనో తరహ్ రఖ్నా జాయెజ్ హయ్. ఇసీ తరహ్ సాతో దిన్ కె రోజే భీ ముసల్మన్ రఖ్నా జరూరీ నహీ. ఎఖట్టే ఔర్ ముతఫ్రిఖ్ దోనో తరహ్ రఖ్ జా సక్తే హయ్. అల్లాహ్ తాలా నె భీ ఇన్ మే తసల్మన్ కొ మష్రూత్ నహీ కియా హయ్ ఔర్ న అల్లాహ్ కె రసూల్ (సఅసం) నె ఇన్ సాత్ రోజోకొ ఘర్ జాకర్ రఖ్నా జియదా అష్టల్ హయ్. క్యూకె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్

﴿مَنْ جَاءَ مِنْكُمْ فِي هَذِهِ لَا يَسْأَلُ عَنْهَا﴾

వసబ్ అతీన్ ఇజా రజాతుమ్ (అల్ బకర : 196)

“ఔర్ సాత్ రోజె ఉన్ వఖ్త రఖో జబ్ తుమ్ ఘర్ లాట్ జావో”.

ఖుర్బానీ కి తాఖత్ న రఖ్నే వాలే కె లియే ఉమ్రా సె జాన్వర్ మాంగ్ కర్ జబహ్ కరనే కె బజాయే రోజ రఖ్నా అష్టల్ హయ్. అగర్ కిసీ షఖ్స్ కొ బగైర్ మాంగ్ ఔర్ నఖ్స్ కె లాల్చ కె బగైర్ ఖుర్బానీ కా జాన్వర్ యా కుచ్ ఔర్ దే దియా జాయే తో కోయి హరజ్ నహీ, ఖాహ్ వో హజ్ హజ్జె బదల్ కె లియే ఆయా హెహ్ బషత్ కె నాయబ్ బనానె వాలే లోగో నె అప్ నే దియే హయ్ మాల్ మే సె జాన్వర్ ఖరీదెనె కి షర్త్ నా లగాయీ హెహ్. రహ్ వో లోగ్ జో హుకూమత్ యా దూస్రో సె కుచ్ లోగో కా నామ్ లేకర్ ఝూట్ మూట్ జాన్వర్ మాంగ్తే హెహ్ తో బిలా షుబా ఐసా కర్నా హరామ్ ఔర్ ఝూట్ బోల్ కర్ హరామ్ ఖానే కె బరాబర్ హయ్. ఆఫానల్లాహు వల్ ముస్లిమీన మిన్ జాలిక్.

హుజ్జాజ్ పర్ అప్రైజల్ మారూఫ్ వాజిబ్ ఔర్ నమాజ్ బా జమాఅత్ కి పాబందీ హయ్

మక్కా కె హుజ్జాజ్ పర్ జో చీజ్ వాజిబ్ హయ్, వో అప్రైజల్ మారూఫ్ వ నహీ అనిల్ ముస్మర్ కా ఫరీజ ఔర్ జమాఅత్ కె సాథ్ పాంచో వక్త నమాజ్ కి పాబందీ హయ్. జిస్ కా హుక్మ్ అల్లాహ్ తాలా నె అప్సీ కితాబ్ ఔర్ అప్సె రసూల్ కి జబాన్ సె దియా హయ్. అక్సర్ బాషిందగానె మక్కా అప్సె ఫురో మే జో నమాజ్ పడతే హయ్ ఔర్ మస్జిదోకొ ముఅత్తల్ కర్ రఖ్నా హయ్ తో యే ఉన్ కి బహుత్ బడీ గలతీ హయ్. యే షరీఅత్ కె ఖిలాఫ్ హయ్ జిస్ సె బాజ్ ఆనా జరూరీ హయ్.

మస్జిదో మే నమాజ్ కి పాబందీ కరనే కా హుక్మ్ ఇస్ బినా పర్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఇబ్నె మక్తూమ్ సె ఉన్ వఖ్త ఫర్మాయా జబ్ వో అప్సె అంధ్ పన్ ఔర్ మస్జిద్ సె ఘర్ దూర్ హెహ్ కా ఉజ్జ్ లేకర్ అయే థ కె అప్ ఉన్ కొ ఘర్ మే నమాజ్ పఢనే కి ఇజాజత్

దే దే, తో ఆప్ నే ఉన్ సె ఫర్మాయా: క్యా ఆప్ నమాజ్ కి అజాన్ ఉన్తే హాయ్? ఉన్వోనె కహా: హా, ఆప్ నె ఫర్మాయా: తబ్ జరూరీ హాయ్.

ఏక్ రివాయత్ మేం హాయ్ కె “ఆప్ (సఅసం) నె కహా: మై తుమ్హారె లియే రుఖ్సత్ కి కోయి గుంజాయిష్ నహీ పాతా”.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా : “మై నె ఇరాదా కియా హాయ్ కె నమాజ్ కా హుక్మ దూం జబ్ వో ఖదీ హూజాయ్ తో కిసీ షఖ్స్ కా హుక్మ దూం కె వో లోగోం కి ఇమామత్ కరే బెర్ ఫిర్ మై ఉన్ లోగోం కె పాస్ జాహూం జో నమాజ్ మేం హజిర్ నహీ హూతే కె ఉన్కె ఘరోంకొ ఆగ్ లగా కర్ జలాదుం”.

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) సె సునన్ ఇబ్నె మాజా మే ఇస్నాద్ హసన్ కె సాథ్ మర్వీ హాయ్ కె ఆప్ నె ఫర్మాయా: “జిస్ నె అజాన్ సున్ లీ ఫిర్ భీ బిలా ‘ఉజ్ర్ మస్జిద్ మేం నహీ ఆయా తో ఉన్కి నమాజ్ నహీ’.

నహీహ్ ముస్లిమ్ మేం అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ సె మర్వీ హాయ్ కె జిస్ షఖ్స్ కా యే బాద్ పసంద్ హూం కె కల్ వో అల్లాహ్ సె ముస్లిమ్ హూం కర్ మిలే తో ఉన్కొ చాహియే కె ఉన్ పాంచోం నమాజోం కి పూరీ హిఫాజత్ కరే జబ్ భీ ఉన్ కె లియే అజాన్ దీ జాయే.

అల్లాహ్ తాలా నె నబీ (సఅసం) కె లియే హిదాయత్ కె తరీఖ్ మప్రూ ఫర్మాయ్ హాయ్ బెర్ నమాజేం ఉన్వోం సుననుల్ హుదా మే సె హాయ్. అగర్ తుమ్ నె అప్నో ఘరోం మేం నమాజ్ పథ్ లి జిస్ తరహా యే పీఛే రహనే వాలే అప్నె ఘర్ మే పథ్తేహాయ్ తో తుమ్ అప్నె నబీకి సున్నత్ ఛోడ్ దోగే బెర్ అగర్ తుమ్ నె అప్నె నబీ కి సున్నత్ ఛోడ్ దితో గుప్రూహ్ హూం జావోగే, జో షఖ్స్ అచ్చా వజూ కర్తా హాయ్ ఫిర్ ఉన్ మస్జిద్లో మేంసె కిసీ మస్జిద్ మె జాతా హాయ్ తో అల్లాహ్ తాలా ఉన్కె హర్ ఖదమ్ కె బద్లె ఏక్ నేకి లిఖ్తా హాయ్. బెర్ ఏక్ దర్జా బులంద్

కర్తా హాయ్ బెర్ ఉన్కె జరియే ఏక్ గునాహ్ మాఫ్ ఫర్మాతా హాయ్. హమ్ నే దేఖా కె నమాజ్ సె పీఛే రహనే వాలే సిర్ఫ్ ఖులే హుయే మునాఫిఖీన్ హి హూతే హాయ్ వర్నా ఆద్మీ ఇస్ హాలత్ మేం భీ లాయే జాతే థే కే ఉన్వోం దో ఆద్మియోం కె సహార సఫ్ మే లా కర్ ఖడాకర్ దియా జాతా థా.

హజ్ కె లియే మఅసీ సె ఇజ్తినాబ్ జరూరీ హాయ్

హుజ్జత్ బెర్ దూస్రోం పర్ అల్లాహ్ కి హరామ్ కి హుయీ చీజోం సె బచ్నా బెర్ ఉన్స్కె ఇర్తెకాబ్ సె దూర్ రహనా జరూరీ హాయ్. జైసే జినా, లివాతాత్, చోరీ, సూద్ ఖోరీ, యతీమ్ కా మాల్ ఖానా, మఅమి లాత్ మేం థోకా దేనా, అమానత్ మె ఖియానత్ కర్నా, సఫా ఆవర్ చీజోం బెర్ సిగ్రేట్ కా పీనా, కప్డోం కా తఖ్నె సె నీచే లట్కానా, తకబ్బుర్, హసద్, రియా కారీ, గీబత్, చోగీలీ కర్నా, ముసల్మానోం కా మజాఖ్ ఉదానా, మోసిఖీ కె ఆలాత్ కా ఇస్తెమాల్ కర్నా జైసే ఓద్, బర్బత్, మజామీర్ వగైరా కా సున్నా బెర్ రేడియో వగైరా ఆలాత్ తర్ఫ్ కా ఇస్తెమాల్ కర్నా, చౌసర్, షత్రంజ, జువ్వా బెర్ లాటరీ కా కామ్ కర్నా బెర్ జీ రూహ్ ఆద్మియోం కి తసవీరేం ఫీంచనా బెర్ ఉన్ కామ్ కొ పసంద్ కర్నా యే సబ్ వో బురీ బాతేం హాయ్ జిన్ కొ అల్లాహ్ తాలా నె హర్ జమానే వ హర్ జగహ్ అప్నె బందోం పర్ హరామ్ ఖరార్ దియా హాయ్. లిహాజా ఉన్సె హుజ్జత్ బెర్ బాషిందగానె హరమ్ కా బచ్నా దూస్రోం సె జియాద జరూరీ హాయ్. ఇస్లియే కె ఇస్ బలదె అమీన్ మే ఉన్ మఅసీ కా గునాహ్ జియాద సఖ్త్ బెర్ ఉన్కి సజా జియాద బడీ హాయ్. అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హాయ్:

﴿وَمَنْ ذِي ذُنُوبٍ يَحْبِبْ إِلَىٰ نَفْسِهِ مِنْ عَذَابٍ آلِيفٍ﴾

వ మన్ యురిద్ ఫీహి బి ఇల్ హాదిమ్ బి జుల్ మిన్ నుజిఖ్ హు మిన్ అజాబిన్ అలీమ్..

“ఔర్ జో షఖ్స్ హరమ్ మేం ఇల్ హాద్ కె సాథ్ జుల్మ్ కా ఖాహాం హుగా హమ్ ఉసె అజాబె అలీమ్ కి సజా చకాయేంగే”. (అల్ హజ్ : 25)

జబ్ అల్లాహ్ తాలా నె హరమ్ మేం ఇల్వాద్ కా ఇరాద్ కర్ నే వాలోంకొ అజాబె అలీమ్ కి ధమ్ కి దీ హయ్ తో ఉన్ లోగోంకి సజా కా క్యా అంజామ్ హుగా జో కర్ గుజ్రే, బిలా షుబా యే ఇన్సే హాయి అజీమ్ ఔర్ షద్ద్ బాత్ హుగీ. లిహాజా ఉన్ తమామ్ మఅసీ సె బచ్ నా జరూరీ హయ్. హజీ కొ హజ్ కా సవాబ్ ఔర్ గునాహూం కి బఖ్షిస్ ఉన్ గునాహూం ఔర్ దూస్తీ హరామ్ బాతోం సె బచ్ బగైర్ నహీ మిల్ సక్తా జైసా కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్వాద్ హయ్:

“జో షఖ్స్ హజ్ కరే ఔర్ ఉన్ మేం బేహాయాయి ఔర్ ఫిస్ నా కరే తో ఉన్ దిన్ కి తరహా హూ కర్ లాటేగా జిస్ దిన్ ఉన్ కి మాం నె ఉసె పైదా కియా హయ్”.

ఇన్ తమామ్ మున్సరాత్ మేం సబ్ సె జియాద్ సఖ్తే ఔర్ ‘అజీమ్ యే హయ్ కె ఆద్య్ మురిదోంకొ పుకారె ఔర్ ఉన్ సె ఫర్యాద్ కరే ఔర్ ఇస్ ఉమ్మీద్ పర్ కె వో అల్లాహ్ కె నజ్దీక్ ఉన్ కి సిఫారిష్ కర్ దేంగే యా ఉన్ కె బీమార్ కొ అచ్చా కర్ దేంగే యా ఉన్ కె గమ్ షుదా షఖ్స్ కొ వాపస్ కరా దేంగే ఇస్ నియ్యత్ సె యే ఉన్ కె సజ్జ్ మేం, ఉన్ కె లియే జాన్వర్ జబహ్ కరే తో యే వహీ షిర్క్ అక్బర్ హయ్ జిస్ కో అల్లాహ్ నె హరామ్ ఖరార్ దియా హయ్ ఔర్ యే షిర్క్ ముప్రీకీన్ జాహిలియ్యత్ కి దీన్ హయ్ ఔర్ అల్లాహ్ తాలా నె ఇసీ కె ఇన్కార్ వ మనా కె లియే రసూలోంకొ మబ్ఘీహీ ఫర్మా ఔర్ కితాబోంకొ నాజిల్ కియా. లిహాజా

హర్ హజీ ఔర్ గైర్ హజీ కా ఫర్ద్ హయ్ కె వో ఉస్సే బచ్, ఔర్ అగర్ పహలే షిర్క్ కర్ చుకా హయ్ తో ఉస్సె తాబా కర్ కె అజ్ సరె నౌ హజ్ కె లియే తయ్యార్ కరే. క్యూంకె షిర్క్ తమామ్ అమాల్ కొ జాయే కర్దేతా హయ్. జైసె కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్వాద్ హయ్:

﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ عَمَّا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ﴾

వ లౌ అష్రకూ లహబిత అన్ హమ్ మా కానూ యామలూన్..

“అగర్ ఉస్కోనె షిర్క్ కియా తో ఉన్ కె తమామ్ అమాల్ జాయా హూ జాయేంగే”. (అల్ అన్ అమ్ : 88)

షిర్క్ అస్గర్ కి ఏక్ ఖిస్మత్ గైరుల్లాహ్ కి ఖసమ్ ఖానా భీ హయ్ జైసె నబీ, కాబా ఔర్ ఈమాన్ కి ఖసమ్ ఖానా వగైరా. ఇసీ తరహా రియా కారీ, షాహరత్, ఔర్ యే కహ్ నా కె “జో అల్లాహ్ చాహె ఔర్ ఆప్ చాహె” ఔర్ యే కహ్ కె ‘అగ్ అల్లాహ్ ఔర్ ఆప్ నా హూతే’ యే ఔర్ ఇస్ తరహా కె తమామ్ షిర్క్ యా మున్ కరాత్ సె బచ్చా జరూరీ హయ్ ఔర్ ఉస్కె ఛోడనే కి వసియ్యత్ కర్నా భీ జరూరీ హయ్. జైసా కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్వాద్ హయ్:

“జిస్ నె గైరుల్లాహ్ కి ఖసమ్ ఖాయీ ఉన్ నె కుఫ్ర్ కియా యా షిర్క్ కియా” (అహ్మద్ అబూ దావూద్, తిర్మిజీ)

హజ్రత్ ఉమర్ (రజి)సె హదీస్ సహీహ్ మె మర్వీ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మా యా: “జిస్ కొ ఖసమ్ ఖానీ హయ్ వో అల్లాహ్ కి ఖసమ్ ఖాయే యా చుప్ రహే....

నీజ్ ఫర్మా యా : “జిస్ నె అమానత్ కి ఖసమ్ ఖాయీ వో హమ్ మే సె నహీ” (అబూ దావూద్)

నీజ్ ఆప్ నె ఫర్మా యా: “మై తుమ్హారె బారె మే సబ్ సె జియాద్ జిస్

చీజ్ నె డర్తా హూఁ వో షిర్కె అస్గర్ హాయ్". ఆప్ నె పూఛా గయా కె షిర్కె అస్గర్ క్యా హాయ్ తో ఆప్ నె ఫర్మాయా : "రియా".

నీజ్ ఆప్ నె ఫర్మాయా: "ఐసా మత్ కహూ కె జో అల్లాహ్ చాహే ఔర్ ఫులాఁ చాహే, బల్కే ఐసా కహూ కె జో అల్లాహ్ చాహే ఫిర్ ఫులాఁ చాహే". సనాయి నె అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) నె రివాయత్ కియా హాయ్ కె ఏక్ షఖ్స్ నె కహా: "అల్లాహ్ చాహే ఔర్ ఆప్ చాహే" ఆప్ నె ఫర్మాయా: తూనె ముయ్యె అల్లాహ్ కా షరీక్ బనా లియా? బల్కే కహూ జో అల్లాహ్ చాహే".

యే తమామ్ అహాదీస్ బయాన్ కరతీ హాయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె తౌహీద్ కి హిమాయత్ ఫర్మాయీ ఔర్ అప్ నీ ఉమ్మత్ కొ షిర్కె అక్ఫర్ ఔర్ షిర్కె అస్గర్ నె రోకా. ఆప్ ఉమ్మత్ కె ఈమాన్ ఔర్ అల్లాహ్ కె అజాబ్ ఔర్ గజబ్ ఇలాహీ కె అన్ బాబ్ నె సలామతీ కె బెహద్ హరిన్ థే. అల్లాహ్ తాలా ఆప్ కొ ఇన్ కి బెహతరీన్ జజా అతా ఫర్మాయే, ఆప్ నె పైగామె ఇలాహీ పహుంచాయా, ఉమ్మత్ కొ డరాయా, ఔర్ అల్లాహ్ కె లియే ఉన్ కె బందోఁ కి ఖైర్ ఖాహీ కి, అల్లాహ్ ఆప్ పర్ ఖియామత్ తక్ దురూద్ న సలామ్ భేజతా రహే.

తమామ్ అష్లా హుజ్జాజ్ ఔర్ బలదిల్ అమీన్ ఔర్ మదీనతుర్ రసూల్ కొ సిఖాయేఁ ఔర్ షిర్కె వ మజనీ వగైరా జో కుఫ్ అల్లాహ్ నె ఉన్ పర్ హరామ్ కియా హాయ్ ఉన్ నె రోకేఁ ఔర్ ఉన్ నె దలాయెల్ కె సాథ్ పూరి షరహ్ వ బన్స్త నె బయాన్ కరే, తాకె లోగోఁ కొ జులుమాత్ నె నికాల్ కరే నూర్ కి తరఫ్ లాయేఁ. ఇన్ తరహ్ ఉన్ పర్ అల్లాహ్ నె జో తబ్ లీగ్ వ బయాన్ కా ఫరీజా వాజిబ్ కియా హాయ్ ఉన్ కొ అదా కరేఁ అల్లాహ్ సుబ్ హానహూ వతఅలా కా ఇర్షాద్ హాయ్:

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ أَوتُوا الْكِتَابَ لَعَنَّا لِمَن لَّا يَأْتِ بِشَيْءٍ

వ ఇజ్ అఖజల్లాహు మీసాఖల్లజీన ఉశుల్ కితాబ్ లతుబయ్యి నున్నహూ లిన్నాసి వలా తక్తుమునహూ".

"ఔర్ జబ్ అల్లాహ్ నె ఉన్ నె అహద్ లియా జిన్ కొ కితాబ్ దీ గయీ థీ కె తుమ్ ఉన్ కొ లోగోఁ నె బయాన్ కరోగ ఔర్ తుమ్ ఉన్ కొ లోగోఁ నె ఛుపావోగే నహీ". (అలి ఇమాన్ : 187)

ఇన్ ఆయత్ కా మఖ్సూద్ ఇన్ ఉమ్మత్ కె ఉలమా కొ డరానా హాయ్ కె వో హఖ్ కె ఛుపానే కె సిల్బిలే మే జాలిమ్ అష్లా కతాబ్ కె మసలక్ పర్ న చలేఁ తాకె ఉన్ కె జరియే అఖిరత్ కి బజాయే దునియా కమాయేఁ. అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హాయ్:

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أُنْزِلَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا
بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۚ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَ يَلْعَنُهُمُ
الْمَلَأُونُ ۚ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّاهُ لَكَ آتُوبُ
عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩-١٦٠﴾

ఇన్నల్లజీన యక్తుమున మా అన్ జల్ నా మినల్ బయ్యినాతి వల్ హుదా మింబాది మా బయ్యన్నాహు లిన్నాసి ఫిల్ కితాబ్, ఉలాయిక యల్ అనుహుముల్లాహు వ యల్ అనుహుముల్లామునాన్. ఇల్లల్లజీన తాబూ వ అన్ లహూ వ బయ్యనూ ఫఉలాయిక అతూబు అలైహిమ్, వ అనత్తవ్వాబుర్రహీమ్...

"బేషక్ జో లోగ్ ఛుపాతే హాయ్ వో దలీలేఁ ఔర్ హిదాయత్ జిన్

హయ్ నె నాజిల్ కియా హయ్ ఉన్ కె బాద్ కె హమ్ నె ఉన్ కొ లోగోం
సె కితాబ్ మేం బయాన్ కర్ దియా హయ్ యహీ వో లోగ్ హయ్ జిన్
పర్ అల్లాహ్ లానత్ కర్తా హయ్ బెర్ దూస్రె లానత్ కర్నె వాలే భీ
ఉన్ పర్ లానత్ కర్తే హయ్, సివాయే ఉన్ కె జిన్ హూనె తాబా కి
బెర్ ఇస్లాహ్ కి బెర్ బయాన్ కియా తో ఉస్టి కి తాబా మై ఖుబూల్
కరూంగా. మై బహుత్ తాబా ఖుబూల్ కర్నె వాలా బెర్ రహమ్ కర్నె
వాలా హూం. (అల్ బఖర: 159, 160).

బహుత్ సీ ఆయాతె ఖుర్ఆనియా బెర్ అహదీసె నబవియ్య ఇస్
బాత్ కొ బయాన్ కర్తీ హయ్ కె అల్లాహ్ కి తరఫ్ దావత్ దేనే బెర్
బందోంకొ అల్లాహ్ కి తరఫ్ రాహ్ దిఖానా బెహరీన్ నేకి బెర్ అహమ్ తరీన్
ఫరాయేజ్ మే సె హయ్ బెర్ ఖియామత్ తక్ కె లియే యహీ అంబియా
బెర్ ఉన్ కె ముత్తబియాన్ కా రాస్ తా భీ హయ్ జైసా కె అల్లాహ్
సుబ్ హానహు వ తఅలా నె ఫర్మాయా:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّا دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَلَى صَالِحَةٍ وَقَالَ إِنِّي مِنَ

الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

వ మన్ అహ్సను ఫౌలన్ మిమ్మన్ దఱ ఇలల్లాహి వ అమిల సాలిహన్
వఖాల ఇన్ననీ మిసల్ ముస్లిమీన్ (హమీహ్ అస్సబ్హ : 33)

“బెర్ ఉన్ సె బధ్ కర్ కిన్ కి బాత్ హూగీ జో అల్లాహ్ కి తరఫ్
బులాయె బెర్ సాలెహ్ అమల్ కరే బెర్ కహ్ కె బేషక్ మై ముసల్మానో
మే సె హూం”.

అల్లాహ్ తాలా కా మజీద్ ఇర్షాద్ హయ్:

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي

اللَّهُ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾

ఖుల్ హాజిహీ సబీలీ అద్ ఊ ఇలల్లాహి అలా బసీరతిన్ అన వ
మనిత్తబిఅనీ వ సుబ్ హానల్లాహి వమా అన మిసల్ ముస్లికీన్.

(అల్ యూసుఫ్: 108).

“కహ్ దో యహీ హయ్ మేరీ రాహ్, కె మై బులాతా హూం అల్లాహ్
కి తరఫ్ బెర్ మేరీ బుత్తబియాన్ భీ బసీరత్ కె సాథ్, బెర్ అల్లాహ్
పాక్ హయ్ బెర్ మై షిర్క్ కర్నె వాలోం మేం సె నహీహూం”.

నబీ (సఅసం) నె మజీద్ ఫర్మాయా: “జో షఖ్స్ ఖైర్ కి తరఫ్
రహ్ నుమాయి కరే ఉన్ కె లియే ఉన్ కె కర్నె వాలే కె బరాబర్ అజర్
హయ్”. (అఖ్ రజహు ముస్లిమ్ ఫీ సహీహైన్)

ఆప్ (సఅసం) నె హజ్రత్ అలీ (రజి) సె కహ్: “అగర్ అల్లాహ్
ఆప్ కె జరియే ఏక్ ఆద్మీ కొ హిదాయత్ దే దే తో యే ఆప్ కె లియే
సుర్త్ ఊంటోం సె బెహర్ హయ్”. (ముత్తఫఖున్ అలైహ్).

ఆయాత్ వ అహదీస్ ఇస్ మజ్ మూన్ కి బహుత్ సీ హయ్. అహ్లా
ఇల్మ వ ఈమాన్ కొ చాహయే కె దావతె ఇలల్లాహ్ మే అప్ నీ కోషిషోం
కొ బెర్ భీ బధాదే బెర్ అల్లాహ్ కె బందోంకొ నజాత్ కి రాహ్ దిఖానె
బెర్ హలాకత్ కె అన్ బాబ్ సె బచానె మే పూరీ పూరీ జిద్దో జహద్ కరేం
ఖాస్ తొర్ పర్ ఉన్ జమానె మే జబ్ కె లోగోం కి ఖాహిషాత్ గాలిబ్ ఆ
చుకీ హయ్ బెర్ తబాహ్ కున్. అన్ బాబ్ వ గుమ్రూమ్ కున్ అసార్ ఫైల్
చుకీ హయ్ బెర్ దాయియానె హఖ్ కమ్ సె కమ్ తర్ హూ చుకె హయ్
బెర్ ఇల్వాద్ వ అబాహియత్ కె దాయియోంకి తాదాద్ బహుత్ బధ్ చుకీ
హయ్.

ఫస్:

హుజ్జాజ్ జబ్ తక్ మక్కా మేం ముఖీమ్ రహే ఉన్కొ చాహియే కె బరాబర్ అల్లాహ్ కా జిక్ర, ఉన్కి ఇతాఅత్ ఔర్ అమలె సాలెహ్ కరత్ రహే, ఔర్ నమాజ్ ఔర్ బైతుల్లాహ్ కా తవాఫ్ కస్రత్ సె కరేం క్యూంకె హరమ్ కి నేకీ కా సవాబ్ చంద్ దర్ చంద్ హయ్. ఇసీ తరహా హరమ్ మే బురాయి భీ బహుత్ సబ్హ్ హూతీ హయ్. హుజ్జాజ్ కొ చాహియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) పర్ కస్రత్ సె దురూద్ వ సలామ్ భేజ్తే రహేం.

హాయిజా ఔర్ నిఫాస్ వాలీ ఔరత్ కె ఇలావా

తవాఫ్ విదా సబ్ పర్ వాజిబ్ హయ్

జబ్ హాజి మక్కా సె నికల్నా చాహే తో ఉన్ పర్ బైతుల్లాహ్ కా తవాఫ్ విదా సివాయే హాయిజా ఔర్ నిఫాస్ వాలీ ఔరత్ కె, కె ఇన్ దోన్కొ పర్ తవాఫ్ విదా నహీ హయ్. జైసా కె అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) సె మర్వీ హయ్:

“అప్ నె లోగోంకొ హుక్మ దియా కే ఉన్కొ అఖరీ వఖ్త్ బైతుల్లాహ్ కె సాథ్ హూ లేకిన్ అప్ నె హాయిజా ఔరత్ కె లియే ఇన్కీ తక్ప్పిఫ్ ఫర్మాయా”.

జబ్ హాజి బైతుల్లాహ్కొ విదా కరేకె ఫారిగ్ హూ ఔర్ మస్జిదె హరమ్ సె నికల్నా చాహే తో సీధె మూం నికల్జాయే ఉల్లే పావుం హర్గిజ్ నా చలే. క్యూంకె ఐఊసా కర్నా నా తో నబీ (సఅసం) సె మంఖూల్ హయ్ న అప్ కె అన్హాబ్ సె బల్కె యే సరీహ్ బిద్అత్ హయ్ ఔర్ నబీ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హయ్:

‘జిన్ షబ్బ్ నె కోయి ఐసా కామ్ కియా జిస్ పర్ హమారీ షరీఅత్ నహీ తో వో మర్దూద్ హయ్”.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె మజీద్ ఫర్మాయా:

“బిద్అత్ కె కామోం సె బచో, ఇస్లియే కె హర్ నయీ ఏజాద్ కీ హుయీ చీజ్ బిద్అత్ హయ్ ఔర్ హర్ బిద్అత్ జలాలత్ హయ్”.

అల్లాహ్ తాలా హమేం అప్ నె దీన్ పర్ ఖాయమ్ రఖే ఔర్ అప్ నీ ముఖాలఫత్ సె హమేం మహ్మూజ్ రఖే బేషక్ వో బదా సఖీ ఔర్ బుజ్దుగ్ హయ్.

ఫస్

మస్జిదె నబవీ కి జియారత్ కా బయాన్

హజ్ సె పహ్లే యా ఉన్కె బాద్ మస్జిదె నబవీ కి జియారత్ మస్నూన్ హయ్. జైసా కె సహీహైన్ మే అబూ హురైరా (రజి) సె మర్వీ హయ్ కె అప్ నె ఫర్మాయా: “మేరీ ఇస్ మస్జిద్ మే ఏక్ వఖ్త్ కి నమాజ్ మస్జిదుల్ హరమ్ కె ఇలావా దూస్త్రీ మస్జిదోం కి ఏక్ హజార్ నమాజోం సె బెహ్తర్ హయ్”.

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ (రజి) సె రివాయత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా: “మేరీ ఇస్ మస్జిద్ మే ఏక్ వఖ్త్ కి నమాజ్ దూస్త్రీ మస్జిద్ కి ఏక్ హజార్ నమాజ్ సె అష్టల్ హయ్. మస్జిదుల్ హరామ్ కె సివా”. (ముస్లిమ్)

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ (రజి) సె రివాయత్ హయ్ కె అప్ నె ఫర్మాయా: “మేరీ ఇస్ మస్జిద్ మే ఏక్ వఖ్త్ కి నమాజ్ దూస్త్రీ మస్జిద్ మే ఏక్ హజార్ నమాజ్ సె అష్టల్ హయ్, మస్జిదుల్ హరామ్ కె ఇలావా, ఔర్ మస్జిదుల్ హరామ్ మే ఏక్ వఖ్త్ కి నమాజ్ మేరీ మస్జిద్ కి ఏక్ సా (100) నమాజ్ సె బెహ్తర్ హయ్”. (అఖ్బరజుహు ఖుజైమా వ ఇబ్నె మాజ)

హజ్రత్ జాబిర్ (రజి)ని రివాయత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా : “మేరీ ఇన్ మస్జిద్ మే ఏక్ నమాజ్ దూన్రీ మస్జిద్‌లో కి ఏక్ హజార్ నమాజ్ సె అష్టల్ హయ్. మస్జిదుల్ హరామ్ కె సివా, ఔర్ మస్జిదుల్ హరామ్ కి ఏక్ నమాజ్ దూన్రీ మస్జిద్‌లో కి ఏక్ లాఖ్ నమాజ్ సె అష్టల్ హయ్”. (అహ్మద్ వ ఇబ్నెమాజా)

ఇన్ మజ్మున్ కి హదీసే బకస్రత్ హయ్, జబ్ జియారత్ కర్నే వాలా మస్జిద్ నబవీ మేం పహుంచె తో ఉన్కొ చాహియే కె మస్జిద్ మే దాఖిల్ హోతే వఖ్త అప్నా దాయాం పాంవ్ ఔర్ దాఖిల్ కరె ఔర్ యే దుఆ పఢే:

بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ أَعُوذُ بِاللَّهِ
الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

బిస్మిల్లాహి వస్సలాతు వస్సలాము అలా రసూలిల్లాహి అఃజు బిల్లాహిల్ అజీమి వ బివజ్హిహిహిల్ కరీమి వసుల్తానిహిల్ ఖదీమి మిసమ్మైతానిర్రజీమ్, అల్లాహుమ్మఫ్తహ్‌హి అబ్బాబ రహ్మాతిక....

“అల్లాహ్ కె నామ్ సె ఔర్ దురూద్ వ సలామ్ హో అల్లాహ్ కె రసూల్ పర్, అల్లాహ్ అజ్మత్ వాలే కి పనాహ్ చాహ్తా హూం ఔర్ ఉన్కి బుజ్దుగ్ జాత్ ఔర్ ఖదీమ్ సల్తనత్ కి పనాహ్ చాహ్తా హూం పైతానె మర్దూద్ సె, అయ్ అల్లాహ్! మేరె లియే అప్నీ రహ్మాత్ కె దర్వాజే ఖోలేదే”.

యే ఐసే హీ కహే జిన్ తరహ్ దూన్రీ మస్జిద్‌లో మే దాఖిల్ హోతే వఖ్త కహ్తా హయ్. మస్జిద్ నబవీ మేం దాఖిల్ హోనె కి కోయి మఖ్సూస్

దుఆ నహీ హయ్. మస్జిద్ మే జాకర్ దో రకాత్ నమాజ్ పఢే జిన్ మే అల్లాహ్ సె దున్యా వ ఆఖిరత్ కి మహ్బూబ్ చీజేం మాంగే. అగర్ యే దోనోం రకాతేం (రియాజుల్ జన్నహ్) మేం పడే తో ఔర్ అష్టల్ హయ్ ఇన్‌లియే కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్వాద్ హయ్:

“యే మేరే ఘర్ ఔర్ మింబర్ కె దర్మియాన్ జన్నత్ కె బాఘోం మేం సే ఏక్ బాఘ్ హయ్”.

నమాజ్ కె బాద్ నబీ (సఅసం) ఔర్ ఆప్ కె సాహిబైన్ అబూ బక్ర్ (రజి) ఔర్ ఉమర్ (రజి) కి ఖబరోం కి జియారత్ కరే ఔర్ నబీ (సఅసం) కి ఖబర్ కె సామ్నె ఆదాబ్ కె సాఫ్ ఖదా హో జాయే ఔర్ దబీ అవాజ్ కె సాఫ్ ఆప్ పర్ ఇన్ తరహ్ సలామ్ కరే అస్సలాము అలైక యా రసూలల్లాహ్ వ రహ్మతుల్లాహి వ బరకాతుహ్ జైసా కె సునన్ అబీ దావూద్ మేం అబూ హురైరా (రజి) సె రివాయత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా “జో పఖ్సీ భీ ముర్ఖి పర్ సలామ్ భేజ్తా హయ్ తో అల్లాహ్ తాలా మేరీ రూహ్ ముర్ఖిపర్ లొటా దేతా హయ్ యహ్‌తక్ కె మై ఉన్కె సలామ్ కా జవాబ్ దేతా హూం”.

అగర్ జియారత్ కర్నే వాలా అప్నె సలామ్ మే యూం కహే:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ اللَّهِ
مِنْ خَلْقِهِ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ وَإِمَامَ
الْمُتَّقِينَ. أَشْهَدُ أَنْكَ قَدْ بَلَغْتَ الرِّسَالَةَ، وَأَدَّيْتَ الْأَمَانَةَ
وَنَصَحْتَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ

అస్సలాము అలైక యా నబియ్యుల్లాహ్, అస్సలాము అలైక యా ఖైరతల్లాహి మిన్ ఖల్ఖిహి, అస్సలాము అలైక యా సయ్యిద్‌ల్

ముర్సలీన్ వ ఇమామల్ ముత్తఖీన్. అష్హదు ఇన్నక ఖద్ బలగ్ తర్రిసాలత, వ అద్దైతల్ అమానత వ నసహ్ తల్ ఉమ్మత వ జాహిద్ త ఫిల్లాహి హబ్బ జిహాదిహి....

తబ్ భీ కుచ్ హర్జ్ నహీ, క్యూంకె యే సబ్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె ఔసాఫ్ మే సె హయ్. జాయెర్ కొ చాహియే కె ఆప్ పర్ దురూద్ భేజే ఔర్ ఆప్ కె లియే దుఆ కరే జైసా కె షరీఅత్ మె దురూద్ వ సలామ్ కొ జమా కరనే కి మష్రూయియత్ సాబిత్ హయ్, అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్షాద్ హయ్:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾

యా అయ్యుహ్ నబీన అమనూ సల్లా అలైహి వ సల్లిమూ తస్లీమా...

“అయ్ ఈమాన్ వాలో! ఆప్ పర్ దురూద్ భేజో ఔర్ సలామ్”.

ఫిర్ అబూ బక్ర్ వ ఉమర్ (రజి) పర్ సలామ్ భేజే ఔర్ ఉన్ దోనో కె లియే దుఆ కరే.

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ (రజి) జబ్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) ఔర్ ఆప్ కె సాధియో పర్ సలామ్ భేజేతే థే తో ఇస్ సె జియాద నహీ కహ్ తే థే: అస్సలాము అలైక యా అబా బక్ర్, అస్సలాము అలైక యా అబతామ్.. యే కహ్ కర్ లాట్ జాతే థే. యే జియారత్ సిర్ఫ్ మర్దో కె లియే ముష్రూ హయ్. ఔరతో కె లియే ఖబ్రో కి జియారత్ జాయేజ్ సహీ జైసా కె నబీ (సఅసం) సె సాబిత్ హయ్ కే ఆప్ నె ఖబ్రో కి జియారత్ కరనే వాలీ ఔరతో కె ఔర్ ఖబ్రో పర్ మస్తిద్ బనానే వాలే ఔర్ చిరాగ్ జలానే వాలే పర్ లాసత్ ఫర్మా యా హయ్. ఔర్ మస్తిద్ నబవీ మేం నమాజ్ పఢేనె ఔర్ ఇస్ మేం దుఆ ఔర్ దూస్త్రీ మస్తిదో కి తరహ్ ముష్రూ కామ్ కి నియ్యత్ సె మదీనా కా ఖస్త్ కర్నా సబ్ కె లియే ముష్రూ హయ్. జైసా కె ఇస్సె పహ్ లే ఇస్ మజ్మూన్ కి హదీసె గుజర్ హయ్.

జాయెర్ కొ చాహియే కె మస్తిద్ నబవీ మే పాంచో వఖ్త్ కి నమాజేం పడే ఔర్ ఇస్ మేం కస్రత్ సె జిక్ర, దుఆ ఔర్ నఫిలీ నమాజోం కా ఇహ్తమామ్ కరే ఔర్ జియాదా సవాబ్ కమానే కి ఇస్ ఫుర్సత్ కో గనీమత్ సంయే. సీ తరహ్ బాగ్ జన్నత్ మె కస్రత్ సె నఫిల్ నమాజ్ పఢీనా ముస్తహబ్ హయ్ జైసా కె ఇస్కి ఫజీలత్ మే నబీ (సఅసం) కా యే ఖౌల్ గుజర్ చుకా హయ్.

“మేరే ఫుర్ ఔర్ మింబర్ కె దర్మియాన్ జన్నత్ కె బాఘోం మే సె ఏక్ బాఘ్ హయ్”.

ఫర్జ్ నమాజోం కె లియే చాహియే కె జాయెర్ అగే బధే, ఔర్ జహోం తక్ హూ సకే పహ్ లి సఫ్ మేం పాబందీ సె బైతె. అగర్చే అగిలీ సఫ్ మే ఇజాఫా వ తాసీ హూ జైసా కె అహదీసె సహీహ్ మే పహ్ లి సఫ్ కి తర్గిబ్ పాయీ జాతీ హయ్. మసలన్ ఆప్ కా యే ఫర్మానా కె యే అగర్ లోగ్ జాన్ జాయే కె అజాన్ ఔర్ పహ్ లి సఫ్ మే కిత్నా సవాబ్ హయ్ తో ఖురా అందాజీ కియే బగైర్ జగే నా పా సకే తో జరూర్ ఖురా అందాజీ కరేంగే. (ముత్తఫఖున్ అలైహి)

ఇసీ తరహ్ ఆప్ కా యే ఫర్మానా:

“అగ్ బడో ఔర్ మేరీ ఇఖ్తెదా కరో, తుమ్ హారీ ఇఖ్తెదా తుమ్ హారె బాద్ వాలే కరేంగే, ఆద్మీ జబ్ నమాజ్ సె పీచె హూతా రహ్ తా హయ్ తో అల్లాహ్ భీ ఉన్ కు పీచే కర్ దేతా హయ్”. (అఖ్ రజహ్ ముస్లిమ్)

అబూ దావూద్ నె హజ్రత్ ఆయిషా (ర.అ) సె సనద్ హసన్ కె సాథ్ రివాయత్ కియా హయ్ కె నబీ (సఅసం) నె ఫర్మా యా:

“ఆద్మీ పహ్ లి సఫ్ సె బరాబర్ పీచే హూతా రహ్ తా హయ్ యహోం తక్ కె అల్లాహ్ తాలా ఉన్ కొ జహన్నమ్ మే పీచే ధకేల్ దేతా హయ్”.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె యే సాబిత్ హయ్ కె ఆప్ నె అప్ నె అసహాబ్ సె ఫర్మాయా:

“ఐసీ సఫ్ క్యూం నహీ బనాతే జైసీ మలాయికా అప్ నె రబ్ కె పాస్ బనాతే హయ్. లోగోం నె కహా: అయ్ అల్లాహ్ కె రసూల్ (సఅసం)! మలాయికా అప్ నె రబ్ కె పాస్ కైసీ సఫ్ బనాతే హయ్? ఆప్ నె ఫర్మాయా: అగ్లీ సఫ్ పూరి కర్తే హయ్ ఔర్ సఫోం మే మిల్ కర్ ఖడే హోతే హయ్”. (రవాహు ముస్లిమ్)

ఇస్ మజ్హున్ కి హదీసేం బహుత్ హయ్ జో మస్జిదె నబవీ ఔర్ దూస్తీ మస్జిదోం కె లియే ఆమ్ హయ్. జియారత్ మస్జిదె నబవీ సె పహ్లావే ఔర్ ఉన్ కె బాద్ భీ. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) సె సాబిత్ హయ్ కె ఆప్ అప్ నె అసహాబ్ కొ సఫ్ కె దాయేం తరఫ్ ఖడే హోనే కె లియే తర్గిబ్ దేతే థే ఔర్ యే మాలూమ్ హయ్ కె పహ్లావీ మస్జిదె నబవీ మేం దాయేం సఫ్ రౌజా కె బాహర్ హోతీ హయ్. ఇస్సె మాలూమ్ హువా కె పహ్లా సఫ్ ఔర్ దాయేం తరఫ్ కి సఫోం మే నమాజ్ కి పాబందీ కర్నా రౌజె మే నమాజ్ కి పాబందీ సె జియాద అష్టల్ హయ్. జో షఖ్స్ భీ ఇస్ బారె మే వారిద్ అహదీస్ పర్ ఫూర్ కరేగా ఉస్కాయే ఫర్స్ వాజెహ్ తౌరీపర్ మాలూమ్ హో జాయేగా.

కిసి కే లియే భీ జాయెజ్ నహీ కె ఆప్ కె హుజ్రె కి జాలియోంకొ ఛయే యా ఉన్ కి బోసా దే యా ఉస్కా తవాఫ్ కరే, ఇస్ లియే కె యే సలఫె సాబిహీన్ సె మంఖూల్ నహీ. బల్కే వో బద్తరిన్ బిద్అత్ హయ్. ఇసీ తరహా కిసి కె లియే భీ జాయెజ్ నహీ కె వో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె కిసీ హాజత్ కొ పూరి కర్నే, యా కిసీ ముసీబత్ కొ దూర్ కర్నే యా మరీజ్ కొ షిఫా వగైరా దేనే కా సవాల్ కరే. క్యూం కె యే సబ్ హాజత్ సిర్ఫ్ అల్లాహ్ సె మాంగీ జాతీ హయ్. ఉస్కా ముర్దోం సె మాంగినా

అల్లాహ్ కె సాథ్ షిర్క్ హయ్ ఔర్ గైరుల్లాహ్ కి ఇబాదత్ హయ్. ఔర్ ఇస్లామ్ దో బున్యాదోం పర్ ఖాయెమ్ హయ్. అవ్వల్ యే కె అల్లాహ్ వహీదహు లా షరీక్ కి ఇబాదత్ కి జాయే, దూస్రె యే కె ఇబాదత్ సిర్ఫ్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె తరీఖె పర్ కి జాయే. ఔర్ లా ఇలాహ్ ఇల్లాల్లాహ్ ముహమ్మదుస్రూలుల్లాహ్ కి షహీదత్ కా మజ్లీజ్ యహీ హయ్.

ఇసీ తరహా కిసి కె లియే యే భీ జాయెజ్ నహీ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె షఫాఅత్ మాంగే. ఇస్ లియే కె యే అల్లాహ్ సుబ్ హానహు వతఅలా కా హఖ్ హయ్ ఉసీ సె మాంగ్నా చాహియే జైసా కె ఉన్ నే ఫర్మాయా :

﴿قُلِ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا﴾ (44: 41)

ఖుల్ లిల్లాహిష్ షఫాఅతు జమీఆ.... (అజ్ జుమర్ : 44)

“కహ్ దో సారీ షఫాఅతెం అల్లాహ్ హీ కె లియే హయ్”.

అల్బత్తా తుమ్ కహ్ సక్తే హో కె అయ్ అల్లాహ్! అప్ నె నబీ కొ మేరా షాఫీ బనా, అయ్ అల్లాహ్! అప్ నె ఫరిష్తే ఔర్ మోమిన్ బందో కొ మేరా సిఫారిషీ బనా, ఔర్ అయ్ అల్లాహ్! మేరే ఫౌత్ షుదా బచ్చీ కొ మేరే సిఫారిషీ బనా, వగైరా... లైకిన్ ముర్దోం సె కుచ్ నహీ మాంగ్నా చాహియే నా షఫాఅత్ నా దూస్తీ చీజ్, ఖాహ్ అంబియా హోం యా గ్రే అంబియా. ఇస్ లియే కె ఐసా కర్నా ముష్తూ నహీ. మయ్యత్ కా ‘అమల్ మున్ఖతా’ హోచుకా హయ్, సివాయే ఉస్ ‘అమల్ కె జిస్ కొ షారే’ నె ముస్తసినా కియా హయ్. సహీహ్ ముస్లమ్ మేం అబూ హురైరా (రజి) సె మర్వీ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా : “జబ్ ఇస్సాన్ మర్ జాతా హయ్ తో ఉన్ కా ‘అమల్ మున్ఖతే’ హో జాతా హయ్ సివాయే తీన్ తరీఖోం కె, సద్కా జారియా, యా ఐసా ఇల్మో జిస్ సె ఫాయ్దా ఉరాయా జాయే, యా సాలేహ్ ఔలాద్ జో ఉన్ కె లియే దుఆ కరే”.

రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి జిందగీ మేం ఆప్ సె షిఫాఅత్ కా సవాల్ కర్నా జాయే థా ఔర్ ఖయామత్ కె దిన్ భీ జాయెజ్ హూగా. క్యూం కె ఆప్ కా ఉస్ పర్ ఖుద్ రత్ హాసిల్ హూగీ. ఆప్ కె లియే యే ముమ్మిన్ హూగా కె ఆప్ ఆగె బద్దకర్ అల్లాహ్ తాలాసె షిఫాఅత్ కె తలబ్ గార్ కి బాబత్ సవాల్ కరేం. లైకిన్ దున్యా మేం తో మాలూమ్ హయే కె ఆప్ కొ ఇస్మీ తాఖత్ నహీ.

యే సిర్ప్ ఆప్ హీ కె సాథ్ ఖాస్ నహీ బల్కే యే ఆమ్ బాత్ హయే ఆప్ కె లియే భీ ఔర్ సబ్ కె లియే భీ. ముసల్మాన్ కె లియే యే తో జాయెజ్ హయే కె ఆప్ నే భాయి సె కహా కె మేరే రబ్ సె మేరే బారె మే ఐసీ ఔర్ ఐసీ షఫాఅత్ కర్ దో. యానీ మేరే లియే దుఆ కర్ దో. జిస్ సె కహా గయా ఉస్ కె లియే భీ జాయెజ్ హయే కె వో అల్లాహ్ సె సవాల్ కరే ఔర్ అగర్ తలబ్ కి హుయీ చీజ్ ముబాహ్ హయే తో అప్ నే భాయి కె లియే ఉస్ కి సిఫారిష్ కర్ దే లైకిన్ ఖియామత్ కె దిన్ కోయి షఖ్స్ భీ కిసీ కె లియే అల్లాహ్ కి ఇజాజత్ కె బగైర్ షిఫాఅత్ నహీ కర్ సక్తా జైసా కె అల్లాహ్ తాలా కా ఇర్వాద్ హయే:

(255: ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَ رَبِّهِ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾)

మన్ జల్లజ్ యష్ఫఉ ఇందహూ ఇల్లా బిఇజ్నహి...

(అల్ బకరహ్ : 255)

“కాన్ హయే జో అల్లాహ్ కె పాస్ ఉస్ కి ఇజాజత్ కె బగైర్ షిఫాఅత్ కరే”.

రహీ మూత్ కి హాలత్ తో వో ఏక్ మఖ్సూస్ హాలత్ హయే జిస్ కొ ఇస్సానోం కి మూత్ సె ఖబ్ వాలీ హాలత్ సె మిలాయా నహీ జా సక్తా ఔర్ న ఖియామత్ ఖాయెమ్ హూనె కె బాద్ హీ మిలాయా జా సక్తా

హయే. క్యూం కె మయ్యత్ కా ‘అమల్ మున్ఖతా’ హూ చుకా, ఔర్ జో కుఫ్ ఉస్ నె అబ్తక్ కియా వో ఉస్ కా పాబంద్ హయే సివాయే ఉస్ ‘అమల్ కె జిస్ కొ షారే’ నె ముస్తనా కియా హయే. లైకిన్ ముర్దొం సె షిఫాఅత్ కా తలబ్ కర్నా జిస్ కొ షారే నె ముస్తనా నహీ కియా హయే. లిహాజా ఉస్ కొ ముస్తన్నా ‘అమల్ సె మిలాయా నహీ జా సక్తా’.

ఇస్ మేం పక్ నహీ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) అప్ నీ ఖల్ మేం బర్ఖీ జిందగీ కె సాథ్ జిందా హయేం జో షుహదా కి జిందగీ సె జియాద్ కామిల్ హయే. లైకిన్ వో ఐసీ జిందగీ నహీ జైసీ మూత్ కె ఖబ్ థీ ఔర్ నా ఖియామత్ కె దిన్ కి జిందగీ హయే. బల్కే ఖల్ కి జిందగీ ఐసీ హయే జిస్ కి హఖీఖత్ వ కైఫియత్ కొ అల్లాహ్ తాలా కె సివా కోయి నహీ జాన్తా. హదీస్ మేం ఆప్ కా యే ఇర్వాద్ హయే పహలే గుజర్ చుకా హయే: “జో షఖ్స్ ముర్దు పర్ సలామ్ కర్తా హయే తో అల్లాహ్ తాలా ముర్దు మేం మేరీ రూహ్ లొటా దేతా హయే యహోం తక్ కె మో ఉస్ కె సలామ్ కా జవాబ్ దే దేతా హూం...”.

ఇస్సె మాలూమ్ హువా కె ఆప్ ముర్దా హయే, ఔర్ ఆప్ కి రూహ్ ఆప్ కె జిస్మి సె జుదా హూ చుకీ హయే ఐస్ సిర్ప్ సలామ్ కె వఖ్త్ ఆప్ పర్ లొటాయి జాతీ హయే ఔర్ ఆప్ కి మూత్ కె దలాయెల్ ఖుర్ఆన్ వ సున్నత్ సె బహూత్ మారూఫ్ హయే. అహ్లా ఇల్మ కె నజ్దీక్ యే ఏక్ ముత్తఫఖున్ అల్లెహ్ మన్లా హయే. లైకిన్ యే మూత్ ఆప్ కి హయాతె బర్ఖీ కె లియే మానే నహీ. జైసే షుహదా కి మూత్ కి హయాతె బర్ఖీ కె లియే మానే నహీ. జిస్ కా జిక్ర అల్లాహ్ తాలా సె ఇస్ ఆయత్ మేం ధర్మాయా హయే:

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاؤُهُمْ

(169: آل عمران)

వలా తహ్సబన్నల్లజీన ఖుతిలూ ఫీ సబీలిల్లాహి అమ్మవాతా, బల్ అహ్మయాఉన్ ఇంద రబ్బిహిమ్ యుర్జిఖాన్...

(అలి ఇమ్రాన్ : 169)

‘జో లోగ్ అల్లాహ్ కి రాహ్ మేం ఖతల్ కియే గయే ఉన్కొ ముర్దా మత్ ఖయూల్ కరో బల్క్యే వో జిందా హయ్ అప్ నె పర్వర్దిగార్ కె ముఖప్రబ్ హయ్. ఉన్కొ రిజ్ఖ్ భీ మిల్తా హయ్’.

హమ్ నె ఇన్ మసలే కొ బహుత్ ముఫన్నల్ ఇస్లియే బయాన్ కియా హయ్ కె ఇస్కి బడీ జరూరత్ థీ ఔర్ లోగ్ ఇన్ మేం బడే షుబ్హత్ మేం ముబత్తలా హైం జో షిర్క్ కె దాయీ ఔర్ అల్లాహ్ కె సివా ముర్ద్ కి ఇబాదత్ కా సబబ్ బనె హయ్ హయ్. అల్లాహ్ హమేం ఖిలాఫ్ షరా హతోం నె బచాయే.

జియారత్ కర్నే వాలే లోగ్ జో రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కి ఖబ్ర్ కె పాస్ అవాజ్ బులంద్ కర్తే హయ్ ఔర్ దేర్ తక్ ఖడే రహ్తే హయ్ తో వో భీ ఖిలాఫ్ షరా హయ్. ఇస్లియే కె అల్లాహ్ తాలా నె నబీ కి అవాజ్ పర్ లోగ్ కి అవాజ్ కొ బులంద్ కర్నే నె మనా ఫర్మాయా హయ్. ఔర్ జిన్ తరహ్ లోగ్ అపన్ మేం బులంద్ అవాజ్ నె బాతేం కర్తే హయ్ ఇన్ తరహ్ అప్ కె సాథ్ కర్నే నె బనా ఫర్మాయా హయ్ ఔర్ లోగ్ కె కొ ఆప్ కె పాస్ నీచీ అవాజ్ కర్నే కి తర్గిబ్ దీ హయ్ జైసా కె ఫర్మాయా:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ① إِنَّ الَّذِينَ يَخُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَعْذَرَةٌ ② وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ③ (الحجرات: 2, 3)

యా అయ్యుహ్లాజీన ఆమనూ లా తర్ఫఊ అస్వాతకుమ్ ఫౌఖ సౌతినే నబియ్యి వలా తజ్హరూ లహూ బిల్ ఖౌలి కజహ్రి బాజికుమ్ లిబల్జిన్ అన్ తహ్బత ఆమాలుకుమ్ వ అంతుమ్ లా తష్షిరూన్. ఇన్నల్లజీన యగుజ్జాన అస్వాతహమ్ ఇంద రసూలిల్లాహి ఉలాయికల్లజీనమ్ తహనల్లాహు ఖులూబహమ్ లిత్తఖ్వా, లహమ్ మగ్గిరతున్ వ అజ్రున్ అజీమ్.. (అల్ హుజూరాత్ : 2,3)

“అయ్ ఈమాన్ వాలో! అప్ ని ఆవాజ్ పైగంబర్ కి ఆవాజ్ నె బులంద్ మత్ కియా కరో ఔర్ నా ఉన్ నె బసె ఖుల్ కర్ బోలా కరో జైసె తుమ్ అపన్ మే ఏక్ దూస్రె నె ఖుల్ కర్ బోలా కర్తే హూ, కహీం తుమ్హారె ఆమాల్ బర్హాద్ నె హూజాయేం ఔర్ తుమ్ కొ ఖబర్ భీ నహూ. బేషక్ జో లోగ్ అప్ నీ ఆవాజ్ కొ రసూలుల్లాహ్ కె సామ్ నే పస్త్ రఖ్తే హయ్ యే వో లోగ్ హయ్ జిన్ కె ఖులూబ్ కొ అల్లాహ్ తాలా నె తఖ్వా కె లియే ఖాస్ కర్ దియా హయ్. ఉన్ లోగ్ కె లియే మగ్గిరత్ ఔర్ అజ్రె అజీమ్ హయ్”.

అప్ కి ఖబ్ర్ కె పాస్ దేర్ తక్ ఖడే రహ్నా ఔర్ బార్ బార్ ఆప్ పర్ సలామ్ పడ్డే కి భీద్ మే ఇజాఫా హూగా ఔర్ ఆప్ కి ఖబ్ర్ కె పాస్ షోర్ వ గుల్ బడ్డేగా జో ఇన్ బాతోం కె ఖిలాఫ్ హయ్ జిసె అల్లాహ్ తాలా నె ఇన్ ఆయతోం మేం ముహ్రి కియా ఔర్ ఆప్ (సఅసం) జందా ఔర్ ముర్దా దోనోం హాలతోం మేం ఖాలిల్ ఇహ్తిరామ్ హయ్. లిహ్జా కిసి మోమిన్ కె లియే యే జాయెజ్ నహీ కె వో ఐసా ‘అమల్ కరే జో అదబ్ షరా’ కె ఖిలాఫ్ హయ్. ఇస్ తరహ్ జో జాయెర్ ఆప్ కి ఖబర్ కె పాస్ ఖడే హూ కర్ ఔర్ ఖబర్ కొ సామ్ నే కర్తే హాథ్ ఉరాకర్ దుఆ మాంగ్తే హయ్ తో యే సబ్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కె అన్ హాబ్, ఉన్ కె ముత్తబియాన్ ఔర్ సలఫె సాలిహీన్ కె ఖిలాఫ్ హయ్, బల్క్యే ఏజాద్

కి హుయీ బిద్అత్ హయ్. బెర్ రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) కా ఇర్షాద్ హయ్:

“మేరె తరీఖె కొ మజ్బూత్ పక్డో బెర్ మేరే బాద్ హిదాయత్ యాస్తా ఖులఫాయే రాషిదీన్ కె తరీఖే కొ మజ్బూత్ పక్డో బెర్ దాంతోఁ నె దబాలో బెర్ ఏజాద్ కీ హుయీ బాతోఁ నె బచో, ఇస్లియే కె హర్ ఏజాద్ కి హుయీ బాత్ బిద్అత్ హయ్, హర్ బిద్అత్ జలాలత్ హయ్”.

(అబూ దావూద్, నసాయీ, బ ఇస్నాద్ హసన్).

అప్ కా మజీద్ ఇర్షాద్ హయ్: “జిస్ షఖ్స్ నే దీన్ మేఁ బసా కామ్ ఏజాద్ కియా జో నహీ థా వో మర్దూద్ హయ్”.

అలీ బిన్ హుసైన్ జైసుల్ ఆబిదీన్ (రజి) నే ఏక్ షఖ్స్ కొ దేఖా కే నబీ (సఅసం) కి ఖబర్ కె పాస్ దుఆ కర్ రహా హయ్ తో అప్ నె ఉసె మనా కియా బెర్ ఫర్మాయా కె మై తుమ్ కొ ఏక్ ఐసీ హదీస్ సునాతా హూఁ జిస్ కొ మేరే వాలిద్ నె బెర్ ఉన్నోఁ నె అప్ నే నానా రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె సునా, అప్ ఫర్మాతే థే: “మేరీ ఖబర్ కొ తెహ్ వార్ నా బనానా బెర్ న అప్ నే ఫురోఁకొ ఖబరేఁ బనానా, ముర్ఖు పర్ దురూద్ భేజో. క్యూం కె తుమ్ హారా సలామ్ భేజ్నా ముర్ఖు తక్ పహుంఁచతా హయ్ తుమ్ జహోఁ కహీఁ రహూ” (అఖ్ రజహుల్ హాఫిజ్ ముహమ్మద్ అబ్దుల్ నాహిద్, అల్ ముఖద్దసీ ఫి కితాబిహిల్ అహదీసిల్ ముఖ్తతారాతి).

ఇసీ తరహా జో జాయెర్ అప్ పర్ సలామ్ భేజతే వఖ్త్ అప్ నా దాయాఁ హాత్ బాయేఁ పర్ రఖ్ కర్ సీనే పర్ యా సీనే సె నీచే ముసల్లా కి తరహా బనాతే హైఁ తో యే హైఅత్ భీ అప్ పర్ సలామ్ కర్తే వఖ్త్ బెర్ నా హీ కిసి బాద్షాహ్ బెర్ లీడర్ వగైరా కె ఊపర్ సలామ్ కర్తే వఖ్త్ బనానా జాయెజ్ హయ్. క్యూంకె యే హైఅత్ జిల్లత్ వ ఖుజు బెర్ ఇబాదత్ కి హయ్ జో అల్లాహ్ కె సివా కిసికె లియే జాయెజ్ నహీ జైసా

కె హాఫిజ్ ఇబ్నె హజర్ రహిమహుల్లాహ్ నె ఇస్కో ఉలమా సె నఖల్ కియా హయ్.

ఇస్ బారే మే జో భీ గౌర్ కరేగా ఉన్కె లియే యే మస్లీఖా బిల్కుల్ వాజిహ్ బెర్ అయాన్ హయ్ బషరత్ కె ఉన్కా మఖ్బుద్ సలఫె సాలహీన్ కి ఇత్తెబా హూ. లైకిన్ జిస్ పర్ తఅస్సుబ్ బెర్ ఖాహిషె నఫ్సు బెర్ అంధీ తఖ్లీద్ బెర్ సలఫె సాలెహ్ కి తరీఖె కి తరఫ్ దావత్ దేనే వాలోఁ కె సాఫ్ బద్గుమాని ఘాలిబ్ హూ తో ఉన్కా మఅమిలా అల్లాహ్ కె హవాలే హయ్. హమ్ అల్లాహ్ సె అప్ నే లియే బెర్ ఉన్కె లియే హిదాయత్ మాంగ్తే హయ్ బెర్ హాఖ్ కొ తమామ్ చీజోఁ పర్ తర్జిహ్ దేనే కి తౌఫీఖ్ మాంగ్తే హయ్.

ఇసీ తరహా జో లోగ్ దూర్ సె ఖబ్ర్ కొ సామ్నె కర్తే హయ్ బెర్ అమ్నె హూటోఁ కొ సలామ్ యా దుఆ కె లియే హిలాతే హయ్ తో యే సబ్ పిచలీ బిద్అత్ హీ మేఁ షామిల్ హయ్. కిసీ ముసల్మాన్ కే లియే జాయెజ్ నహీ కె వో దీన్ మేఁ వో బాతేఁ ఏజాద్ కరే జిస్ కి అల్లాహ్ నె ఇజాజత్ నహీ దీ హయ్. వో ఉన్ కామోఁ కె జరియే రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) సె ముహబ్బత్ బెర్ దోస్తీ కె బజాయే జుల్మ్ కా ముర్తకిబ్ హూ రహా హయ్. ఇమామ్ మాలిక్ రహిమహుల్లాహ్ నె ఇస్ జైసే అమల్ కొ బహుత్ బురా సమర్పితే హయ్ ఫర్మాయా హయ్ కె ఇస్ ఉమ్మత్ కె ఆఖిరీ లోగోఁ కి ఇస్లాహ్ భీ ఉన్నీఁ చీజోఁ సె హూగీ జిస్ సె పహాలే లోగోఁ కి ఇస్లాహ్ భీ హుయి థీ. సబ్ కొ మాలూమ్ హయ్ కె ఇస్ ఉమ్మత్ కె పహాలే లోగోఁ కొ జిస్ చీజ్ నే సుధారా వో నబీ (సఅసం) బెర్ అప్ కె ఖులఫాయే రాషిదీన్ బెర్ అప్ కె సహాబా బెర్ తాబయీన్ కె తరీఖె పర్ చలనా హీ థా బెర్ ఇస్ ఉమ్మత్ కె ఆఖిరీ లోగ్ భీ ఇస్కో మజ్బూత్ థామ్ కర్ బెర్ ఇస్ పర్ చల్ కర్ హీ సుధర్ సక్తే హయ్.

అల్లాహ్ తాలా ముసల్మానోఁ కొ ఇసీ బాత్ కి తౌఫీఖ్ దే జిన్ మేఁ ఉన్కి సఅదత్ బైర్ దున్యా వ ఆఖిరత్ మే ఇజ్జత్ హో. ఇన్నహూ జవ్వాదున్ కరీమున్.

ఖబై నబవీ కి జియారత్ వాజిబ్ నహీ

తంబీహ్:

ఖబై నబవీ (సఅసం) కి జియారత్ హజ్ కె లియే నా వాజిబ్ హయ్ నా షర్త్ జైసా కె కుచ్ లోగోఁ కా ఖయాల్ హయ్ బల్కే జో లోగ్ మస్జిద్ నబవీ కి జియారత్ కరేఁ యా మస్జిద్ సె ఖరీబ్ హోఁ ఉన్కె లియే మస్జిద్ కి జియారత్ కె సాథ్ ఖబ్ర్ కి జియారత్ భీ ముస్తహబ్ హయ్.

లైకిన్ జో లోగ్ మదీనా మునవ్వరా సె దూర్ హోఁ ఉన్నె లియే జాయేజ్ నహీ హయ్ కె ఖబరె నవబీ కి జియారత్ కి నియ్యత్ సె సఫర్ కర్కే మదీనా ఆయేఁ. అల్బత్తా మస్జిద్ నబవీ కె లియే సఫర్ కరేఁ ఆ సక్తే హయ్. జబ్ మదీనా ఆ జాయేఁ తో ఆప్ కి ఖబర్ బైర్ హజ్రత్ అబూ బకర్ వ ఉమర్ (రజి)కి ఖబ్రోఁ కి జియారత్ కరేఁ. నబీ (సఅసం) బైర్ ఆప్ కె దోనోఁ సాథియోఁ కి ఖబ్రోఁ కి జియారత్ మస్జిద్ నబవీ కి జియారత్ కె జిమన్ మే హయ్ జైసా కె సహీహైన్ కి రివాయత్ హయ్ కె నబీ (సఅసం) నె ఫర్మాయా : 'సిర్ఫ్ తీన్ మస్జిద్లోఁ కి తరఫ్ సఫర్ కియా జాయే, మస్జిదుల్ హరామ్, మేరీ యే మస్జిద్ బైర్ మస్జిద్ అఖ్నా.

అగర్ రహూలుల్లాహ్ (సఅసం) యా కిసీ ఐర్ కి ఖబర్ కె లియే సఫర్ కర్నా జాయేజ్ హోతా తో ఆప్ ఉమ్మత్ కొ జరూర్ బతాతే బైర్ ఉన్కి తజీలత్ కి తరఫ్ ఉన్కి రహ్నుమాయి ఫర్మాతే, ఇన్ లియే కె ఆప్ సబ్ సె జియాద లోగోఁ కె ఖైర్ఖాహ్, సబ్ సె జియాద అల్లాహ్ కొ జాన్నే

వాలే బైర్ సబ్ సె జియాద ఖౌఫ్ ఖానే వాలే థే. ఆప్ నె పూరీ తరహ్ నుబువ్వత్ కా ఏలాన్ ఫర్మాదియా, ఉమ్మత్ కొ హర్ భలాయి బతా దీ బైర్ హర్ బురాయి సె డరా దియా, క్యూం న హో, ఆప్ నె ఇన్ తీన్ మస్జిద్లోఁ కె సివా బైర్ కహీం కె లియే సఫర్ కర్నే సె రోకా బైర్ ఫర్మాయా: "మేరీ ఖబర్ కొ ఈద్ మత్ బనావో బైర్ నా అప్ నె ఫురోఁకొ ఖబరిస్తాన్, బైర్ మేరే ఊపర్ దురూద్ భేజో. తుమ్హారా దురూద్ తుమ్ జహాం కహీ భీ రహో ముర్ఖ్ తక్ పహుంచ్ జాయేగా".

ఖబై నబవీ కి జియారత్ కె లియే సఫర్ కర్నే కొ ముష్రు కహీనా డర్ అసల్ ఖబర్ కొ తెహ్వర్ బనానా హయ్ బైర్ గులూ వ ముబాలగా ఆరాయి కి జిన్ మమ్నూ బాత్ సె ఆప్ డర్తే థే ఉసీ కా వాఫే హోజానా, జైసా కె బహుత్ సె లోగ్ ఇన్ మేఁ ముబతలా హో చుకే హయ్ మహజ్ ఇన్ అఖీద్ కి వజే సె హయ్ కె లోగ్ ఖబర్ కి జియారత్ కె లియే సఫర్ కొ ముష్రు సమర్పితే హయ్.

ఇన్ బాబ్ మే జో హదీసేఁ బయాన్ కీ జాతీ హయ్ జిన్ కొ వో లోగ్ జో ఖబరె నబవీ కె లియే సఫర్ కొ ముష్రు సమర్పితే హయ్ వో సబ్ హదీసేఁ జయీఫుల్ హస్సాద్ బల్కే మోజూ హయ్ జిన్ కె జుఅఫ్ పర్ ముహద్దసేఁ కిరామ్ జూసె దారు ఖుత్నీ, బైవాఫీ, హాఫిజ్ ఇబ్నె హజర్ వగైరా నె తంబీహ్ కి హయ్. లిహోజా యే ఉసీ తరహ్ జాయేజ్ నహీ కె ఉన్ జయీఫ్ అహాదీస్ కొ సహీహ్ అహాదీస్ కె ముఖాబలే మేఁ పేష్ కియా జాయే జో ఇన్ తీనోఁ మసాజిద్ కె సివా సఫర్ కి హుర్మత్ కొ బయాన్ కరతీ హయ్. ఆప్ హజ్రత్ కి మాలూమాత్ కె లియే ఉన్ మోజూ అహాదీస్ మే సే కుచ్ కొ బయాన్ కియా జాతా హయ్ తాకే ఆప్ పహ్చాన్ జాయేఁ బైర్ ఉన్ సె ధోకా ఖానే సె బచ్ జాయేఁ.

1. జిన్ నె హజ్ కియా బైర్ మేరీ జియారత్ నహీ కి ఉన్ నే ముర్ఖ్ పర్ జుల్మీ కియా.

2. జిన్ నె మేరీ మాత్ కె బాద్ మేరీ జియారత్ కి గోయా ఉన్ నె మేరీ జిందగీ మే జియారత్ కీ.
3. జిన్ నె ఏక్ హీ సాల్ మే మేరీ ఔర్ మేరే వాలిద్ ఇబ్రాహీమ్ కి జియారత్ కి మై అల్లాహ్ కే పాస్ ఇన్ కేలియే జన్నత్ కా జామిన్ హూ.
4. జిన్ నె మేరీ ఖబ్ర్ కి జియారత్ కీ ఉన్ కె లియే మేరీ షిఫాఅత్ వాజిబ్ హూగయీ.

యే ఔర్ ఇన్ ఖిసమ్ కి హదీసేఁ నబీ (సఅసం) సె సాబిత్ నహీ హయ్. హాఫిజ్ ఇబ్నె హజర్ నే ఇన్ అహదీస్ కొ జిక్ర కర్నేకె బాద్ లిఖా హయ్ కె ఇన్ తమామ్ అహదీస్ కె తుర్థ్ మైజూ హయ్. హాఫిజ్ అఖీలీ నె ఫర్మాయా: “ఇన్ తరహ్ కి కోయి హదీస్ భీ సహీహ్ నహీ హయ్”. ఇమామ్ ఇబ్నె తైమియా నె ఫర్మాయా కె యే సబ్ హీ రివాయత్ మైజూ హయ్. యే ఆప్ కె ఇల్మీ వ హిష్ట ఔర్ ఇత్తెలా కె లియే కాఫీ హయ్. అగర్ ఉన్ మేఁ కోయి చీజ్ సాబిత్ హూతీ తో సహాబా హమ్ సె వహలే ఉన్ పర్ అమల్ కర్తే, ఉమ్మత్ కొ బతా తే ఔర్ ఉన్ పర్ అమల్ కి దావత్ దేతే. క్యూం కె సహాబా (రజి) అంబియా కె బాద్ సబ్ సె బెహ్తా లోగ్ హయ్ఁ ఔర్ హుదూదె ఇలాహీ కా సబ్ సె జియాద ఇల్మీ ఉన్ హీకా హయ్. అల్లాహ్ నె అప్ నే బందోఁ కె లియే జో షరీఅత్ బనాయి హయ్ ఉన్ కొ సహాబా (రజి) హీ సబ్ సె జియాద జాన్తే హయ్ ఔర్ అల్లాహ్ వ ఖుల్జె ఖుదా కె సబ్ సె బడే ఖైర్ ఖాహ్ హయ్. జబ్ ఇన్ అహదీస్ కె ముతాలిఖ్ ఉన్ కి తరఫ్ సె కోయి బాత్ మంఖూల్ నహీ థో మాలూమ్ హువా కె యే సబ్ గైర్ ముష్రూ హయ్. అగర్ కోయి హదీస్ ఇన్ మేఁ సె సహీహ్ భీ హూతీ తో ఉన్ కొ షరీయా జియారత్ పర్ మహ్ మూల్ కియా జాతా జిన్ సె సిర్ఫ్ ఖబ్ర్ కె లియే సఫర్ కర్నే కా సుబూత్ నహీ మిల్తా. ఇన్ మఫ్ హూమ్ సె దోనోఁ అహదీస్ కె దర్మియాన్ తత్ బీఖ్ భీ హూ జాతీ హయ్. వల్లాహు సుబ్ హానహు వత్ ఆలా ఆలమ్.

మస్జిదె ఖుబా ఔర్ బఖ్ కి జియారత్

ముస్తహబ్ హయ్

మదీనా కి జియారత్ కర్నే వాలే కె లియే మస్జిదె ఖుబా కి జియారత్ ఔర్ ఉన్ మే సమాజ్ పడీనీ ముస్తహబ్ హయ్. జైసా కె అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ (రజి) కి హదీస్ మేఁ హయ్ కె నబీ (సఅసం) మస్జిదె ఖుబా కి జియారత్ సవారీ పర్ ఔర్ ఫైదల్ చల్ కర్ కర్తే థే ఔర్ ఇన్ మేఁ దో రకాత్ సమాజ్ పడతే థే. (బుఖారీ వ ముస్లిమ్)

సహల్ బిన్ హనీఫ్ సె రివాయత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె ఫర్మాయా: ‘జిన్ నె అప్ నే ఫుర్ వజూ కియా ఫిర్ మస్జిదె ఖుబా ఆకర్ ఇన్ మేఁ సమాజ్ పడీ ఉస్కె లియే ఏక్ ఉమా కా అజ్జ్ హూ గయా” (అహ్మద్, ససాయి, ఇబ్నె మాజ, హాకిమ్).

ఇనీ తరహ్ బఖీ, ఔర్ షుహదా కి ఖబ్ర్, ఔర్ హంజా (రజి) కి ఖబ్ర్ కి జియారత్ భీ మన్ నూన్ హయ్. నబీ (సఅసం) ఉన్ కి జియారత్ కియా కర్తే థే ఔర్ ఉన్ కె లియే దుఆ ఫర్మాయా కర్తే థే. ఆప్ కా ఇర్షాద్ భీ హయ్:

“ఖబరోఁ కి జియారత్ కరో వో తుమ్హేఁ ఆఖిరాత్ కి యాద్ దిలాతీ హయ్”. (ముస్లిమ్)

నబీ (సఅసం) సహాబా కిరామ్ కొ తాలీమ్ దేతే థే కె జబ్ వో ఖబ్ర్ కి జియారత్ కర్కే తో యూఁ కహేఁ:

اَللّٰهُمَّ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْبُؤْسَيْنِ وَالْبُسْلَيْنِ، وَ اِنَّا
 اِنْ شَاءَ اللّٰهُ بِكُمْ لَلْاِحْقَوْنَ، وَ يَرْحَمُ اللّٰهُ السَّائِقِيْنَ مِنْكُمْ
 وَ الْمُسْتَخِرِيْنَ "نَسْأَلُ اللّٰهَ لَنَا وَ لَكُمْ الْعَافِيَةَ"

(اخرجه مسلم عن حديث سليمان بن بريدة)

అస్సలాము అలైకుమ్ అహ్మద్దియారి మినల్ మూమినీన వల్ ముస్లిమీన వ ఇన్నా ఇన్షాఅల్లాహు బికుమ్ లలాహిఖాన్, వ యర్హముల్లాహుల్ ముస్తఫాద్దిమీన్ మిన్నా వల్ ముస్తాఖిరీన్, నస్అలుల్లాహు లనా వలకుముల్ ఆఫియహ్....

“అయ్ మోమినో ఔర్ ముసల్మానో కె ఘర్ వాలో! తుమ్ పర్ సలామ్ హో ఔర్ హమ్ ఇన్నాఅల్లాహ్ తుమ్ సె మిలనే వాలే హయ్. హమ్ అప్ నే లియే ఔర్ తుమ్హారె లియే అల్లాహ్ తాలా సె ఆఫియత్ మాంగై హయ్”.

తిర్మిజీ మే అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజి) సె రివాయత్ హయ్ కె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) మదీనా కె ఖబ్రిస్తాన్ సె గుజ్రె తో ఉన్కి తరఫ్ రుఖ్ కర్కే ఫర్మాయా :

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْفُبُورِ يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ أَنْتُمْ سَلَفُنَا وَخُلُفَاؤُنَا

అస్సలాము అలైకుమ్ అహ్మద్ ల ఖుబూరి యగ్సిధుల్లాహు లనా వలకుమ్ అంతుమ్ సలఫునా వ నహ్సు బిల్ అసర్..

“అయ్ ఖబ్ర్ వాలో! తుమ్ పర్ సలామతీ హో అల్లాహ్ హమ్కొ ఔర్ తుమ్కొ మఖ్లే దే. తుమ్ హమ్ సె పహ్లే గయే ఔర్ హమ్ తుమ్హారె బాద్ మే హయ్”.

ఇన్ అహ్దీన్ సె మాలూమ్ హోతా హయ్ కె ఖబ్రో కి షరయీ జియారత్ కా మఖ్సద్ యే హయ్ కె వో ఆఖిరత్ కి యాద్ దిలాతీ హయ్. ఇస్ సె ముర్దొ కె సాథ్ నేకి కర్నే ఔర్ ఉన్కె లియే దుఆ ఔర్ రహమ్ కి దరఖాస్త కర్నే కా మోఖా మిల్తా హయ్.

ఖబ్రో కె పాస్ దుఆ కి నియ్యత్ సె జియారత్ కర్నా యా వహో ఔర్నా యా ఉన్ సె హజత్ రవాయి యా బీమారో కి షిఫా కా సవాల్ కర్నా యా ఉన్కి జాత్ యా ఉన్కె మర్తబా వగైరా కె వాస్తె సె అల్లాహ్ సె మాంగ్నా తో ఐసీ జియారత్ బిద్అత్ మున్కిరా హయ్. న అల్లాహ్ ఔర్ ఉన్కె రసూల్ (సఅసం) నే ఉన్కొ ముష్రా కియా న సలఫ్ సాలెహ్ నే ఇస్ పర్ అమల్ కియా, బల్కే యే ఉన్ ఖబీహ్ బాతో మే సె హయ్ జిస్ సె రసూలుల్లాహ్ (సఅసం) నె మనా ఫర్మాయా హయ్. అప్ కా ఇర్వాద్ హయ్: “ఖమరో కి జియారత్ కరో లైకిన్ బద్గోయి మత్ కరో”.

యే సారే ఉమూర్ బిద్అత్ హోనే మే తో ఏక్ హయ్. లైకిన్ సబ్ కే మరాతిబ్ అలగ్ హయ్. కుచ్ తో బిద్అత్ హయ్, షిర్క్ నహీ హయ్, జైసె ఖబ్రో కె పాస్ అల్లాహ్ సె దుఆ కర్నా ఔర్ మయ్యత్ కె హఖ్ ఔర్ మర్తబా కె వాస్తె సె దుఆ మాంగ్నా. బాజ్ షిర్క్ అక్ఖర్ హయ్ జైసె ముర్దొ కె పుకార్నా ఉన్సె మదద్ మాంగ్నా వగైరా.

ఇన్ బాతో కా ముఫస్సల్ బయాన్ ఇస్సె పహ్లే హో చుకా హయ్. లిహజా ఇన్సె ముతనబ్బుహ్ రహ్నా చాహియే ఔర్ అల్లాహ్ సె హఖ్ కి తౌఫీఖ్ ఔర్ హిదాయత్ మాంగ్నీ చాహియే. “అల్లాహ్ హీ తౌఫీఖ్ హిదాయత్ దేనే వాలా హయ్, ఉన్కె సివా న కోయి మాబూద్ హయ్ న రబ్...”

والحمد لله أولا وآخرا وصلى الله عليه وسلم وخيرته من خلقه

محمد وعلى آله واصحابه ومن تبعهم بإحسان الى يوم الدين

మా ప్రచురణలు

1. మహాప్రవక్త(స)మహితోక్తులు-1	175-00	26. ప్రవక్త గారి ప్రార్థనలు	20-00
2. మహాప్రవక్త(స)మహితోక్తులు-2	250-00	27. సత్యవధంలో అవరోధాలు	6-00
3. హదీసు మకరందం-1	250-00	28. రుజుమార్గం	25-00
4. హదీసు మకరందం-2	250-00	29. సూరె ఫాతిహ సారాంశం	6-00
5. ఇస్లాం ధర్మశాస్త్రం-1	60-00	30. సుమధుర సందేశం	12-00
6. ఇస్లాం ధర్మశాస్త్రం-2	40-00	31. ప్రవక్తల పిలుపు	25-00
7. మహాప్రవక్త(స) జీవిత చరిత్ర	425-00	32. మానవ జీవితంపై నమాజ్ ప్రభావం	15-00
8. మార్గదర్శక ఖలీఫా-		33. వడ్డీ	12-00
హజ్రత్ అబూబక్ర్ సిద్ద్ఖీ (రజి)	12-00	34. ఇస్లాం మెచ్చిన మహిళలు	30-00
9. మార్గదర్శక ఖలీఫా-		35. హజ్రత్ షేక్ అబ్దుల్ ఖదీర్ జిల్లానీ(రహ్మత్)	20-00
హజ్రత్ ఉమర్ ఫారూఖ్ (రజి)	15-00	36. నమాజ్.....!?	15-00
10. మార్గదర్శక ఖలీఫా-		37. అనూయ	8-00
హజ్రత్ ఉస్మాన్ గని (రజి)	20-00	38. మానసిక రుగ్మతలు	10-00
11. మార్గదర్శక ఖలీఫా-		39. ఆలస్యం అమృతం విషం	10-00
హజ్రత్ అలీ (రజి)	20-00	40. పశ్చాత్తాపం	25-00
12. ఆదర్శమహిళ హజ్రత్ ఆయిషా(ర.అ)	70-00	41. పరదా	10-00
13. పవిత్ర ఖుర్ఆన్ పరిచయం	35-00	42. ముహమ్మద్(స) క్రీస్తు సహజ వారసులు	25-00
14. ఇస్లాం జీవన శైలి	22-00	43. ఇస్లాం నైతిక విధానం- 1	15-00
15. హృదయాల విశేష ముహమ్మద్(స)	45-00	44. ఇస్లాం నైతిక విధానం-2	12-00
16. దేవుడు ఒక్కడే	25-00	45. అల్లాహ్ శరణు	8-00
17. మస్జిద్ వ్యవస్థ	20-00	46. సమాధుల సందర్శన	15-00
18. రమజాన్ శుభాలు	15-00	47. మహాప్రవక్త (స) దాంపత్య జీవితం	20-00
19. తల్లిదండ్రుల హక్కులు	15-00	48. తావీజులు - తాయెత్తులు	15-00
20. భార్యభర్తల హక్కులు	10-00	49. సంపూర్ణ నమాజ్	30-00
21. సంతానం హక్కులు	10-00	50. ఏం సమాధులు ఏం ఉత్సవాలు	25-00
22. అజాన్	04-00	51. ముహమ్మద్ (స)	
23. బాలలు : ఇస్లాం	20-00	ఆదర్శ మహాప్రవక్త	ఉచితం
24. స్త్రీ : ఇస్లాం వెలుగులో	30-00	52. సూరె ఫాతిహ విపులీకరణ	100-00
25. కారుణ్యం కరిసే వేళ	05-00	53. హజ్ ఉమ్రా ఔర్ జియారత్	50-00

AL HUQ TELUGU PUBLICATIONS

Edgah Compound, Akbar Bagh, Saidabad, Hyderabad - 500 059.

Ph : 24550007, 9441055065

E-mail: alhaqsociety@yahoo.com Website: www.alhaqsociety.org

Contact for Mor- Islamic Books:
MUHAMMAD JUSSAIN & SONS
 Islamic Books, Audio & Video Center,
 Ashoknagar, GUDAVARIKANI-505 209
 Phone: 995 995 9008, 9949 455 740